

NAGY FERENC
szakoktatói bizonyítvánnyal bíró férfi szabó
Jászárokszállás.

Készít úri ruhákat a legdivatosabb kivitelben, a legrövidebb idő alatt. Jó szabás, finom kidolgozás.

Szövetekből állandóan nagy raktár!!!

Jözsér Alajos
szőgyártó és kárptos mester — Jászárokszállás
Ficzek Ferenc-féle ház.
Elvállal minden e szakba vágó munkát a legolcsóbb áráért.

KOVALD FEST, TISZTÍT.

Ne dobja el
ruháját ha pecsétet kap, mert
KOVALD-nál
kiszitítják, sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.
Fáradtságba sem
kerül, mert nem kell magunknak Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk Güncz Gábornénak, Jászárokszállás, serház szög ki a gyár rendes áraiban vállalja az úri, női- és gyermek öltönyök, diszítő- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárúk, szőrmék, fehérenemtek vegytisztítását, festését és mosását.
Szőnyeg tisztítás, festés és megóvás

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI
TÉGLA- és CSERÉPGYÁR
SCHVARCZ ÉS TÁRSAL.

Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitéglat; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

Báthori István
festő (Fő-utca.)

Szoba, templom, cimpfestő és mázolómunkáit vállal a legolcsóbb árban, a legújabb stílus kivitelben.

Tűzifa, Mész, Cement, Faszén.

A Szilvásváradai bükkhegységből I. és II. hasáb, I. gömbölyű dorong és szép galyfát, prima minőségű

Mész, Béalapátfalvai Portlandcementet
és **Bükkfászenet**

waggon számra szállítok jutányos árban. **Fischer Lajos** EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r.-t. Fiókja Jászárokszállás.

Alaptőke: **340.000. K.** Saját házában (volt Márkus-féle ház.) Tartaléktőke: **755.000 K.**

Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzletággal. — Folyósít kölcsönöket váltóra, kötvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.
Előlegeket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.
Felzálogkölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra úgy kamatozó, mint törlesztéses alapon.
Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett, — ez idő szerint 5 százalékkal. — A betétkamat-adót az intézet viseli.
Biztosítási osztálya elfogad mindennemű biztosítást, tűz- s jégkár, betörés és baleset ellen és köt életbiztosításokat a legkedvezőbb díjtételek mellett.
Bírálatok: kedden, csütörtökön és szombaton tartanak.

Az igazgatóság.

Nigrinyi Ferenc-könyvnyomda Jászárokszállás.

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden csütörtökön.

<p style="text-align: center;">ELŐFIZETÉSI ÁRAK:</p> <p>Egész évre 8 korona. Félévre 4 . Negyedévre 2 . Egyes szám ára 16 fillér.</p>	<p style="text-align: center;">FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.</p>	<p style="text-align: center;">SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL Jászárokszállás, könyvnyomda, hova a lap szerelmi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetések küldendők. Nyiltár és bírói ítéletek közlése soronként 1-50</p>
---	---	---

Jézus melyik állam érdekét szolgálja?

Karácsonyi lapszámunk vezércikké e kérdéssel fejeződött be s most úgy fordult a dolog, — cím lett belőle. — Elmúlt a béke ünnepe, mint egy kellemes perc az élet zür-zavaros napjaiban, mely percek egynemelyikét őrizi az emlékezet és évek közönséges eseményeit felejtli mellette.

Kint vagyunk a küzdelmek mezején az új év által reményektől edzetten s küzdünk tovább. A mi munkánk egyike, felboncolni egy-egy kérdést s a közönség elé vinni. S a közönség munkája után szórakozásként keresz-tül nézi a munkánkat s megbírálja; helyes-e? — mit azért jegyzünk meg, hogy véleményünk, nézetünk lehet helytelen is, nem akarnánk annak késpénzként való elfogadását s annál távolabb áll tőlünk az, hogy nézetünket valakire reáerőszakoljuk.

Alig van ember, akit ne borzogtat-tak volna meg a háborus események. S ha emberkora óta kiapadtak a könyei, ezek újból előjöv-e ezen új kor óta ne fátyolozták volna szemüket. A világ tragédiájának fájdalmait össze-

gyűjtve sem érnek fel az új idők fájdalmaival, amelyből testileg lelkileg az egész világnak csordultig jutott. S tehetetlen az ember vele szemben, nincs ereje, nincs szelleme, mely segíteni tudna, legfeljebb egy lelki-tusát eláruló, sokat rejtő kifakadással könnyítene magán.

Egy ilyen kifakadás volt a cikk címében levő kérdés is, melyre a mult számunkban megjelent „Kedves Szerkesztő Bácsi” című választ kaptuk. Jóakarató, vitatkozó hangú cikk, egy olyan kedves kis mesebetéttel, mely megnyugtató azért, mert nem a mi nemzetünk kezdte e szörnyű mészár-lást, tehát a sok jaj sem a mi lelkün-kön szárad.

A további tárgyalás folyamán bizonyos vád érzik ki a cikkből. A keresztény ember vádja a pogány ellen. Mintha Jézus illetlenül volna említve azon kérdésben, hogy melyik állam érdekét védi? Erre szolgál a felelet, hogy Jézus a lelkek irányítója s nem foglalkozott politikai, államjogi kérdésekkel.

A vád nem illik reánk. Eszünkbe se volt a katolikus világot azzal megbántani, hogy igaztalanul viselkedik a

háboruban. Az értetődik ki a kérdés-ből, hogy hiába papoltok Jézusról, cselekedeteitekkel meghamisítottátok az ő tanait. Mert békét hirdettek és háborút csináltok. — Helyes volna a kioktatás, ha csak Ausztria-magyar-oroszországon követnék Jézus tanait. Akkor a vallás urai sem a világ urai, mert az apostoli királyi cím sem egy-házi, sem világi uralmat nem jelent. De sosem felejtjük, hogy mások is vannak a világon és azok sokkal több joggal hagynak számításon kívül bennünket egy-egy világkérdésben, mint mi őket. Csak orosz 25-szörte több van, mint szinmagyar és ezek a görög-keleti keresztények vannak olyan hív-séges Jézus követők, mint a római katolikusok. Ezeknek meg az egyházi főjük, az ő papájuk maga a cár, aki jőzön pillanataiban akarja is követni Jézus főelveit, a békét és szeretetet, u. i. az ő műve a hágai békepalota s az ő szeretetére vall Oroszország újabb birtokpolitikája s ha a háboru vérengzése miatt vallási szempontból fogunk felelősségre valakit, az csak az önmagával meghasonlott muszka cár lehet.

Azt hiszem; a népe kevésbé hason-

A váróteremben.

Hajnali 4 óra. A győri állomáson rajtam kívül sebesült és nem sebesült katonák és menekültek táboroznak. A váróteremben ki-aludni készülő gázlámpa mit is juttatna eszébe mást az embernek, mint hogy ecet ég a lámpában. Hajnalban még a tegnapi élt az ember, a tegnapi események foglalkoztatják, nem igen lehet egy friss, eredeti ötlete kicsihalni az agyból.

Az egyik padon egy katona fekszik, a másik mellette ül a széken, de fél oldalával keresztbe dül alvó társán. Később tudtam meg, hogy nem is ismerik egymást, de a csukaszürke egymáshoz szokott a háboruban. A többi padokon dült, félig dült-és gömbölyű helyzetben ruhacsomók. Fejet nem igen látni, pedig minden ruhacsomóban van valaki. A teremben egy mozgócsoport. Vagy hat hosszú kabátos, nagy szakállú férfi és három leány köztük. Valami érthetetlen nyelven beszélgetnek s ahogy egy-egy pillanatra kérdés elé érnek, az egész kerék csoport mint egy egész,

odább toldik 3 lépéssel és így haladnak a terem egyik szélétől a másikig. Folyton tanácskoznak, de van is min. Hazájukból el-űzve, új haza után néznek s ez nem is olyan kis kérdés. Sok ezer év óta ezen a problémán töri a fejét ez a nemzet, de valami szörnyű átok fogja őket.

A csoportból ki-ki válllik a három leány és fűrgén az ablakhoz mennek. A nyirkos téli sötét reggelbe erősen bevilágít a folyosó lámpája, nincs is ezen mit nézni, de a fél sötét háttérben egy magas termetű katonatiszt áll. Sapkája alól bogár fekete hajfürtök simulnak le és fekete erős szemöldöke, fekete keretű szemüvege magyaros jelleget kölcsönöznek arcának, a vadságot és szelidséget. Csukaszürke rövid kabátján széles „szürke prém van, mi érdekessé, széppé teszi azt a képet s megmagyarázza, a leányok miért hagyják félbe annyiszor a tanácskozást.

Feltámadt bennem a férfi önérzet, én is hegyezni kezdtem magamat. Egy-egy tekintettel észre is vettem, de az öregektől szó sem lehetett közeledésről. Az apa és bácsi soha-

sem számító, mint a mamák, akik a futó ismeretségre is olyan nagy súlyt helyeznek. Ilyen három egyforma lányt nem igen lát-tam. Egyforma termet, egyforma arc, az anyjuk is összetévesztheti őket. Szerelemből nőszülni meg lehetetlenség ilyen három leány közül, mert akkor háromba kell szerelmesnek lenni. Hát ugyan a hangjuk egyforma-e?

Már köszörültem a torkom, hogy megszólítom őket. De az öregek aggályos, mély tekintetük figyelmeztetett, hogy nincs kedvük semmi bizalmaskodásra. Bosszantott a dolog. Vár-jatok csak vének!

Megkerestem a vasúti szolgát és reá veszc-kedtem, hogy a III-ad osztályu utasoktól le sem tud úlni az ember a II-od osztályu váró-teremben. Küldje ki őket, de a leányokat meg a katonákat hagyja bent. Az öreg vasúti szolgálatkészen, bizonyos kedvvel ugrott elő, hogy majd kikérgei ő, már előbb is kiker-gette őket.

Megtörtént az ismerkedés. A háborus világ egyik emlékezetes eseménye. Azokat a ked-ves közlékeny szép lányokat, bársonyos nagy

Bárki is igen adunk egy vasúti szolgát.

Lapunk

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni, hirdessen lapunkban.

4 korona 100 levélpapír és 100 boríték tetszőszerinti fejnnyomással. Ürösen is drágábban veszi s megközelítőleg se kap ilyen jó minőségű levélpapírt és borítékot. Mielőtt újabb papírdrágulás következik be, rendelje meg ezt lapunk nyomdájában.

Eljegyzési lapok

Esketési meghívók

díszes kartonon vagy meritett papíron a legzölésebb kivitelben készíttetnek

a könyvnyomdában.

Nagy Sándor Úr Történelmi elbeszélések. A 80 oldalra terjedő könyv ára 1-20 K. kapható lapunk nyomdájában.

KOVALD FEST, TISZTÍT.

Ne dobja el

ruháját ha pecsétet kap, mert KOVALD-nál kitisztítják sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.

Fáradtságba sem

kerül, mert nem kell magunknak Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk Güncz Gábornénak, Jászárokszállás, serház szög ki a gyár rendes áraiban vállalja az úri, női- és gyermek öltönyök, díszítő- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék, fehérneműek vegytisztítását, festését és mosását.

Szőnyeg tisztítás, festés és megőris

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI TÉGLA- ÉS CSERÉPGYÁR SCHVARCZ ÉS TÁRSAI.

Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitétglát; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

Jegyzékek,

számlák és mindenféle nyomtatványok izléses kivitelben készíttetnek a könyvnyomdában

Tűzifa, Mész, Cement, Faszén.

A Szilvásváradai bükkhegységből I. és II. hasáb, I. gömbölyű dorong és szép galyfát, prima minőségű

Mész, Bélapátfalvai Portlandcementet

és Bükkfaszenet

waggon számra szállítok jutányos árban. Fischer Lajos EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r.-t. Fiókja Jászárokszállás.

Alaptőke:
340.000 K.

Saját házában (volt Márkus-féle ház.)

Tartaléktőke
788.000 K.

Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzletággal. — Folyósít kölcsönökkel váltóra, kötvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.

Előlegeket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.

Elzálogkölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra úgy kamatozó, mint törlesztéses alapon.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett, — ez idő szerint 5 százalékkal. — A betétkamat-adót az intézet viseli.

Biztosítási osztálya elfogad mindegyféle biztosítást, tűz- s jégkár, betörés és baleset ellen és kőt életbiztosításokat a legkedvezőbb díjtételek mellett.

Bírálatok: kedden, csütörtöken és szombaton tartanak.

Az igazgatóság.

Nigrinyi Ferenc könyvnyomdája Jászárokszállás.

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden csütörtöken.

ELŐFIZETÉSI ARAK :
Egész évre 8 korona.
Félévre 4
Negyedévre 2
Egyes szám ára 16 fillér.

Felolós szerkesztő s lapkiadótulajdonos
NIGRINYI FERENC

A lap szellemi részét illető küldemények a felolós szerkesztő címére küldendők.
A lap anyagi részét illető ügyek a kiadói hivatalban intézendők el.
Nyiltör és bíról ítéletek költsége soronként 1-50 K

A mi képviselőtestületünk.

A várva-várt megnyilatkozás megtörtént. Az a bizonyos nemtörődömség, nembánomság, amely annyiszor bánóan lohasztotta le hazafiui fellekesülésünket, az a közöny, mely az egyesek lelkében égő szent tüzet homokként oltotta el, eltűnt a mi községünk vezetői lelkéből s amikor a csütörtöki közgyűlésen az országért hozott áldozatokról volt szó, akkor egy magasztos érzéstől áthatítva, ki-pirult arccal lelkesíték egymást annyi meggyőződéssel, hazairánti vágyó szeretettel, amennyit csak a Haza képes kicsiholni az emberből.

Ezt a kedves jó jász népet, ezt a nemzet gerincét alkotó uri magyarságot szívének minden örömével látja az ember ilyen tökéletesnek.

Nem kongotok szépszavu harangok, ha a hazának szüksége lesz rátok, nem szőlítjátok a hívót imára, nem zsenetek-bongotok ünnepet és nem gyászoltok átéreztetően hitéletünk ébrentartói, hanem magas lakotokból látható színes szép határunkat mentek védeni az ellenség ellen, mert a gazdáitok mondták, elmennek ők is — ha kell.

Mit kérhettek volna kedvesebb tárgyat tőlünk, mint a harangokat. A melynek hangja úgy összenőt a mi falunk fogalmával, mintha csak a falu egyrészét szakítanák el. S amikor lelkesülten tettünk a haza oltárára, talán a megbolygatott szív megsértését akarták az egyházzvédnökök megindokolni, átcsaptak a tárgysorozatban nem levő hazafias ügyek tárgyalására és folytatták :

A harmadik hadikölcsön érdekében mindent kövessünk el. Van a községben sok pénz, legalább egy félmillió koronát jegyezzon a lakosság.

S amikor elhangzott erre a válasz, a hasonló serkentés, az egymáselött való igazolása annak, hogy : én a társaságon napról-napra szorgalmasan magukat, meg az Ur áldását is kértek házaságukhoz. — Felesége most

séglet tárgyalása szorult előtérbe, a hadsereg részüksége.

A lakosság indolenciáján csodálkozik a szülő, aki bizonyára nem gondolt arra, hogy ez az indolencia csak nemrég még a vezetőknél is fellehető volt. Most azonban erős teni vágyó akarással hangoztatják, hogy a lakosságot fel kell szolítani felesleges réztárgyainak beszozálatására. Beszéltek már erről mások is, de nem így, mint most. Azelőtt a terheket egymásra hártották, most a fellekesülésben szinte vetélkedtek, melyikünk bir el többet!

Mert a haza kívánja, ez a föld, amelyen gyermekkorunkat éltük, mely őseink porát takarja, mely fehér kenyérral táplál bennünket s melyen nekünk süt a nap, nekünk dalol a madár s amelyről lelkünket könnyítő imáink ismert csillagok között szállnak az egek Urához s amelyen a szenvedés is édesebb talán, mint máshol a boldogság!

Ha hallom a harangszót, távoli csatamezőkre gondolok, ahol majd ezek a harangok ezt a mi édes földünket fogják védeni. És szégyellem, hogy nekem itt kell maradnom! Vágyom, el, az ágyú formát vett harangok, a hősök közzés amikor a haranggal mormolom az imát, fel-fel lázong egy viaskodás : — próbáld meg, hát ha bevesznek katonának!

Egyről-másról.

Borról.

A borívó ember a világ legeglenyesebb embere. Csak a napról-napra való költség megszerzése milyen nagy tudást és ügyességet igényel! De azért mindennap keresztül esik rajta, mint nap a földön. A borárok örült emelkedése kíváncsivá tett, hogy mond le a borivásról a magyar, de az én való igazolása annak, hogy : én a társaságon napról-napra szorgalmasan magukat, meg az Ur áldását is kértek házaságukhoz. — Felesége most

utolsó helyen, nem a legjobb bort ugyan, de még koronáért issza literét. De köti is az ebet a karóhoz, hogy 1 koronánál többet nem ad egy liter borért.

— Inkább nem iszik talán?

Dehogy, összeállnak társaságba és hozatnak egy hekto bort. Ugy nem esik 1 koronánál többé litere.

Lemondhatunk tehát kenyérevésről, fűsevésről, leszokhatunk a dohányzásról, fordulhat a világ sora jobbra vagy balra, bedülhet az árokba, fel-mehet az égbe, ölelkezhet a szelidség a vadsággal, a gonoszság a jóssággal, kétségbeeshet mindenki vagy reménykedhet, — a borívó ember a maga porcióját napról-napra előteremt.

Nem mondják ma már a borra, hogy : ecet. Mert nem is igen rosszaz a borok, meg az ecet is olyan árba emelkedett, mint a bor. A lenézett krajcáros bolti cikknek borértéke van. A kereskedői szoliditás nagyobb dícsősége. — Ha valakinek eszébe jutna itt ecetgyárat csinálni, fél ár mellett is játszva keresne évi 20.000 koronát.

Ugyan kitudná megmondani, hogy milyen a jó bor? Mert a korcsmárosok egynémelyike nem igen tudja. Néha a véletlenség jó borhoz juttatja őket, de sokszor csak onnan tudja a vendég, hogy az előtte álló lötyty bor, mert korcsmáros tette elébe.

Ha a gyógyszerész itatná ezt az emberrel, az ablakon hajigálna ki.

Minél drágább a bor, annál szomorubbak az emberek.

A balkezes házásokról.

Az öröküdvösséget Detki Jancsi nem becsülte annyira, mint a hadiségelyt. Így történt, hogy sok évi házasság után be is anyakönyvelték magukat, meg az Ur áldását is kérték házaságukhoz. — Felesége most

már kapja az áldást, a hadisegélyt.

Az apáti öreg cigány — mert a házassághoz tanu is kell — el vitte tanukul felnőtt gyermekeit. — Ezek a legigazibb tanuk.

Az erki cigány is megházasodott a hadisegélyre való jogosultságért. Még lakzit is csaptak, amennyire megengedte azt a szűk baromfi világ. Nagy paradéban elmentek a jegyzőhöz, onnan a templomba. Hosszú ideig tartott az aktus, mely idő alatt megéhezt az otthon levő kis baba és he-kuba ünnepély, elkezdett ordítani. Mit volt mit tenni, szaladtak vele a menyasszony anyja után, el is érték a templomban. Épen akkor jött ki a pap is, ki megkérdezte mért sir az a gyerek?

— Éhes csokolom a kezit! felelte a menyasszony.

— Hát akkor szoptasd meg! szolt paráncs.

A menyasszony meg az előtérből a háttérbe bujt, kibombolta a selyembluzt s mikor begombolta, már csend volt, a kis baba is elaludt. Csak a pap komoly szavai hallatszottak:

— Szereted te azt az ifju becsületes legényt?

— Seretem!

Képviselőtestületi közgyűlés.

A folyó hó 14-én tartott közgyűlés többek közt a következő ügyekben hozott határozatot.

A gazdasági ismétlő iskola részére 800 négyszögöl földet adott.

Özv. Pap Andrásnénak 100 korona elhalálozási jutalékot juttatott.

Danko Verona ovodai dajkának a háború tartamára évi 40 korona drágasági pótlékot szavazott meg.

Egy elemi iskolai osztály részére havi 30 koronáért bérelt helyiséget az előjáróság az Oláh-féle házban s abba a felszerelést Agocs János főbíró 1200 koronáért beszerezte. Tudomásul vették.

A csendőrs részére laktanya vételét tervezi a közgyűlés s 30 napi határidőt ad az előjáróságnak, hogy a házvetelre javaslatot tegyen.

Ezután a képviselőtestület egyházvédnökséggé alakult át s mint ilyen elhatározta, hogy a nagy harang és a lélekharang kivételével az összes harangokat, a kápolnai és temetői csengőket is átengedi hadicélokra. Sokan az ágyó csengőt is oda akarták adni, de mert ez magántulajdon, nem rendelkezhettek vele. Ha azonban a

szükség kívánja, a nagy harangot és a lélekharangot is odaadják.

A közgyűlés befejezése előtt Sipos Géza plebános, dr. Móczár Lajos és Bazsó Gábor főjegyző a rézgyűjtésre és a hadi költsön jegyzésre tartottak szep, buzdító beszédeket.

A rézgyűjtés kérdésénél dr. Móczár Lajos beszédében megemlítette, hogy az újságok a rézkilincsek rekvirálásáról is irtak. Hát ezek a szerencsétlen flótások (újságírók) nem érik meg azt sem, amit olvasnak, mert utóbb olvasta a rendeletet, akkor, amikor házában ajtajaira és ablakaira vaskilincseket akart Smólinggal csináltatni s látta, hogy a rézkilincsekről szó sincs benne. A rézkilincs egyébként sem rézből van, csak be van rézzel vonva...

Nigrinyi Ferenc személyes kérdésben kér szót, indokolva azzal, hogy Dr. Móczár Lajos az újságírókat szerencsétlen flótásoknak nevezte. (Nagy zaj, kacagás.)

Dr. Móczár Lajos: Nem magára értettem.

Nigrinyi: De én magamra vettem, mert a szóban levő hírt én is leközltem. Ezért szükségesnek tartom kijelenteni, hogy a réz rekvirálásáról szóló rendeletet olvastam és megértettem. Később azonban egyik kollégám lapjában olvastam, hogy a rézkilincseket is rekvirálják. Hát ez a szerencsétlenség annyiban ért engem, hogy én kollégám értesülésében jobban bíztam, mint a magaméban és én is leközltem azt a hírt annak megjegyzése nélkül, hogy a kereskedések ilyenemű készletei kerülnek rekvirálás alá. Tévedtem, de nem tartom magam szerencsétlen flótának. (Durrülés)

A csendőrs lakást keres.

A csendőrlaktanya tulajdonosa, Farkas István felmondta a csendőrsnek a lakásbérletet. Farkas István ágyó-gazda, az ágyóknak meg nagy, szép, üres házaik vannak a faluba, ő is elbontatja tehát a laktanyát és épített a jász sajátosságát magán viselő modern házat.

A csendőrs parancsnoka, Fodor István őrmester jelentést tett a felettes hatóságnak a lakás felmondásáról, mire megjött az utasítás, hogy lakást keresni, ha meg nem talál, költözzék az őrs-jászdózsára.

Ez a kegyetlen rövid utasítás nagyon kellemetlen helyzetbe hozta a

falú előjáróit. Mert bár semmiköze a csendőrsrőshöz, két egymástól idegen szervezet ez, de hát mégis csak börtönasztó szegény lenne, ha elvinnék innen a csendőrséget. Amugy is jól megvannak együtt, hisz a mágyar ember, a fináncokat kivéve szereti a hatósági embereket, de meg a közbiztonság, különösen a mostani kritikusi időkben, az is csak ér valamit!

Igy történt aztán, hogy a lakás keresés gondját átvette az őrstől az előjáróság. És egy előkelő gesztussal házat vásárol számára. Vagy bérel, még nem tudjuk. Csak helyeseltük ezt a nagy jó igyekezetet.

Vegyenek házat, vagy építsenek a csendőrs részére, a nagybelemegedésben vigyázzanak azonban arra, hogy ez a nagy szivesség a községnek sok pénzébe ne kerüljön.

HIREK.

Egyházi hir. A betegsége miatt szabadságot Bánhegyi Béla káplán helyére Mikulik Nándor egerszalóki káplánt helyezte az egri érsek.

Aranymise. Farszky Ferenc t. kanonok, jászteleki plebános folyó hó 12-én mondotta aranymiséjét. Manufactura Pászthy Gyula t. kanonok, jászladányi plebános volt. Szentmise után maga a jubiléus mondott alkalmi szentbeszédet, majd a plebánián fogadta nagyszámúban összegyűlt tisztelőinek jó kívánatait. A jubiléusnak az érseklőpásztor is üdvözlő levelet küldött. Sipos Géza, Bozóky János, Bárdos Pál, Hebrony Kálmán plebánostársai pedig a szeptember hó 28-án megtartott jászdózsai búcsu alkalmából a jubileum emlékére 400 koronás alapítványt tettek egy, a jászapáti gimnáziumban járó jászteleki születésű vagy annak nemléttében más jászközségbeli szorgalmas és jóviseletű tanuló részére.

Uj lap. Miskolcson, az ottani plebáni hivatalok kiadásában, Rétyai Kálmán plebános szerkesztése mellett Miskolczi Kath. Egyházi Tudósító című folyóirat indul meg. A lap célja a katolikus társadalmi élet ápolása, mely feladatot az első számból ítélve, az arany középuton haladva mesteri módon oldják meg. Meleg hangú, magas színvonalú, de nem tudományos cikkeik, szerencsés illusztrációik közel viszik e lapot a lelkekhez, mely mireánk nézve különösen azért kellemes, mert a munkatársak közt ott látjuk lépünk egykori munkatársát és

szerkesztőjét, Mikes Lajos miskolcai felsőleányiskolai hittanárt is.

„Ne fogja el a meleget” Bizonyos könnyelműsége vall az, hogy ezidőben, amikor a községi képviselők egy része a harctéren, két derék tagja meg az égi hadseregben van már, az itthonlevők nem látogatják szorgalmasan a képviselőtestületi közgyűléseket. Egy 14000 lakosú községnek nagyon fontos és nagy összegekről szóló ügyei vannak, úgy, hogy összesen sem sok az a 20 választott és 20 virilis képviselő ahoz, hogy a lakosság kellően képviselve legyen ügyei elintézésénél, de ha még ezeknek is háromnegyedrészre hiányzik, teljesen magukra maradnak előjáróink, akik — szerencsére — elég derék, takarékos és jóakarátú emberek. A legutóbbi közgyűlésen a III-ik kerület képviselőinek helyei voltak üresek. A közgyűlés előtt Agocs János főbíró méltatlankodva kérdezi:

— Hol van az alszög?

— Itt vagyok, én képviselőm! — szolt az ablak sarkából lapunk szerkesztője, ki a terem hűse elől a napsugaras ablakba huzódott.

S mert így az alszög sem maradt képviselő nélkül, az elégedetlenségben is megtartott szokott folytonosság kedvéért az egyik képviselő így folytatja:

→ Ne fogja hát el azt a kis meleget!

— **Mit ír orról Az Est?** Minden országos, minden közérlelő kérdésben, ez Magyarországon az első kérdés, mert mindenki tudja, hogy amit valamiről Az Est ír, abban a kérdésben az az igazság, az a közvélemény, az a leghelyesebb szempont. Amit Az Est ír, azután Magyarország legjobb újságírói mennek szerte a világon, felkeresik az eseményeket ott, ahol azok történnék, a gyárakban, a tanácskozási termekben, a diplomata szobákban, a csatateremben, a szerencsétlenség színhelyen; mindennél, ahol az ember nyomonosan és dícsőségeik küzdelme lejátszódik. Az Est mindenütt ott van, ahol valami történik, azt akarjuk tehát, hogy ahol csak Magyarországon érdeklődnek az iránt, hogy mi történik a világon, legyen szintén ott Az Est, mert a mellett, hogy ez igazán európai színvonalu napilap a leggyorsabban ér el hozzánk, előfizetési ára is minimális, mert három hónapra csak 4 K 50 fillerbe kerül. Mutatvány-számot lapunk olvasóinak szívesen küld az Est kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-kört 20.

Magyar hadifoglyok üzenete a lengyel király kastélyából. A harctérről az Uj Nagyvárad, ezt az érdekes levelet kapta:

Ma egy kis kirándulást tettem a környékre, ahol egy 600 éves kastély áll, Sobieski lengyel király kastélya.

Most teljesen elhagyatott. Sehol egy darab butor egy szög sincsen; a falakon töredezett freskók, a menyezet letépve. Mikor az oroszok itt jártak, ezt a három emeletes épületet fogolytábornak használták. A mi rabságba jutott vílész katonáink tanyáztak itt. A falak az ajtófélfák, ablak deszkák, tele vannak írva nevekkkel, drága magyar nevekkel! Feljegyeztem, ahogy tudtam egynéhányat, talán sok aggodó családot megnyugtathatok.

Turánszky János Ujvid. Brucser Antal Bácsujlak Tománsky András Ujvidék. Alatta ez a sor: 915.—VI—10. Itt háltunk. Isten veled magyar hazánk. Laki Ferenc 83. gy. e. Kovács Árpád 29 honv. gy. e. Kovács János Tiszaujlak, Tóth Sándor, Türkevo. László Gyula Pánd, Kiss János 29. h. gy. e. Predni István óbecsei hadifogoly 1915. VI. 13. Beszteri Kálmán 29 h. gy. e. Pribák Károly 26 h. gy. e. Alatta:

Isten veled hű magyar bajtársak, légy szíves ird meg a feleségemnek.

Palotai Dezső Kunszentmárton. A jó vílész ezt írja:

Ha magyar ember meglátja, legyen szíves megírni kedves családomnak. Az Isten áldja meg érte, gondoljon családjára és az én kesergő családomra. Tiszteletje leszek a sirig, ki meg írja. Még néhány név: Wolf János Tiszaisvánfalva, Bognár Lajos, Fodor Pál Budapest, Lőrinc Kálmán Kecskemét. Ladányi Ferenc Törökzentmiklós. Mily megható Bizon kemény katonák mi akik itt jártunk, könnyes szemmel olvastuk bajtársaink búz üzeneteit, melyek ime most hazatálnak.

Szerb hadifoglyokkal nem lehet levelezni. Szóbiaiban levő hadifoglyokkal való pos ai közlekedés további megkésésig, beszünteték.

Táncmulatság. A jászárokszállási hadi munkások október 24-én a nagyfogadó földszinti termében az elhunyt katonák özvegyei és árvái javára táncmulatságot rendeznek. Belépti díj: Személyenként 1 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirdalpilag nyugtáztatnak.

A csirkepiacról. Ajjé, micsoda káröröm, azaz elégtétel a bős tanyaiak sértegetéséért, amikor viszik vissza lekonyult orral a heti piacra behozott csirkéket. Reggel még ha kérdezted, hogy adja azt a pár csirkét, hát hallatlaná tette kérdésedet, mintha csak mondta volna: Mit érdeklődik ez iránta, hisz az öreg apjának sem volt annyi pénz. Csendesen elfordította a fejét és megkérdezte a szomszédját: — Szeditek-e már a ripát Erzsike? — Szedjük Viktus néni, anyám most is szedi.

— Mink is kiakartuk már szedni, de a törést kell előbb elvégezni.

Igy diskurálnak ok csendes nyugalommal, míg a vevők izgatottan kutatják, hozzátudnak-e már jutni egy kis hushoz, mert majd meg hálnak érte. Diskurálnak és várják a kofákat, akik 10—12 koronát adnak egy pár csirkéért. Mert most úgy beszéltek meg a tanyaiak az ő trágymarconokról, hogy ez lesz ára. De valami érthetetlen dolog történt. A kofák csendesen meghuzódtak a tisztességes vásárlók között. Mint az ablaküvegnek ütődött veréb, lekonyult szárnyakkal, sőt még panaszkodtak is. Hogy 6 koronánál többet nem tudnak adni egy pár csirkéért, mert a fővárosban sem kapnak többet érte. A tanyai Erzsike meg Viktusok nagyot bámultak e változáson s amelyik belátta, hogy nem a trágymarcon-marconiról intézik a világ sorsát, oda adta olcsóbban a csirkét, aki meg sovány csirkéjét ökörnek vélte, az a vevők hahotája között szégyenszemre cipelte vissza a tanyára.

Halottak 1915. szept. 28-tól Boros Emánuel, Kovács Bálint, Márkus János, Gyenes Teréz, Nagy P. Etel, Kaszab Anna, Banka Erzsébet, Molnár József, Faragó Mária, Semsegi István, Nagy Matild, Varga Amál, Tóth Ignác, Ördög Anna, Szabó Bende István.

Világháború.

*Virasztó lázas éjszakákon,
Ugy tetszik, hallom a csaták zaját,
Lelkem előtt roboró hadsorok,
Szuronyrohamok iramlanak át...*

*S hogy büszke szép fajom ott látom égni
Hol a vész és dicsőség legnagyobb:
Arc-mégnyul örömköny gyül szemembe
S büszke vagyok rá hogy magyar vagyok.*

*De hajh... virasztó, lázas éjszakán
Mig hallom zúgni a csaták zaját,
S lelkem előtt roboró hadsorok,
Szuronyrohamok iramlanak át:*

*Ez emberiről szörnyű gyilkolások
Vertengerében összehorvadok;
Kétségbeesve fölzokok a lelken,
S szegyelmem kell, hogy ember vagyok.*

Szabolcska Mihály.

Üzletáthelyezés.

Ézton adom igen tisztelt Rendelőim b. tudomására, hogy

uriszabó-üzletemet

e hó 10-én a könyvnyomda mellett levő Ballagó-féle házba helyeztem át. Kérném ezt tudomásul venni és további szíves rendeléseivel felkeresni.

Teljes tisztelettel
Bugyi István
uriszabó.

Lapunk

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni, hirdessen lapunkban.

4 korona, 100 levélpapír és 100 boríték tetszőszerinti fejnnyomással. Üresen is drágábban veszi s megközelítőleg se kap ilyen jó minőségű levélpapírt és borítékot. Mielőtt újabb papírdrágulás következik be, rendelje meg ezt lapunk nyomdájában.

Eljegyzési lapok

Esketési meghívók

diszes kartonon vagy merített papíron a legzölésesebb kivitelben készíttetnek

a könyvnyomdában.

Nagy Sándor Úr

Történeti elbeszélések. A 80 oldalra terjedő könyv ára 1-20 K. kapható lapunk nyomdájában.

KOVALD FEST, TISZTIT.

Ne dobja el

ruháját ha pecsétet kap, mert KOVALD-nál kitisztítják sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.

Fáradságba sem

kerül, mert nem kell magunknak Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk Güncz Gábornénak, Jászárokszállás, serház szög ki a gyár rendes áraiban vállalja az úri, női- és gyermek öltönyök, díszítő- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék, fehéreművek vegytisztítását, festését és mosását.

Szőnyeg tisztítás, festés és megörvís

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI TÉGLA- ÉS CSERÉPGYÁR SCHVARCZ ÉS TÁRSAL.

Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitöglát; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

Jegyzékek,

számlák és mindenféle nyomtatványok izléses kivitelben készíttetnek a könyvnyomdában

Tűzifa, Mész, Cement, Faszén.

A Szilvásváradai bükkgységéből I. és II. hasáb, I. gömbölyű dorong és szép galyfát, prima minőségű

Mész, Béalapátfalvai Portlandcementet

„Bükkgfaszenet

waggon számra szállítok jutányos árban. Fischer Lajos EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r-t. Fiókja Jászárokszállás.

Alaptőke: 340.000. K.

Saját házában (volt Márkus-féle ház.)

Tartaléktőke 798.000 K.

Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzlettel. — Folyósít kölcsönöket váltóra, kötvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.

Előlegeket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.

Elzolgókölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra úgy kamatozó, mint törlesztéses alapon.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett, — ez idő szerinti 5 százalékkal. — A betétkamat-adót az intézet viseli.

Biztosítási osztálya elfogad mindennemű biztosítást, tűz- s jégkár, betörés és baleset ellen és köt életbiztosításokat a legkedvezőbb díjtételek mellett.

Biztosítók: kedden, csütörtökön és szombaton tartatnak.

Az igazgatóság.

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 korona.
Félévre 4
Negyedévre 2
Egyes szám ára 16 fillér.

Felolós szerkesztő s lapkiadótulajdonos
NIGRINYI FERENC

A lap szellemi részét illető küldemények a felolós szerkesztő címére küldendők.

A lap anyagi részét illető ügyek a kiadóhivatalban intézendők el.

Nyiltatór és bíról ítéletek közlése soronként 1-40 K

Hüllő falevél suttogva beszél...

Irta: Ulviczky Ferenc káplán.

A dércsipe, sárgult falevelek zizegve suttogva hullanak le a röges, nedves anyaföldre. A csipős őszi szél szomorú melódiával kíséri a haldokló természet lassú kimúlását...

A megsárgult s lehullt falevelek figyelmessé szemléltetnek különös gondolatokat, mélységes érzelmeket vált ki a lelkünkben. A haldokló természet az ő bánatos szépségével eszünkbe juttatja az elmúlás, a halál komoly gondolatát.

S míg ennek a ijesztően komor valóságnak komoly átélése lenyűgözi elménket, a képzelet csodásan gyors szárnyán elrepül a lelkünk messze, idegen vidékre, a zordon Oroszország mocsaras síkjaira s a bérces Szerbia sötét szakadékaiba, ahol immár löbb mint egy esztendeje dércsipe levelek módjára hull népek-nemzetek ifjusága, színe-virága, ahol nappal éjszaka van a puskapor füstjétől s éjszaka nappal van az ágyuk tűzétől, ahol még mindig szaporodnak az igénytelen fakeszettel ellátott sírhalmok. Úgy látszik,

még mindig nem érte be eddigi aratásával a nagy kaszás, pedig már eddig is sokkal sebesebben kaszált és sokkal szélesebb rendet vágott mint más bekés esztendőkből.

A messze idegenbe elröppenő lelkünk részaráll azokra a kopár, jeltelen sírokra; apró, virágtalan röges sírdombokra, melyek fölött idegen szellők susognak szomorú, halotti éneket s idegen madarak dalolnak őszinte érzéssel bánatos melódiákat.

A sírdombok körül idegen városokat és falvakat, havas hegyeket, mély szakadékokat, sivár rónákat s ködös mocsarakat látnak lelki szemek. Ezen idegen tájak legtöbbször eddig ismeretlen volt előttünk. Ezután azonban örökké emlékeztetnek lesznek nekünk, mert a hely, ahol vitéz katonáink hősi halált haltak, előttünk mindörökké szent marad. Szent, mert megszentelte őket a magyar testvéreink kiömlő, pirosuló vére.

Mivel pedig érettünk és helyettünk küzdöttek, érettünk és helyettünk haltak diós, hősi halált, mélységes hálával eltelve irántuk, lélekben csókkal illetjük azt a rögit, mely alatt eltemetett hőseink szíve porladoz. Felet-

tük ugyanis időtlen időkig a hazaszeretnek, a mélységes hitnek és halhatatlanságnak suttogó szellője lengedez...

Mindenszentek estéjétől csak néhány nap választ már el bennünket. Ezen esztén oly jól esik fáradt lelkünknek a holtak birodalmában elhunyt szeretteink iránt leróni a hála és kegyelet magasztos adóját.

Midőn irthon a temetők borongó homályában kigyúlnak a gyertyák s millió, meg millió gyertya szórja szét halvány sugarait a dércsipe, lehullt falevelekkel behintett s könnyözönnelem ömögött sírhalmokra, gondoljunk azokra is, akik messze idegenben, szétszórta, talán jeltelenül pihennek apró sírdombok alatt, akiket szerető szívek nem kereshetnek fel, akiknek röges sírhalmára nem hullhat a szeretetnek s őszinte fájdalomnak forró könnyözöne.

A dércsipe, sárgult levelek hullása, csendes, bánatos suttogása juttassa eszünkbe mindenszentek estéjén azokat, akik dércsipe levelek módjára hullanak érettünk nap-nap után a harci mezőkön. Az ő sírjukat egy szál

T A R C A.

Te vagy az út

Mentél előrelátott szenvedésbe,
A sok sirás Téged meg nem hatott,
Szeretteidnek kínos szenvedése
Kétséget még egy percre sem adott.

És jött Reád a kínok tengere
Szent szíved átjárta éles acél
Kiűritted a kelyhet fenékgig,
Mert még nagyobb, még szontebb volt a cél.

Hyenné tedd e nemzetnek szívet
Ne félemlige kínok halmaza
Emelje lelkét a nagy gondolat:
Sebekből éled újjá a haza.

László Béla.

A szabadság lelke.

Irta: Repkényi.

Komor sötét felhő ül a lengyel égen
Nem ragyog a csillag, nem süt a nap régen
Eszak szörnyű jármát szabad nép nem bírja:
Ég irgalmát sirja tépő fájdalomra.

Betelt már a mérték, oszlik már a felhő
Rongyos foszlányoktan hordja szét a szellő
Reszkette ragyog le egy szép csillag fénye
Régi csillag fénye a zord lengyel éjbe.

Rózsá hajnal pirkad, piros zászlót lenget
Hívó mosolyára megmozdul egy nemzet.
Megcsörgeti láncát s haj! robot csatára
Iszonyú csatára, véres számadásra!

Hömpölyög az ellen, mint véres tengerár
Magyar és a lengyel ércfalként ellenáll
Testvér csókot csókol... Ágyú szól dörögve,
Csak szálljon dörögve, testvér tesz örökre!

Együtt száguúdanak vad hordákon át
Ömlő piros vérrel védve egymás honát
S ott lebeg Rákóczi s Szobieszki lelke
A szabadság lelke minden hős kebelbe!

Foszlik már a felhő, sötét, komor felhő
Évszázadok után tán a nap már feljő
Régi ragyogással, régi tüzellel égve
Dicsó magyar égre, szabad lengyel égre!

Fűty az éjszakában.

Egyik barátom beszélt el alantí esetről.
Egy nagyobb utról érkeztem meg feleségemmel s az utazás fáradalmait úgy húzták le tagjainkat, mintha ólom rakódott volna le megfőrdött csontjainkra. Az otthon nagyon kedves volt s különösen most toltult elő erősen az a kérdés, amely minden fáradtságos ut után előttünk van; hogy miért hagyjuk el otthonunkat, mikor olyan jó otthon lenni?

E közben ott volt a másik kérdés is. Látogetást ígértünk másnapra a szomszéd városba s ezen látogatás nemcsak az ígéretnél,

Lapunk

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni, hirdessen lapunkban.

4 korona 100 levélpapír és 100 boríték tetszőszerinti fejnnyomással. Üresen is drágábban veszi s megközelítőleg se kap ilyen jó minőségű levélpapírt és borítékot. Mielőtt újabb papírdrágulás következik be, rendelje meg ezt lapunk nyomdájában.

Eljegyzési lapok

Esketési meghívók

diszes kartonon vagy merített papíron a legzlesebb kivitelben készíttetnek

a könyvnyomdában.

Nagy Sándor Úr

Történeti elbeszélések. A 80 oldalra terjedő könyv ára 1-20 K. kapható lapunk nyomdájában.

KOVALD FEST, TISZTIT.

Ne dobja el

ruháját ha pecsétet kap, mert KOVALD-nál kitisztítják sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.

Fáradságba sem

kerül, mert nem kell magunknak Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk Güncz Gábornénak, Jászárokszállás, serház-szög ki a gyár rendes áraiban vállalja az úri, női- és gyermek öltönyök, diszitó- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék, fehérneműek vegytisztítását, festését és mosását.

Szőnyeg tisztítás, festés és megóvás

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI TÉGLA- és CSERÉPGYÁR

SCHVARCZ ÉS TÁRSAI.

Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitöglát; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

Jegyzékek,

számlák és mindenféle nyomtatványok izléses kivitelben készíttetnek a könyvnyomdában

Tűzifa, Mész, Cement, Faszén.

A Szilvásváradai bükkhegységből I. és II. hasáb, I. gömbölyű dorong és szép galyfát, prima minőségű

Meszet, Bétapátfalvai Portlandcementet

Bükkfaszén

waggon számra szállítok jutányos árban. Fischer Lajos EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r.-t. Fiókja Jászárokszállás.

Alaptőke: 340.000. K.

Saját házában (volt Márkus-féle ház.)

Tartaléktőke 798.000 K.

Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzletággal. — Folyósít kölcsönöket váltóra, kötvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.

Előlegeket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.

Elzálogkölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra úgy kamatozó, mint törlesztéses alapon.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett, — ez idő szerinti 5 százalékkal. — A betétkamat-adót az intézet viseli.

Biztosítási osztálya elfogad mindennemű biztosítást, tűz- s jégkár, betörés és baleset ellen és két életbiztosításokat a legkedvezőbb díjtételek mellett.

Bírálatok: kedden, csütörtökön és szombaton tartatnak.

Az igazgatóság.

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		Felolós szerkesztő s lapkiadótulajdonos NIGRINYI FERENC	A lap szerkesztéséért ill. kúldemények a felolós szerkesztő címére küldendők. A lap anyagát részét illető ügyek a kiadóhivatalban intézendők el.
Egész évre	8 korona.		
Félévre	4		
Negyedévre	2		
Egyes szám ára 16 fillér.		Nyitólór és bírói ítéletek közlése soronként 1-60 K	

Hüllő falevél suttogva beszél . . .

Irta: Ulviczky Ferenc káplán.

A dércsipe, sárgult falevelek zizegve suttogva hullanak le a rögös, nedves anyaföldre. A csipős őszi szél szomorú melódiával kíséri a haldokló természet lassú kimúlását . . .

A megsárgult s lehullt falevelek figyelmessé szemlélete különös gondolatokat, mélységes érzelmeket vált ki a lelkünkben. A haldokló természet az ő bánatos szépségével eszünkbe juttatja az elmúlás, a halál komoly gondolatát.

S míg ennek a ijesztően komor valóságnak komoly átélése lenyűgözi elménket, a képzelet csodásan gyors szárnyán elrepül a lelkünk messze, idegen vidékre, a zordon Oroszország mocsaras síkjaira s a bércecs Szerbia sötét szakadékaiba, ahol immár löbb mint egy esztendeje dércsipe levelek módjára hull népek-nemzetek ifjusága, színe- virága, ahol nappal éjszaka van a puszkapor füstjétől s éjszaka nappal van az ágyuk tűzétől, ahol még mindig szaporodnak az igénytelen fakeszittel ellátott sirhalmok. Úgy látszik,

még mindig nem érte be eddigi aratásával a nagy kaszás, pedig már eddig is sokkal sebesebben kaszált és sokkal szélesebb rendet vágott mint más bekés esztendőben.

A messze idegenbe elröppenő lelkünk rászáll azokra a kopár, jeltelen sírokra; apró, virágtalan rögös sírdombokra, melyek fölött idegen szellők susognak szomorú, halotti éneket s idegen madarak dalolnak őszinte érzéssel bánatos melódiákat.

A sírdombok körül idegen városokat és falvakat, havas hegyeket, mély szakadékokat, sivár rónákat s ködös mocsarakat látnak lelki szemünk. Ezen idegen tájak legtöbbször eddig ismeretlen volt előttünk. Ezután azonban örökké emlékeztetéseket lesznek nekünk, mert a hely, ahol vitéz katonáink hősi halált haltak, előttünk mindörökké szent marad. Szent, mert megszentelte őket a magyar testvéreink kiömlő, pirosuló vére.

Mivel pedig érettünk és helyettünk küzdöttek, érettünk és helyettünk haltak dicső, hősi halált, mélységes hálával eltevely irántuk, lélekben csókkal illetjük azt a rögöt, mely alatt eltemetett hőseink szíve porladoz. Felet-

tük ugyanis időtlen időnkig a hazaszeretnek, a mélységes hitnek és halhatatlanságnak suttogó szellője lengedez . . .

Mindenszentek estéjétől csak néhány nap választ már el bennünket. Ezen az estén oly jól esik fáradt lelkünknek a holtak birodalmában elhúnyt szeretteink iránt leróni a hála és kegyelet magasztos adóját.

Midőn itthon a temetők borongó homályában kigyúlnak a gyertyák s millió, meg millió gyertya szórja szét halvány sugarait a dércsipe, lehullt falevelekkel behintett s könnyözönneft ömlesztett sírhalmokra, gondoljunk azokra is, akik messze idegenben, szétszórta, talán jeltelenül pihennek apró sírdombok alatt, akiket szerető szívek nem kereshetnek fel, akiknek rögös sírhalmára nem hullhat a szeretetnek s őszinte fájdalomnak forró könnyözön.

A dércsipe, sárgult levelek hullása, csendes, bánatos suttogása juttassa eszünkbe mindenszentek estéjén azokat, akik dércsipe levelek módjára hullanak érettünk nap-nap után a harci mezőkön. Az ő sírjukat egy szál

TÁRCA.

Te vagy az út

Mentél előrelátott szenvedésbe, A sok sirás Téged meg nem hatott, Szeretteidnek kínos szenvedése Kétséget még egy percre sem adott.

És jött Reád a kínok tengere Szent szíved átjárta éles acél Kiüritted a kelyhet fenékig, Mert még nagyobb, még szentebb volt a cél.

Hyenné tedd e nemzetnek szívet Ne félemlítse kínok halmaza Emelje lelkét a nagy gondolat: Sebektől éléd újjá a haza.

László Béla.

A szabadság lelke.

Irta: Reptény.

Komor sötét felhő ül a lengyel égen Nem ragyog a csillag, nem süt a nap régen Eszak szörnyű jármát szabad nép nem bírja: Ég irgalmát sirja tépő fájdalomra.

Betelt már a mérték, oszlik már a felhő Rongyos foszlányokban hordja szét a szellő Reszketve ragyog le egy szép csillag fénye Régi csillag fénye a zord lengyel éjbe.

Rózsa hajnal pirkad, piros zászlót lenget Hívó mosolyára megmozdul egy nemzet. Megcsörgeti láncát s haj! robot csatára Iszonyú csatára, véres számadásra!

Hömpölyög az ellen, mint véres tengerár Magyar és a lengyel ércfalként ellenáll Testvér csókot csókol . . . Ágyú szól dörgöve, Csak szöjlön dörgöve — testvér lesz örökre!

Együtt száguldanak vad hordákon át Ómló piros vérről védve egymás honát S ott lebeg Rákóczi s Szobieszki lelke A szabadság lelke minden hős kebelbe!

Foszlik már a felhő, sötét, komor felhő Évszázadok után tán a nap már feljő Régi ragyogással, régi tüzelle égve Dicsó magyar égre, szabad lengyel égre!

Fütyü az éjszakában.

Egyik barátom beszélt el alanti esetről. Egy nagyobb utról érkeztem meg feleségemmel s az utazás faramdalmi úgy húzták le tagjainkat, mintha ólom rakódott volna le megfőrdött csontjainkra. Az otthon nagyon kedves volt s különösen most toltul elő erősen az a kérdés, amely minden fáradságos út után előttünk van; hogy miért hagyjuk el otthonunkat, mikor olyan jó otthon lenni? E közben ott volt a másik kérdés is. Látszólag igyünk magunkat a hazánál, de robusa s ezen látogatás nemcsak az igéretnél,

virág nem disziti, egy pislogó gyertya nem világítja meg.

Gyűjtük meg azért lelkünkben az irántuk való hálás-kegyeletnek lobogó fátyláját s rakjuk sírhalmukra a hálás szeretetből eredő megemlékezésnek vérpisros virágát.

Mindenszentek estéjén elhunyt hőseinkért hálás szeretetből buzgón könyörögni a seregek hatalmas Urához edésmindnyájunknak szent kötelessége.

A becsület mezején elesett magyar véreinknek a róluk való hálás megemlékezésnek s hátramaradtszeretteik jövődó sorsa iránt való édes megnyugvásnak jóleső tudatában nem lesz nehéz az idegen föld sárgult falvelekkkel behintett rögös, fagyos sírdombja sem.

Mi lesz!?

Kétségbeesve járja az ember a határt, a csupasz határt. A felszántatlan földek terülnek el szemie előtt, a rozsdás színű tarlok. Felszántva csak imitt-amott egy darabka, pedig buzavetéstől kellene zöldelni tulnyomó részének!

Nem rendjén levő dolog, hogy így van. Mert még oly néhány heti esőzés, mint a múlt héten volt, egy neki szorít bennünket a télnek, hogy mozdulni sem tudunk. A laposra verődött földet nem boathatjuk a porszemek milliárdjaira, hogy puha meleg ágya legyen a buzaszemeknek, aminek szomorú következménye okozza a kétségbeesést: nem lesz aratás!

A mi földünk pedig kizárólag buzatermőföld, felényi értékű sem terem más benne, de meg mukáskéz sincs ahhoz, hogy kapásnövény alá műveljék azt. Az erős agyagrögöket nem hasítja a

kapa, nem ábrándozhatunk tehát arról, hogy fordul a világ és kukoricaerdők lesznek a nyáron a mostani sivárság helyén.

A szép hosszú ős nyom nélkül ment el a határ felett. Hogy reménykedhetünk abban, hogy mindent pótol a rövid tavasz, amikor minden más munka is szorgos? Remény nélkül állva meg csakugyan a kétségbeesés fogja el az embert, amire pedig ha észszerűen fogjuk fel a dolgot, egy csepp ok sincsen.

Ha országos átlagot veszünk, a mi határunkra még nagyon sok ember van itthon. Csak nem kellene láttatni azt a nyomorult nagy tehetetlenséget! Egy kis becsületes munkának való düléssel nem nézne úgy ki a határ s a még hátralevő száraz napokon is nagyot lehetne lendíteni ennek sorsán. Vagy kicsoda lehetetlen nagy munkának látja azt bárki, ha egy évben felszánt valaki egy darab földet és learatja azt? Hiszen ennél még a kínai excsászár is többet dolgozik!

Lapunkban már az ős elején az indítványok sorozatával álltunk elé a földek megművelésére vonatkozólag. Tanácsoltuk, hogy szép lassan, de folytonos munkával, az ünnepek felhasználásával is szánják fel a határt. Dehogyan szántották ünnepen. Pedig kétszóbb rendeletileg lett felfüggesztve a munkaszünet. Még hétköznap sem! Az igák célszerű felhasználására is adtunk tanácsot. Alispánunk orosz foglyokat kínált s ezt is ajánlottuk. Ezeket szegényeket a harctéren levők tisztelőben tartásáért nem eresztették be a házba. Ha így fogják fel a dolgot, e t okosan tették, de viszont ott volt a másik tanács, dolgoztassanak ezekkel tömegesen és a lakóháztól

elkülönítve szállásolják el. Így sem kellett. Pedig csak annak van joga visszautasítani a segítőkezet, aki tud önmagán segíteni; a jelen esetben meg a legkisebb jelét sem láttuk ennek.

Most csupasz a határ, nincs buzavetés. S ezek után nem is lesz, hacsak egy kis hatósági beavatkozás nem változtat a dolgon.

A jász nép különleges helyzetét figyelembe véve, mi különleges intézkedéseket kérünk!

Egyről-másról.

A matematikáról.

Tantossy Miklós járási számtiszt időnként néhány napot tölt a községben. Hol egyik, hol másik irodában telepedik le, maga elé veszi a számokkal tele irt könyveket és után számolja, rendben van-e a száma? Alig van nála kellemesebb ellenőrző hivatalnok; nem is úgy veszik. Mig szeme a számoszlopokon halad, mindég elbeszéli a legújabb vicceket. A jóízű adomákból sosem merül ki; úgy hordja ezeket magával, mint repülőgép a zaját. Ha egy pillanatra komoly beszélgetésbe kezd a társaság, a másik pillanatban kizökkenti őket a komolyságból.

A napokban az egyik uri ember a számtani tudományokról kezdett el beszélgetni. Hogyan számolják ki a csillagok távolságát, a nap sugarinak gyorsaságát stb és szédületes magyarázatot tartott erről. Tantossy azonban félbeszakította azzal, hogy ez semmi. Mondja meg azt, hogy ha másfél ruszli másfél krajcárba kerül,

de a rokoni összeköttetésnél fogva is kötelesség volt. A „közbejött akadály”, e nagy fáradság miatt azonban gondolni sem tudunk ennek teljesítésére s amikor egyikünk előhozakodott vele, a másik képtelenségnek tartotta, hogy két napnál előbb el tudja hagyni az ágyat.

A pihenés utáni erős vágyat a rögtön ránczó álom bizonyította. Éjjeli 1 óraig megszakítás nélkül aludtunk. Akkor egyszerre ébredtünk fel és felrészlülve, a fáradsági gyenge zibongásért érezve csupán, elhatároztuk, hogy gyalog utunk indulva eleget teszünk kötelességünknek. Reggeli 6 órakor ott kell lenni az ünnepélyen, ha sietünk, épen odaérünk.

Sötét, kissé hűvös őszi reggel volt. A felhők szaggatottan, mozdulatlanul terjengették az égbolton, de a szabadon maradt néhány csillag megszükkítette a sötétet. Amikor megszepta szemünk, 30 lépésre is láttunk. Lépéseink visszhangoztak a házak falain, amikor meg kiértünk a faluból, a poros úton csapott gyenge zaj elenyésződött egy szűk

Már jöi elhaladtunk, amikor mozgás és hangok ütök meg füleinket a cigányok felől.

Még jobban meggyorsítottuk lépteinket. Lépéseket hallunk, utánunk jönnek. Egy pillanatra csend. Sajátos, remegő éles fütty hangot bele a csendbe, néhol gurgulázva, mintha előtünk fekvő cigányoknak volna jel adva. Feleségem szaladni kezd. En nyugtatom s figyelmeztetem, hogy előre nézzen. Ha valaki kiugrik az árokból, szaladjon el, én majd utolbányok vele. Az volt a haditervem, hogy reátlök az esernyővel, az eltörik és a kezembe marad csonkjával összeszurkálom az arcát.

A nehéz erős lépések gyorsan kopogtak felénk. A távolság egyre fogyott, kénytelenek voltunk megállapítani, hogy üldöznek bennünket. Egy megmagyarázhatatlan ötletet tamadt. Megállók és elkezdek úgy futni, miként az előbb hallottam. Egy orátiós szerű kiáltást hallatnak üldözőim. Nyomban visszakiáltok nekik, de hogy mit, nem emlékszem rá, üldözésük azonban alább hagyott, úgy hogy lépéseiket sem hallottuk már.

Fellélekedtünk. Közel érve egy tanyához,

mibe kerül 7 ruszli?

A társaság gondolkozóba esik, vég-re ceruza és papír kerül és számolni kezdenek.

Mi tagadás. Egynémelyikük előbb kiszámította volna, hogy a Mars és a Vénusz hány milliméterre van egymáshoz.

Az „otthon”-ról

Fáj bizony szegény katonáink szive hozzátartozóikért, a kedves otthonért. Elmúlnak felette a harctéren a napok száza, de egy sem mulik el, hogy az ész haza ne botorkáljon, a szív haza ne vágyjon. Akármilyen óriási munkát adott is a hadvezetésnek, de a fentieknél fogva elkezdte szabadságot a katonákat. Micsoda örömet tud elképzelni az ember egy ilyen találkozásnál. Amikor a sáncárok öreg lakója keblére öleli feleségét, összecsókolja gyermekeit s a halál rémes torka helyett a meleg puha otthonban érzi magát! Micsoda fen-séges érzések viszik haza utján az ilyen katonát? Sok szépet el lehetne erről gondolni, ha nem látnánk, hogy a legtöbb hazajövő katona nem a lakása felé tart, hanem a kocsmának s onnan könnyelmű jó kedvel megy haza, ami kizár minden ünnepiességet. Hogy az asszonynak sem repedjen meg a szive a viszontlátás nagy örömeiben.

HIREK.

Felülfizetés. Molnár János viszneki hengermalomtulajdonos 4 koronát küldött szerkesztőségünkbe azzal, hogy általános a drágaság, a lap előállításí

leültünk pihenni. Kíváncsi voltam arra is, hogy nem-e mennek ezek valahová s talán nem is bennünket üldöznek. Elmult egy fél óra nem jött senki.

Mindjárt arra gondoltam, hogy ezt az éle-ményt leírom lapod részére. De az éjjel írása nem ment. Szerettem volna azt oly hűen visszaadni, mint egy jó festő. Egy csendes őszi éjjel a hajnal előtt leírva nagyon érdekes olvasmány lehet. Pár nap múlva felkeltem tehát és kimentem ugyanarra az útra, hogy impressziómat nyomban lejegyzem. Zsebembe tettem a villamos lámpát, papírt, írónt és a revolvert is. Felesleges számszám, de hát tudod, a kása... Alig megyek a falutól kétszáz lépést, sikítást, jajgatást hallok. Futok a hang irányába s közel érve, a markomban szorongatott revolverből lövök néhányat. A távoli sötétben egy tömeg oszlik szét s rohan be a kukoricásba. Az árokba két kofaasszony sir, jajgat és rendezi megpépet ruháját.

Három cigány megtámadta őket s kiakarta rabolni. Még nem vettek el tőlük semmit, a legutóbbi pillanatban léptem közbe.

Nagyfői Forrás.

költségei is megsaporodtak, tehát a 4 koronát a rendes előfizetési díjon felül előfizetesként adja. Munkánk elismerését látjuk a szívességekben; örömmel, köszönettel vetjük.

Talált csomag. A rendőrségen egy csomagot őriznek. Ezt a csomagot valószínű katonai veszítette el. A csomagban többek közt egy darab sajt volt, egy prágai kereskedő papircsokkjába csomagolva. Igazolt tulajdonosa átveheti.

A zsir és szalonna árának maximálása. Legközelebb megjelenik a kormány rendelete a zsir és szalonna legmagasabb árának maximálásáról. Mint értesültünk, a zsir ára elinte 7-7.50 korona között lesz, mely ár fokozatosan csökkenni fog s már két hónap múlva 6 koronára száll le.

Az alispán évnegyedes jelentése. A vármegyei alispán f. évi jun.—szept. hónapokról készített s a megyei közgyűlés által változatlanul elfogadott jelentésének kivonata.

Első helyen a hódoló felvonulásról emlékezik meg a jelentés. Ő Felsege előtt Schönbrunnban a miszterelnök vezetésével alatt dr. gróf Almásy Imre, gróf Szapáry György, dr. Markovits Pál és Balázsovits Ernő.

Ezután a főispáni állás betöltéséről emlékezik meg az alispán.

Részvétellel jelenti be ezután, hogy dr. Muharay Károly szolgabíró, aki a harctéren megsebesült, orosz fogságba jutott. Ugyanezen sors érte dr. Soós Gyula tb. aljegyzőt is. Rajtuk kívül dr. Csuka Iván gyakornok küzd a harctéren, mint zászlós, meg is sebesült és nem régiben tüzték mellére az ezüst vitézségi érmét. Még dr. Borbély Balázs szolgabíró és dr. Balogh Károly tb. főszolgabíró voltak a harctéren, meg is sebesültek s most kórházban fekszenek.

Részvétellel emlékezik meg Barla Kálmán jászierényi c. igazgató haláláról; örömmel jelenti, hogy a megyebeli rk. klerus két érdemes tagja: Pászthy Gyula jásziadányi és Fröhner Lajos dévaványai plebános t. kanonokká s az utóbbi kertilei főesperessé nevezett ki.

A dr. Horthy Szabolcs, hősi halált halt főispánunk emlékének megörökítésére eddig 6802 korona folyt be. Ezenfelül azonban még több ezer korona lesz a folyamatban levő gyűjtések eredménye.

Adiszolgáltatás címén az elmult évnegyedben is sok fogat, ló, munkás, szakmunkás és iparos lett igénybe véve. A lovak igénybevétele a legtöbb sorozó járásban oly mértékben történt, hogy teljesítőképességünk már teljesen kimerült.

A 43-50 éves népfőlkérésre kötelezettek közül a hadkiegészítő parancsnokság területén 17-18000 ember iratott össze s közülük az eddigi eredmények szerint 65-70 százalékal találatot alkalmassnak. Az 1915. évi augusztus 15-én bevonultak száma 24000 embert tett ki.

Az államszegélyezés ügyé sük munkát ad még. Sok a panasz amiatt, hogy egyes csa-

ládok, amelyeknek koruknál vagy viszonyaiknál fogva munka- és keresetképes családtagjai nincsenek, a most megállapítva levő napi 7 korona 60 fillér maximális segélyből, — a mai rettenetes drágaság miatt megélni nem tudnak.

A hadiárvak gyámhatósági védelméről a vármegye egész területén gondoskodva van. A felvidéki községek ujjaépítésére a vármegye által megszavazott 30000 koronán kívül, eddig közel 23000 korona adomány érkezett az alispánhoz.

Haraszthy Tivadar törvényhatósági tag, hősi halált halt fia, Haraszthy Károly koszorujának megváltása címén 1500 koronát küldött az alispán kezéhez a rokkantá váló katonák, illetve a katonai árvak segélyezésére.

A hadiadó felszámolási bizottság működésének eredményéről jelenti az alispán, hogy a vármegyében 129 adózó fog hadiadót fizetni. A megállapított összes hadiadó 247661 korona.

A második hadikölcsönre vármegyénk területén 13 millió kor. aláírás történt, a mi örövendes; ez összegben a magántőke és a kisebb tőke nagyobb arányban vett részt, mint az első kölcsönnél.

Az igazgatás menete — dacára a megfogalkozott tisztviselői létszámnak, zavartalan. A tisztikar, úgy a vármegyei, mint a városi és községi tisztikar — már második eszterdeje a polgári csatamezőn, éjjel-nappal helyt. panasz nélkül. A tisztviselők helyzete azonban kezd elviselhetetlenné tenni a folytonosan fokozódó orágaság miatt.

Öngyilkosság 48, gyilkosság 11 történt a fent jelzett négy hónap alatt. A kolera a megye területén megszűnt.

Szerkesztői üzenetek.

S. M. Torda. Ha a tárcsa nem lesz rosszabbul megírva, mint levele, akkor leközzöljük.

M. L. Miskolcz. Az okt. 7-iki számot — legnagyobb sajnálatunkra — nem áll módunkban elküldeni, mert a legszükségesebb házipéldányok s a muzeum és az tud. akademiának elküldendő kötelező példányok vannak meg ebből. A Tudósító t. példányának ajánlását hálásan köszönjük, de későn jött, mert hogy lapunkra „onnan” beérkezett az előfizetés, mi is beküldtük a Tudósítóra az előfizetést. Üdv!

Névtelen levelező. Ha egy kutya ugat, sohasem jut eszünkbe a kutya neve után érdeklődni, csak arra gondolunk, hogy kutya-ugatás nem hallatszik a menyországba. Irjon ezután is, nem érdeklődünk a neve után; irjon, mert mulattat bennünket az ágaskodó hülyeség. „Alázatosak legyünk,” írja furcsán kívánságát. Ez a hang válik ki a sok u u u közül, de ez is értelmetlen. Mert csak a csalással, — esetleg börtön árán — szerzett vagyon előtt tartjuk fejünket úgy, mint az „üres kalász,” ha meg névtelen levélíró úr is ezek közül való, ami nagyon valószínű, akkor jól esik előtte semminek lenni.

Üzletáthelyezés.

Ezúton adom igen tisztelt Rendelőim b. tudomására, hogy

uriszabó-üzletemet

e hó 10-én a könyvnyomda mellett levő Ballagó-féle házba helyeztem át.

Kérem ezt tudomásul venni és további szives rendeléseivel felkeresni.

Teljes tisztelettel
Bungyi István

uri szabó.

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egész évre	8 korona.
Félévre	4
Negyedévre	2
Egyes szám ára 10 fillér.	

Felolós szerkesztő s lapkiadótulajdonos
NIGRINYI FERENC

A lap szellemi részét illető küldemények a felolós szerkesztő címére küldendők.
A lap anyagi részét illető ügyek a kiadóhivataltalintózkodók el.

Nyilttér és bírói ítéletek közlése soronként 150 K

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye törvényhatóságától

31628—1915. szám.

Felhívás a vármegye közönségéhez.

A megfogyatkozott kézi- és ígás munkaerő miatt a gazdasági munka elvégzése a legnagyobb nehézségbe ütközik, alig leszünk képesek földjeinket megszántani, bevetni; pedig minden erőnket meg kell feszítenünk, hogy Magyarország földjéből az új gazdasági évben minél kevesebb maradjon parlagon, mert azt nemcsak gazdasági, hanem *létérdekünk* követeli.

Diadalmas háborunk csak így érhet kedvező befejezést s az itthonmaradtak csak így lesznek méltók a harcmezőn vérző katonáinkhoz.

A gazdasági munka terén segítséget sehonnan se várunk, érezzük át a közmondási igazságát: „Segíts magadon, Az Isten is megsegít.”

Tömbörüljenek, szervezkedjenek a gazdák; kölcsönös erővel sok hiányon lehet segíteni sok akadályt le lehet küzdeni.

Akinek van ereje, annak ma arra szoruló *gazdatársán a munkák elvégzésében segíteni* nemcsak emberbaráti, hanem *hazafias kötelessége.*

Bizton reméljük, a vármegye derék magyar népe átérzi és átérzi, hogy az itthon maradtaknak megfeszített erővel szintúgy harcot kell vívni, mint a csatamezőn vérző katonáinknak; aki most telenül pihen, férfi, gyermek, asszony vagy leány, aki meg nem fogja az eke szarvát, vagy akinek módja van felebarátján igával segíteni, de azt elmulasztja, az nem tisztességes hazafi.

Elvárjuk, hogy amint eddig nem volt, ezután se lesz szükség arra, hogy a vármegyében a hatóság közmunkában rendelje ki szántásra az ígás vagy kézi munkaerőt.

Imádkozunk és kétszeres erővel dolgozunk, mert csak így segít meg bennünket, így hozza el ránk a már is pirkadó boldogabb jövőt a magyarok Istené!

Szolnokon, 1915. évi október hó 23 án.

A vármegye közgyűlése nevében

Dr. Küry Albert
alispán.

Faragó Sándor

A kérélnhetetlen halál összeszorítja szerető hitvese és gyermekei szívét, de ha az öntudatos és beszélő lélek találkozik utjában a halállal, hálás köszönettel szorítja meg a csontos kezét, mely a mulandóság honából a tulvilági örök életbe segítette.

Faragó Sándor földi élete már nem élet volt. Az élet vihara az idegzetétől fosztotta meg először, azután a koronáját tépte le: az agyat halasztotta meg. Csak a test, mint gallyát veszített fatörzs kötötte magát a földhöz a nagy átalakulás félelmes utja

előtt. A megnyugvást magával nem hordó kikerülhetetlen vég azonban most is elérkezett, meghalt Faragó Sándor is, a község lakói előtt általánosan ismert, szerető polgár, korának legnépszerűbb embere.

Az ő lelke halásan szorongatja már a halál csontos kezét, mely borzalmas helyzetéből kiszabadította. Ebben az egoista világban a legnagyobb altruista életet élte, mintha sikerült volna az élet mocsarát, a realitást s annak bűzös légkörét, a prózát állandóan kikerülnie. S a gondtalanság derűjében járva úgy tűnt fel, mintha földi hívá-

lása, célja az lenne, hogy kellemes bemutattatni.

Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 30-án d. e. fél 7 órakor fog a megboldogult lelki üdvéért az Egek Urának bemutatni.

legyen mindenkinek és a legnagyobb betegséget, a kedélytelenséget gyógyítsa.

Ilyen volt, ezért láthatja lelke tehernek hosszú betegségét.

Ilyen volt s ezért hol található volna máshol érvényesülést, mint a közügy terén. A közügy munkásainak terhet könnyítette különösen — örökös gondtalan humorával.

Mint a tűzoltótestület megalapítója és haláláig parancsnoka megbecsülhetetlen szolgálatot tett a községnek. Ezen testület nemcsak létét, hanem szíriárságát is neki köszönheti. A tűzoltók szertárának építésekor ő adta az eszmét a községi mészárszékek építésére, mely tényével — a mi lassú haladásunkat figyelembe véve — annyit tett a köztért, amennyit a körülmenyekhez képest tehetett.

Hosszú ideig a Közbirtokosság jegyzője volt. A jászárokszállási takarékpénztár egyesületnél fenállása óta felügyelőbizottsági tag, majd mint elnökműködött s a községnél is több, különféle állást töltött be.

A halálesetről a család és a takarékpénztár alanti jelentéseket adták ki: **Ozv. Faragó Sándorné szül. Nagy Erzsébet** úgy maga, mint az alulírottak és a rokonság nevében is a legmélyebb fájdalommal tudatja, hogy szerető férje, a legjobb apa, vő és szerető testvér Faragó, Sándor, folyó hó 27-én délután fél 6 órakor életének 54 ik. boldog házasságának 29-ik évében Jászárokszálláson, hosszú szenvedés után, a haldoklók szentségével megáldva elhunyt.

A meghaldogult hült tetemei f. hó 29-én d. e. 8 órakor fognak a romkath. vallás szertartásai szerint a jászárokszállási sírkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezettetni.

Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 30-án d. e. fél 7 órakor fog a megboldogult lelki üdvéért az Egek Urának bemutatni.

Lapunk

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni, hirdessen lapunkban.

4 korona 100 levélpapír és 100 boríték (teljes szerinti fejnyomással). Őrösen drágábban veszi s megközelítőleg se kap ilyen jó minőségű levélpapírt és borítékot. Mielőtt újabb papírdrágulás következik be, rendelje meg ezt lapunk nyomdájában.

Eljegyzési lapok

Esketési meghívók

diszes kartonon vagy meritett papíron a legzlesebb kivitelben készítettnek

a könyvnyomdában.

Nagy Sándor Né

Történelmi elbeszélések. A 80 oldalra terjedő könyv ára 1-20 K. kapható lapunk nyomdájában.

KOVALD FEST, TISZTIT.

Ne dobja el

ruháját ha pecsétet kap, mert **KOVALD-nál**

kittisztítják sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.

Fáradtságba sem

kerül, mert nem kell magunknak Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk **Güncz Gábornénak, Jászárokszállás, serház-szög** ki a gyár rendes áraiban vállalja az úri, női- és gyermek öltönyök, díszítő- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárúk, szőrmék, fehérneműek vegytisztítását, festését és mosását.

Szőnyeg tisztítás, festés és megvás

Jegyzékek,

számlák és mindenféle nyomtatványok izléses kivitelben készítettnek a könyvnyomdában

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI TÉGLA- ÉS CSERÉPGYÁR SCHVARCZ ÉS TÁRSAI.

Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitöglát; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

Tűzifa, Mész, Cement, Faszén.

A Szilvásváradai bükkhegységből I. és II. hasáb, I. gömbölyű dorong és szép galyfát, prima minőségű

Mészet, Béalapátfalvai Portlandcementet

Bükkfaszenet

waggon számra szállítok jutányos árban. **Fischer Lajos** EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r.-t. Fiókja Jászárokszállás.

Alaptőke: 340.000. K.

Saját házában (volt Márkus-féle ház.)

Tartaléktőke 798.000 K.

Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzletággal. — Folyósít kölcsönöket váltóra, kötvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.

Előlegeket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.

Elzálolgkölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra úgy kamatozó, mint törlesztéses alapon.

Elfogad betéteket könyvecskérő, vagy folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett, — ez idő szerint 5 százalékkal. — A betétkamat-adó az intézet viseli.

Biztosítási osztálya elfogad mindennemű biztosítást, tűz- s jégkár, betörés és baleset ellen és köti életbiztosításokat a legkedvezőbb díjtételek mellett.

Bírálatok: kedden, csütörtökön és szombaton tartatnak.

Az igazgatóság.

Jászárokszállás, 1915. évi október hó 28-án.

Aldás és béke lengjen drága porai felett! Faragó Sándor, Faragó Lajos, Faragó Irénke, Faragó Viktor, Faragó Andor gyermekei. Özv. Nagy Sándorné szül. Cselléri Mária anyósa. Faragó Ilonka, Faragó Anna, özv. Kintzy Imréné, Faragó Angyél, özv. Horvát Jánosné testvérei.

A jászárokszállási takarékpénztár egyesület fájdalommal tudatja Faragó Sándor úrnak 24 éven át, felügyelő bizottsági tagjának, már a felügyelő bizottság elnökének hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A megboldogult hosszú éveken át mindenkor hűen teljesítette kötelességét és azért mindenkor hálással és szeretettel őrizzük meg emlékét.

Jászárokszállás 1915 október 28.

Stipula Bertalan

Még az egyik tekintélyes polgártársunk elhunytá feletti megrettenés reszketteti szívünket, amikor jön a másik hír, amelyik egy igen derék, közszeretiben álló egyénnek, társadalmunk egy oszlopos tagjának elhunytát tudatja. A halottak hónapjában, a szomorú gyászos napokon úgy érezzük, mintha a halál egész évi szomorú eredményü munkáját még néhány nekirugaszkodott kaszasuhintással akarná befejezni és épen a legjobb szívű, leggyengébb idegzetű jeleseink, jó embereink sodródnak a kasza elé, mi megtelít gyászkeserűséggel poharunkat.

Megrettenve egymásközt nézünk szét megfogyott sorainkon. Lesz-e még ennek szünete vagy halad tovább e rombolás, melynek mindnyájan utjában vagyunk. Ápoljuk-e fájdalomunkat a legigazabb sajnálkozás útján vagy a végtelenbe révedező szemünk az Úr keze után kutasson és a szív megtörésével kérje bocsánatát, ez abnormis helyzet megváltoztatását? Nem tudjuk mit tegyünk, mert fokról-fokra zsugorodunk a parányiság felé, a tehetetlen kétségbeesésbe.

Imádkozzunk! — mondja a megyei közigazgatás faktora, mi szokatlan felszólítás a paragrafusok honából s talán azért vésődik úgy lelkünkbe. Imádkozzunk, hogy újból emelt fejű, dagadó keblű öntudatos emberek lehessünk, mert a megbolygatott lelki egyensúlyt csak az imádkozás gyógyítja meg. Imádkozzunk elhunyt tanítónk ravatalánál, úgy, ahogy

Ő tanított meg imádkozni beuntnket s azzal a lelki kedéllyel, ahogy vele az iskolában imádkoztunk.

Az Ő emlékének is úgy adózunk legmeltőbban, ha a régi világba, az Ő világába visszük vissza emlékünket. Magunkal szemben is kötelességünk, hogy a gazdag nagy mulat, amikor oly közel álltunk az Istenhez, vesszük irányadóul a közelmúlt szenvedés és veszteségeibe. Akkor újra remény kél bennünk s az újabb kor generációi oly életet élhetnek, amilyenre a meghalt tanítójuk nevelte őket.

Stipula Bertalan Olaszliszán született 1857-ben. Jászárokszálláson 1882. óta tanított mindég a legszebb eredménnyel. Az ipariskolának igazgatója, az Ifjúsági egyesületnek az elnöke volt. Több egyesületnél különféle tisztet töltött be s ezen munkái között még mint községi képviselő is hosszabb ideig állt a nagy közügy szolgálatában.

Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki.

Özv. Stipula Bertalané sz. Palugyay Antónia úgy a maga, mint gyermekei József (orosz fogságban) és Mária valamint a számos rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy hön szeretett férje, a legjobb apa és rokon Stipula Bertalan állami tanító, ip. isk. igazgató f. évi november hó 1-én hajnali 2 órakor, életének 58-ik, boldog házasságánau 24-ik évében haldoklók szentségével megáldva rövid szenvedés után az Urban elhunyt.

A megboldogult hült tetemeit folyó hó 2-án délután 3 órakor a róm. kath. vallás szertartásai szerinta jászárokszállási sírkertben helyezzük örök nyugalomra.

A megboldogult lelkiüdvéért az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 3-án reggel 7 órakor fog az Urnak bemutatatni.

Jászárokszállás, 1915. november 1. Béke hamvaira!

A tanítótestület a következő gyászjelentést adta ki:

A jászárokszállási állami népiskola tanítótestülete fájdalommal jelenti, hogy Stipula Bertalan kartársuk lelkiismeretes munkában eltöltött életének 58-ik s tisztviselői működésének 33-ik évében f. év november 1-én elhunyt. Nyugodjék békében!

A temetés folyó hó 2-án délután végeztetett el a közönség nagy részvete mellett. A gyászháznál Siposs

Céza plebános mondott az elhunyt érdemeit tartalmazó beszédet. Mint tanítót a kötelességtudás emberét méltatta, ki betegen is élete utolsóólti napjáig tanított. A szerető gondos apát, a becsületes polgárt, a jó barátot olyannak látta elhunytban, ami kiemelte őt az emberek sorából. Nyugodjék békében!

Izonzó-fronti élet.

A napokban egy vézna, rongyos kis olaszt hoztak be bakáink. Sunyi, alattomos nézésű, barna nápolyi legényke. Alkítólag eltévedt éjjel s minthogy későn vette észre, hogy rossz helyen jár, őrt álló bakáink hívására szépen át jött hozzánk. Legalább is így meséli. A hivatalos jelentés ugyan azt mondja, hogy drótakadályainkig csúszva azokat el akarta vágni, midőn azonban őreink rá lötek elkezdték kiabálni, hogy ne bánták, megadja magát.

Mint minden honfi társa ő is közlékeny. Pár cigarettáért, no meg ijedtében is, eladná még a saját apját is. Gyorsan, hadarva beszél. Kedveskedni akar. Pontosan elmondja, hogy hol milyen csapatok vannak, hol vannak parancsnokai. Jól ismert, régi dolgok. Néhol még mi javítjuk ki, így pl. a hadosztály parancsnoka nevét A.... generális mi mondjuk meg neki. Nagyon néz. Biz' ő nem tudja annak az úrnak a nevét. Elmondja, hogy hol vannak a hajó ágyúk beásva. Viszonzásul meg mi mondjuk meg neki, hogy éppen ma lőt egyet szét a 30.5 ünk. Tehát ez sem új. Most el kezd a zaebeiben keresgélni s egy piszkos papirost húz ki. „Titkos utasítás tisztelőknek” aláírva Cadorna. Ez már tartalmaz új, fontos dolgokat. Kiderül az olasz arca. Tehát ő mégis tud valamit, amit mi nem.

Hamarosan meg tudjuk, hogy ekkor meg ekkor támadásra készül a makaróni sereg. Hala Isten, csakhogy már jönnek.

Sürgős utasításokat visznek a sürgöny drótok. Nincs idő késedelemre, holnap van a kritikus nap. A vendéget fogadni kell.

Az éjj nyugodtan, szinte ijesztően csendben telik el. Itt-ott egy puská lövés. Néha ágyú dörrenés.

Szürke, ködös, szomorú őszi joggel. 7 óra felé támad a bóra s félórai munka után tisztára seprí az eget. Fent a magasban apró pont jelenik meg, halk kattogás hallik. A zaj erősbbodik a pont nő. Közelünkbe érve láthatjuk a most már vonallá nőtt valami, zöld-fehér-piros színet. Ellenséges repülőgép, hozza a reggeli üdvözlést. Eleinte félenken, magasan kering, majd észre véve, hogy senki sem törődik vele, lejjebb-lejjebb ereszkedik egész 5—600 méterre. Jól látjuk a benne ülő 2 alakot. Hirtelen erős süvítés, utánna dörrenés. Bombát dobott, Rövid, gyors egymásutánban 5 hasonló hang. Egyszerre hangerő fűtüléssel egy csapat nyíl vágódik le előttünk. Szép, fényes hegyes jószág. Egyet zsebre dugok emléklül. Erre nem voltunk elkészülve.

Hirtelen egy kis, fehér folt keltekezik kb. 100 lépessel a gép előtt, utánna erős dörrenés. Könnyebbülten csatlakozik fel. Híres ballon üldöző ágyunk, mely már őt olasz

HIREK.

Sorozat. Az 1878—1891, 1895 és 96 éveben született jászárokszállásiak sorozása e hó 23-án, Jászberény város házában lesz megtartva. Sor alá kerül mindenki, a rokkantak és azon felülvizsgálaton elbocsátottak kivételével, akik elbocsátásuk óta már pótszemlén voltak.

Négy koronával lesz olcsóbb a buza. A legújabb kormányrendelet szerint a buzát 32 koronás áron rekvirálni fogják. A rekvirálás e hó 25-én kezdődik. A magánvásárlás e hó 1-étől tiltva van. — A rendelet egészben nem ismerjük s így nem tudjuk, hogy az egyesek által a gazdáknál lekötött buzáról intézkedik-e és hogyan intézkedik?

Gyöngyös gyásza. Gyöngyösön, a gimnázium előtti sebesült katonák részére kórházzá berendezett főúri ház tulajdonosnője, gróf Westphalen Rhabanné szül. Auersperg Anna hercegnő múlt hó 27-én hosszú szenvedés után elhunyt. Jótékonyágáról, egyszerűségéről volt híres. Régebben leányaival többször részt vett a földmivesek és iparosok mulatságain s egyéb ünnepélyein is, mi a város lakóinak iránta való szeretetét a legnagyobb fokra emelte.

Haldózás. Almásy Árpád volt jászberényi, szolnoki és utóljára komáromi rendőrfőkapitány f. hó 1-én 53 éves korában Komáromban elhunyt. Testvére Almásy László országgyűlési képviselőnek.

Jászberény felé! Ha van a községben egy ember, aki 14 betűt, meg egy akármilyen kezét letud rajzolni, hát álljon elő a tudással. Mert szükség van rá. Rajzolja le a cimben foglalt betűket és rajzoljon elé egy kezét azután szegezze fel a község-ház elé a táviródrótokat tartó póznára. Ezért nem kap ugyan 1000 korona jutalmat, de megszüntet vele egy pogány mulatságot. Ha egy idegen kocsi vagy automobil elvágat a község-ház előtt Visznek felé, az ácsorgók és a fogadóban szórakozók nem várják meg, hogy Visznek felé akart menni Jászberénybe. Községünk fekvése még a jártasabbakat is megtéveszti abban, hogy a györki ut nem észak, hanem nyugat felől jön be a községbe s ez idézi elé a tévedéseket. 14 betű meg egy kéz elejét veszi az idegenekre kellemetlen tévedéseknek.

Erzsébet királynék emlékezete. A főpásztor rendelkezése szerint évenként november hó 19-ik napján a tanuló ifjúság jelenlétében a boldogult királynéért a főhatósága alá tartozó összes templomokban ünnepes gyászmise végeztetik.

Nem lesz szerencsém! hallja az utcán járó papi ember s ha akarja, láthatja is mint kapkodnak gomb vagy tű „ellenzer” után a konyhatündérek, kik a „szerencsétlen” találokhoz fölött érzett bosszúságuknak sokszor épen nem ékes szavakban is adnak kifejezést. Mem szólnánk az ostobaságról semmit, ha olykor szebb „kinézésű nagyságok, sőt a férfiak is hasonló szánandó gyarlóságba nem esnének. De így szomorú lelki kórtünet ez a babonáság, mely nagy városokban már a háború előtt is feltűnő volt s melyről már akkor írták, hogy az egyénben s a társadalomban mindig szellemi süllyedést jelez. Mintha Isten büntetése volna ez az oktalanság a gögös emberen, aki nem hódol meg az Isten tekintélye előtt, de vakon hisz a jószágokhoz, a kártyavetőnek, asztaltánának, álmokönyvnek; vallja, hogy amint szerencsét hoz a talált patkó, vagy az akasztott ember kötele, ép úgy szerencsétlenséget jelent a péntek, a 13-as szám, no és „pappal találkozni.” Hogy e „szerencsétlen” találkozást kikerülje, siet őt a kalapos hölgy az utca másik oldalára s ezert ereszt bajtelhárító fűtőöröszést a fraktos úr. Igen, ilyen nevetéses hóluszkókusoknak rabjává süllyed a „felvilágosodott” modern ember, ha egyszer elvette a komoly és ésszerű hitet. És most, mikor a borzasztó világfelfordulás igen sok tekintetben érthetetlen okai és jelenségei felelősséget adtak az emberben rejtőző és érdeklődést a titokzatos, az anyagi világot túlhaladó erő, ok és cél iránt; amikor akarva, nem akarva, érzé fűggését egy felsőbb hatalomtól, fokozatosabb babonába esik, vagyis a teremtetett dolgokban keresi a fensőbb erőket, a sorsát befolyásoló hatalmat és azukba helyezi a bizalmát. S minél nagyobb valamely egyénben a tudatlanság, vagy minél inkább elhomályosult lelkében a józan, ésszerű hit, annál kétségbeesettebben nehezedik rá lidércnyomásként a modern pogányság e jellemző tünete, a babona, amelynek sötét árnyait még a „legfelvilágosodottabb” fejekben is egyedül a hit világossága oszlatja el. — Mivel azonban még ettől igen messze állunk, szinte napról-napra halljuk az erkölcsileg is többnyire viharvert alakoktól: Nem lesz szerencsém! — Szerencse, hogy már nem lesz szerencséd! Szerencse! Nekik is, másnak is. (m. 1.)

(Nem értünk teljesen egyet a cikkíróval. Anióta a vigécek is leborotválják a bajszot, nem mindég szerencse bajszatlan emberrel találkozni. Ez nem babona, mert ez állítás igazságát ezen bizonyítják. Szerk.)

A III. hadikölcsön. A jászárokszállási takarékpénztár egyesület a harmadik hadikölcsön aláírásának előszakának első időszakában, október 18-tól október 30-ig saját jegyzésével egvűtt 574.250 koronát gyűjtött.

Hadikölcsönt jegyezni hazaftas kötelesség.

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egész évre	8 korona.
Félévre	4
Negyedévre	2
Egyes szám ára 16 fillér.	

Felolvas szerkesztő s lapkiadótulajdonos
NIGRINYI FERENC

A lap szerkesztői részét illető küldemények a felolvas szerkesztő címére küldendők.
A lap anyagi részét illető ügyek a kiadóhivatalban intézendők el.
Nyilvántartás és bírói ítéletek közlése sorként 1-50 K

Illatszertáruda.
Brünnauer Juliska atyjának III-ik kerületben levő üzletét berendezte
ILLAT, SZÉPÍTŐSZER és egyéb
KOSMETIKAI GYIKKEKKEKEL.
Előnyös összekötésénél fogva állandóan friss árut tart raktáron a legnagyobb választékban. Többek közt
ARCKENŐCSÖT — MANIKÜRÖZŐ
PUDERT — KÉSZÜLÉKET
PARFÜMÖT, BRILLANTINT, COPFOKAT
Parfüm kímélve is kapható. Olcsó árak

Eljegyzési lapok

Esketési meghívók

diszes kartonon
vagy meritett papíron a legizlesebb kivitelben készíttetnek

a könyvnyomdában.

Nagy Sándor. Ur
Történeti elbeszélések. A 80 oldalra terjedő könyv ára 1-20 K. kapható lapunk nyomdájában.

KOVALD FEST, TISZTIT.
Ne dobja el
ruháját ha pecsétet kap, mert **KOVALD-nál** kitisztítják sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.
Fáradtságba sem kerül, mert nem kell magunknak Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk **Güncz Gábornénak, Jászárokszállás, serház szög** ki a gyár rendes áraiban vállalja az úri-, női- és gyermek öltönyök, díszítő- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék, fehérneműek vegytisztítását, festését és mosását.
Szőnyeg tisztulás, festés és megővés

LAPUNK
az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni, hirdessen lapunkban.

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI TÉGLA- ÉS CSEHÉPGYÁR
SCHVARCH ÉS TÁRSAI.
Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitöglát; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

Jegyzékek,
számlák és mindenféle nyomtatványok izlenses kivitelben készíttetnek a könyvnyomdában

Tűzifa, Mész, Cement, Faszén.
A Szilvásváradai bükkgégségből I. és II. hasáb, I. gömbölyű dorong és szép galyfát, prima minőségű
Meszet, Bélapátfalvai Portlandcementet
és **Bükkfaszén**

waggon számra szállítok jutányos árban. **Fischer Lajos** EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r.-t. Fiókja Jászárokszállás.

Alaptőke: 340.000. K.	Saját házában (volt Márkus-féle ház.)	Tartaléktőke 798.000 K.
---------------------------------	--	-----------------------------------

Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzletéggel. — *Folyósít kölcsönöket* váltóra, kötvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.
Előlegeket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.
Elzálogkölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra úgy kamatozó, mint törlesztéses alapon.
Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett, — ez idő szerint **5 százalékkal.** — A betétkamat-adó az intézet ajseli.
Biztosítási osztálya elfogad minde. nemű biztosítást, tűz- s jégkár, betörés és baleset ellen és köl. életbiztosításokat a legkedvezőbb díjtételek mellett.
Bírálatok: kedden, csütörtökön és szombaton tartainak.

Az igazgatóság.

Nigrinyi Ferenc könyvnyomdája Jászárokszállás.

Üzenet.
Írta: **Bánhegyi Béla.**
Minálunk már régen vége az ősznek. Niincs egy levél se a száraz, didergő fákon. Mind lehullott. Csak itt a kontrakt: sokat sir az ég. Hull az eső. Pedig a havat várnám.
A köröskörüli erdőket szürke, sűrű fátyol borítja. A hegyek ormain az ősi, tépelt ruhájú várak — a sárosi, a kapi, a sóvári — komoran tekintenek le a völgybe.
Nem csak komoran. — Kisértetiesen! Nem is jár most arra senki fia.
De hát nincs is aki járjon.
A ki még itt maradt — asszony-nép, gyermek és agg, — nagy tisztelői minden miszticizmusnak. Illemből, szokásból (lehet félelemből is) — nem háborgatják most a pihenni készülő rejtélyes sötétségeket, amikor ügyis valami titkos árnyak kélnek fel almukból s halk suttogással járják be az évszázadok óta sértetlen birodalmakat.
Ők, az itthonmaradottak várják a derengő napsugarat.
Mikor jelenik meg újra? Mikor? Az égő magyar hon vérszín egén?!

Hogy a nehéz idők sötét ege alatt annyi lehajtott fejű virág új meleg éleltre fakadjon. Annyi lecsapzott szárnyú madár glóriás dalokba kezdjen! . . .
Tegnap reggel, ahogy a templomból jöttem, a nagy sárban egy öreg néni törtetett felém . . .
Jól ismerem.
Szeme alatt forradás.
Épen húsz éve, hogy egy élénknyugtalan lelkű gyermek egy kövel megsebezte. Azóta e jel . . . Ott a szem alatt. A jóságos ráncos arcon. A gyermek baját — akkor — ellátta aztán a fatu egyetlen nadrágos embere. A tanító úr. Pedig hát a kis gyermek talán hibás se volt. Csak a patakot akarta áthajítani. A kö meg kicsúszt a kis marokból . . .
Minden most — eszembe jut.
Húsz év múltán . . . Istenem, az idő hogy eljár, cserebogár sárga cserebogár . . . Amikor én-még patak körül játszottam. Csobogó vizébe kavicsot szedtem. Hajjigálni . . .
Az asszony megszólal:
— Hogy van kis úrfi? (Még min-

dig így szólít, mint mikor panaszt emelt: „a kis úrfi . . .“)
Hogy van? Meggyógyult-e már? Jaj, úgy örül a lelkem, ha oltárnál látom. Mikor még ott ministrált? S most meg . . . Oh — hogy a jó Isten áldja meg! Mind a két kezével.
— Magát is jó Néni!
— Ügy-e, még nem hagy itt bennünket?
— De! — Megyek. E napokban.
— Oda vissza abba a nagy városba? Meri nagy az, ahogy egyszer mesélte . . . (Idehaza 82 ház van.)
— Nem oda!
— Hát hová?
— Még nem tudom.
— Ott is úgy szerették, ahogy mi?
— Azt nem tudom, csak azt, hogy biz' én úgy szerettem őket, mint e kis fészket!
— És Maga hová megy? — folytatam én.
— Unokám sírjához Eperjesre. Ott temették el. A Szekcső partján. Ahol annyi száz és száz a katona-sir.
— Erről még nem is volt tudomásom.
— Isten Vele.

TÁRCA.
És lelkem . . .
I.
És lelkem elhagyva testemet szállt a magasba.
II.
Megálltam az Ur trónja előtt, némán lehajtott fejjel.
Az Ur szigoruan szól hozzám:
„Leányom, addig itt nem lesz helyed, míg annak a szívét, kit még éltél legjobban szerettél trónom elé nem teszed!“
III.
Szálltam, szálltam . . .
Először szobámba mentem, ott fektűdt testem némán, holtan, fehéren, kezemben egy csomó fehér liliommal. Megálltam testem előtt, furcsának, nevetségesnek találtam. Szívem táján egy kis folt piroslott, az asztalon még ott fektűdt a kicsiny, játéknak látszó fegyver.

Kivettem kezemből néhány szál virágot, az asztalról felvettem a kis revolvert és elhagytam a szobát.
IV.
Szálltam, szálltam . . .
Ahoz, kit még éltém legjobban szerettem. Édesen nyugodtan aludt. Odaléptem az ágyához, kezemet szívére tettem és vártam. Egész teste összerázódott, majd kinyitotta szemeit és fázósan huzta magára a takarót. Én hirtelen föléje hajoltam. Rémjűlten körülnézett és feltűnt, de nem látott semmit. Elmosolyodott, majd halkán sutyörészni kezdett.
Az íróasztalán egy vázában rózsá piroslott, előtte egy nőnek a képe. A tartóból kivettem a rózsát és beletettem egy liliomot. Ó felkelt, leült az íróasztalhoz. Én mellé egy szőnyegre. Ránézett a virágra és csodálkozva nyult utána, de kezei ijedten kapta vissza, a virág hideg volt és kemény mint a jég, a képre tévedt tekintete, majd kihuzott egy fiókot, nagy csomó női fényképet vett elő és mosolyogva, kissé gúnyosan szemlélte őket.

Cigaretára gyújtott, én közbe mögé álltam és néztem a képeket. Ujra ránézett a képekre, de mindent csak az én fehér, ködszerű arcomat látta. Reszketve ugrott fel, eszébe jutott a féllalomba látott arc.
V.
Lázás volt. Ment, szinte menekült, talán nem is tudta kielő, mi elől. Én tudtam: előlem.
Ment, szinte öntudatlanul a városok kesztről. A házak kicsinyek, szegényesek lettek, majd mindjobban ritkulni kezdtek. Messziről nagy, sűrű kert látszott, a bokrok közül fehér, fekete és szürke köcszlopok emelkedtek ki. A temető volt.
Lépteit arra irányította.
Ment tétován, mint az alvajáró. Belépett a kapun, egy-két lépést ment előre, felnézett és csodálkozva megállt. Vállat vont és ment tovább. A sarköveket és keresztekét közömbösen nézegette. Elfáradt. Egy nagy fekete márványtömbre leült, előtte nagy sarkereszt állt. Odaálltam a kö elő úgy, hogy arcom a tisztán látszott. Iszonyodva néztem körül. Fel-

Bárhol is egyen addig egy vasgolyóval vártam.

A délután én is átsétáltam a hősök temetőjébe.

A sok keresztet ki olvasná meg? S azokon a neveket?

Van itt mindennégy-egy hős. Barát és ellenség. Magyar, német, orosz... Mindenféle ezredékből.

Olyan békén pihennek... Szellő lengeti a sírjukra borított virágokat. Tegnapelőtt, halottak est-téjén nagyon sokan keresték fel a sírokat. Messzi-messzi ismeretlen tájakról. Ezek hozták a sok virágot. Olyan szépek, üdék, harmatosak. Igaz könnyek hullottak rájuk...

Van itt 29-es honvéd és 68-as gyalogos is. E csöndes, kis temetőben... Lehet, — talán árokszállási is?.. Istenem!

Most érzem át igazán mennyire hozzájuk forrtam. Akkor régen, azon a kigyúlt augusztusi napon. — 27-én. Napfényes hajnalon. Amikor fűtyűlt a gőzös, és szólt a nóta.

„Ha még egyszer ezt üzeni, Mindnyájunknak el kell menni...”

Azt a fenséges reggelt ugyan ki felejtí el?

Lehetetlen.

S most... lehet, itt pihen egyik-másik.

Találkoztunk!

A kis fakeszt mellett. Néma göröngyök. Sötét sírok... Hegyek dombok szent földjén.

Élet-halál. Istenem, az idő hogy eljár, cserebogár, sárga cserebogár...

A Szekcső patak vize tova rohan. Mossa a parti sírokat. El-elkap egy sárga levelet, vagy egy virágszirmot, a sírokról. Ahogy a szellő szárnyai a habokra bizzák azt.

Vizsik. Le, messzire... A Hernádba,

akart kelni, de nem tudott. Kezeivel a keresztet védelmet keresve körülfogta. Fejét lehajtotta és faradtan lehunyta szemét.

Megsajnáltam. Hideg kezemet forró homlokára tettem és kivezettem a temetőből.

VI.

Napok óta nem mert aludni. Fél a minden nap felálmában megjelenő arcomtól, a hideg, fehér örkékre friss lilimóttól. A virág ott állt a tartóban. Fél tőle, de nem meré bántani.

Öltözött nagy gonddal, bálba készült. Elment, én utána. Fényes kivilágított terméken mentünk keresztül. Nők és férfiak tarkaszeviszaféligben ültek, álltak, sétáltak. A nők arcát kis fekete selyem álarc takarta. Szórakozottan fogadta a köszöntéseket és faradtan vonult félre egy mellék szobába. Leült egy székre és arcát kezeibe temette. Egy dominósnőről leoldoztam az álarcot. Ljeden kapott utána és zavartan kezdte keresni. Felköttem és bementem a mellékszobába. Elálltam merően néztem rá. Kinyitotta a szemét. Közel léptem hozzá és megkérdez-

a Sajóba, a Zagyvára, a Tiszába. Ott biztosan kivetődnek az Alföld lankás partjaira, szépséges rónáira.

Uzenetül... Azt dalolva a madárral, azt suttogva a szellővel, amit egy árokszállási katonától hallottam. Itt az eperjesi kórházban. Betértem egyszer-kétszer, ha arra jártam. Megkérdezni, van-e itt árokszállási?

S egyszer, szerencsés volt a kérdésem.

Milyen örömnök volt!

Egy tanyási legény volt a földi. Ő mondta, ahogy elbúcsúztam.

Tetszik tudni, nem feledem én el a kis tanyánkat... Hiába a nagy hegyek, hiába a kórház vastag falai, hiába a harci tűz amit, szóval kimondani nem lehet. Amit loirni szintén csak azért sem lehet, mert csökken-

tené az érzelmek mélységeinek értékét; amit csak az érző lélek vesz át minden távolságon át is, amit szárnyra kap a magasban vonuló felhő; amit halkán sugdós a sírokon bölingató kis fűszál, s tovább adja a kis viráglevelnek... amit az az árokszállási katona mondott, akivel itt e messzi vidéken oly nagy örömnökre találkoztam, — az az ő is inkább csak a szemével, sóhajával kifejezett: amikor a szíve szólt. — Messzire.

Majd így fejezte be:

„Jó lesz minden, jó az Isten.”

Ezt viszik üzenetül azok a kis sárga viráglevelék, ahogy a Szekcső habjain útra kelnek, le a kanyargós Tisza habjaira, széles medrébe, innen a kis fakeszt katonai temetőből.

Néhány kis viráglevelkét én is vettem a Szekcső vizébe...

tem tőle miért olyan szomorú, miért vonult félre, mikor mindenki vig. Nevetett és azt felelte, hogy nagyon jó kedve van, csak a magányt szereti.

Beszéltünk még tovább, ő türes bókokat mondott. Én nevettem, azt mondta olyan a kacagásom mint a jég. Megkérdeztem, hogy teiszik-e a ruhám, azt mondta szép, csak nem tudja mi bajom hogy olyan nagy szárnyaim vannak. „Talán valami jó tündér?” Nem — feleltem — én a halál anyyala vagyok! Kezét fejéhez szorította. Ruhám rancái közül elővettem egy fehér lilimót és homlokához érintettem. Ljeden, megdöbbenve lökte félre a virágot és felugrott. Én lekaptam arcomról az álarcot. Hátraátörödt.

VII.

Egy keribe ült, körülötte csupa szép illatos virág. Ő szürke sápadt arccal, fakó fényelen szemekkel. Lehunyta faradt szemét. Én odaléptem a községházhoz, ami mellett ült. Rávettem egy kis csillogó tárgyat és vártam. Felnyitotta szemét. Körülnézett. Fel-

vette az asztalról a kis fényes holmit és csodálkozva nézegette, forgatta. Eléje lépetem. Összerázódott. Egy kis csattanás hallatszott és hátra bukott a széken.

A ruháján a szív táján egy kis perzselt folt látszott.

VIII.

Szálltam, szálltam... Felfelé nehéz terhemmel. Az angyalok berzadva, csodálkozva nyitottak utat. Az Ur trónja előtt megálltam. Nehéz terhemet lába elé fektettem. Diadalmasan néztem fel. Az Ur ránézett arra, ki trónja előtt fektetett és szomorúan szólt hozzám: „Leányom hiez nincs is szíve!”

IX.

Szálltam, szálltam. Röptömben láttam a menyországot, előttem örökre bezárt kapuját.

Harctéri humor.

Amikor a muszkák ágyúznak: Megnyit a tábori postánk, küldik a csomagokat (gránát-srapnell).

A muszkák fedezéke gránátmentes, mert mire a gránát beleszapdna, akkorra elviszi a szélé onnan.

A sok „fekete”-kávétól, szerecsenyek, a „ruméltű”-teától részegesek leszünk.

Még azt beszélük, hogy drágaság van. A multkor egy kiürített orosz fajuban egy szép nagy élő tyúkot eladtam 2 darab magyar cigarettáért.

Egy bakának ellőték a lába újját, de a bakancsának nem lett semmi baja.

Miattunk felemelhették a purzicsán-dohány árát, elszívjuk mi az orosz teafűből sodort cigarettát is, ha más nincs.

Strasser Zoltán
e. s. önk. tizedes.

Az Ochrana.

Az ochrana a titkos orosz rendőrség leg-titkosabb osztálya. A titkok-titka övezi az orosz könszervezetnek ezt a központi organumát, melynek szalai láthatatlanul mindentüvé elágaznak. Működését írott szabályok nem irányítják, a helyzet, az alkalom viszi sötét útjain, melyen holttestek, orgyilkosságok előtt sem riadnak vissza.

Egy orosz író így jellemzi: Amióta Oroszország, mint egységes államhatalom fennál, a cár alattvalói mindig politikai felügyelet alatt állottak. Az összeesküvések és nem szűnő merényletek rádkitálták ezt az autokratára. A rendőrség tehát szent Oroszországban nagyhatalom lett. Mégis bekövetkezett II Sándor cár meggyilkolása. Kiderült, hogy a rendőrség mindenhatósága sem tudta megvédeni a fejedelem székhelyét. Az udvari körök megdöbbenése és elkeseredése általános volt és ebből csakhamar megszületett az a terv, hogy a cár és az autokrácia vé-

vette az asztalról a kis fényes holmit és csodálkozva nézegette, forgatta. Eléje lépetem. Összerázódott. Egy kis csattanás hallatszott és hátra bukott a széken.

A ruháján a szív táján egy kis perzselt folt látszott.

VIII.

Szálltam, szálltam... Felfelé nehéz terhemmel. Az angyalok berzadva, csodálkozva nyitottak utat. Az Ur trónja előtt megálltam. Nehéz terhemet lába elé fektettem. Diadalmasan néztem fel. Az Ur ránézett arra, ki trónja előtt fektetett és szomorúan szólt hozzám: „Leányom hiez nincs is szíve!”

IX.

Szálltam, szálltam. Röptömben láttam a menyországot, előttem örökre bezárt kapuját.

Scende Panna

delmére még külön, a rendőrségtől független szervezetet alapítsanak. Ez pedig úgy lesz megszerveve, mint lényegben a forradalmi szövetségesek. Túlönömölág önkéntes fagokból legyen toborozva, akik a saját csoportjukhoz tartozókat ismerik és a különböző csoportokból csak a vezetők álljanak egymással érintkezésben. A forradalom elleni harcban e védelmi liga tagjait — ochrana — ne kössék se törvények, se társadalmi szokások, se morális vagy lelkiismereti kérdések, hanem használják a cél érdekében ugyanazokat az eszközöket és módokat, mint a terroristák. Ezzel ki lett mondva, hogy ép úgy, mint a forradalmárok, ahol arra szük-ség vagy alkalom mutatkozik — gyilkolhatnak is.

Az ochrana tehát ellenforradalmi ligává alakult, mely szintén a társadalmon kívül helyezkedett el, ahogy azt a forradalmárok megtették — azzal a lényeges különbséggel azonban, hogy az ochrana-tagok már eleve biztosítva voltak büntetlenségükről, akár milyen gaztettről legyen szó, a forradalmárokat pedig kegyetlenül büntették csak azért is, ha rájuk tudták igazolni, hogy valamely forradalmi szövetség tagjai, akár elkövettek valamit, akár nem.

Nekünk, kulturálékkal bírónak, ez mind furán hangzik. A bizarr eszme azonban a cári udvarban, a hadseregben és a hivatalnoki karban nagy tetaszésre talált és meg is kapta III. Sándor cártól a szankciót. Az ochrana nagyon rövid idő alatt megszületett. Tagjai minden társadalmi rétegből toborzódtak, főképen a hadseregből és rendőrségből, melynek szolgái semmi lehetlent nem láttak abban, hogy egyszerre két úrnak is szolgáljanak. E liga a legnagyobb protektorátus alatt állt. Bugzóság, érdem, sokkal jobban talált az ochrana révén elismerésre, mint a közönséges rendőri szolgálatban. Sőt épen emiatt bizonyos következmények is mutatkoztak. — Az ochrana vezetőség és a rendőrség vezetőségei között a nagy versenyben csakhamar konfliktusok törték ki, a rövidet azonban mindig a hivatalos rendőrség huzta.

Az új szervezet működésének legmozgalmasabb eseményei közé természetesen a zsidóüldözések s a progromrendezések is tartoztak.

Időközben az ochrana több változáson ment át. A rendőrséggel való kontaktushány nem vált előnyére és sokszor holtpontra vitte tevékenységét, — annyira is inkább, mert az önkéntes titkosrendőri szolgálat iránti lelkesedés lassanként nagyon is megcsappant. Az ochranát így lassan fizetett testületté gyurták át, melyet a titkosrendőrséghez osztották be, de tevékenységének sok fázisában függetlenítik a hivatalos rendőrségtől. Így megtartotta elasztikus keritét. Pl. zsidóüldözéseknél, orgyilkosságoknál stb. alkalmi, többnyire a társadalom szennyéből válogatott segédcsoportokkal külön útjai s céljai lehetnek s vannak.

Hogy ki szervezi az ochranát, ki a tényleges parancsnoka például — akinek parancsait feltétlenül követni kell, ha ellentétben is vannak a hivatalos rendőr intencióival vagy akár a kormánnyal — azt senkisé tudja.

Hádkölcsönt jegyezni hazafias kötelesség.

III.

Hadsereg céljaira díofa lefoglalásával és megvásárlásával az illetékes hatóság részéről megbizva vagy felhatalmazva senki sincs.

Tüz Jászszentandráson. November hó 1-én Hevér János tanyai gazda hét éves kis fia szülei távollétében tüzet

HIREK.

Az iparostanone-iskolánál az igazgatói állás Stipula Bertalan elhalálozásával megüresedvén a szorgalmi időre való tekintettel a felügyelőbizottság választás útján már e hó 3-án betöltötte azt. Egyhangulag Paál István állami iskolai igazgatót választották meg.

Adomány bolgárkertészetre. Báró Orosdi Pülöp tiszaburai birtokos Törökszentmiklós községnek 100.000 koronát ajándékozott azon kikötéssel, hogy azon bolgárkertészetet létesítsenek. A község közönsége nagy örömmel vette a maga nemében páratlan adományt, de egyben telhetetlenségének is tanujelét adta, mert véleményük kifejezője, az egyik ottani ujság így fejezi be az adományról szóló hírt: „... remélvén még azt, hogy ez a bőkezű földes úr hasonló körülmények között még máskor is városunk felé fordítja figyelmét.”

Sorozás. Mult lapszámunkban hibákon kívül tévesen közölt hír kiigazítására közöljük, hogy e hó 23-án 1878—1890, 1892, 1893 és 1894 évben születettek kerülnek szemlére. Az 1891, 1895, 1906 és 1373—77 évben születettek szemléjének ideje még nincs kitűzve.

Értesítés. Felkérésre közöljük, hogy e hó 14-én, vasárnap a község ház előtt mezőkövesdi asszonyok mezőkövesdi házi-ipari árúkat: asztalterítőt, nyakbavaló kendőt, retikült, kátrincát, diványpárnát sibi fognak árúsítani.

Katonai értesítések. I. A budapesti, bajai, barcsi és székesfehérvári katonai élmezési raktárak megbizattak vadgesztenye vásárlással, 100 klgr. nettó súlyu vadgesztenyeért 12 koronát fizet.

II.

A szolnoki cs és kir. állomásozó parancsnokság gyümölcsfákat vásárol. Gazdasági szempontból ajánlatos már levágott vagy sérült állapotban levő dió, cseresznye, alma, körte, szilva és nemes gesztenye fáknak az ajánlása. E fákért magas árakat fizet. Hossza legalább 2 méter s átmérete kéreg nélkül 28 cm. legyen.

III.

Szerkesztői üzenetek.

H J Táplószéle. Köszönjük Jövő év április 30-ig fizetve van. Jól vagyunk. Emlegetünk.

B. B. Amint látod, nem késelt le. A mielőbbi viszontlátás reményében köszönnünk.

Öreg Dehogy nem kell a pénz! Egy-két késedelmesen előfizető kedvéért azonban nem közölhetünk a lapban felszólításokat!

rákott az eresz alatt, hogy zöld kukoricát süssön. A felcsapó lángtól tüzet fogott a nádfedel és az egész ház megégett. A kár 900 K. Biztosítva a ház nem volt.

Tanuljunk németül! Incze Éva ökt. polgári iskolai és voit tanítóképezdei tanár foglalkozik a német nyelv tanításával. Tanít felnőtteket és gyermekeket s biztosan előkészít középiskolai vizsgára. Lakásán zongora órákat ad.

Anyakönyvi kivonat. Születtek szept. 28-tól: Bordás Balázs, Márkus Margit; Szücs Erzsébet, Bagi István Mihály, Tüzkö Antal, Tomáss Franciska, Ördög László, Budai János, Guba Balázs, Szabó József, Csatai Franciska, Tóth László, Barta József, Kaszab Borbála, Antal László, Sós Erzsébet, Tóth Angyél, Faragó Julianna, Csikós Erzsébet, Hegedüs István, Töser Anna, Szabó József, Petes János, Szabó János, Rafael Pál. — Halottak okt. 20-tól: Pádár Béla, Füleki János, Bódis János, Csakó Balázs, Szücs Mihály, Barta József, Faragó Sándor, Kéri András, Oláh Eszter, Stipula Bertalan, Márkus Mária, Tóth Angyél, Márkus Margit, Lenárt Margit, Lenárt Anna.

Távíró vagy telefontörő mellett fák gallyalása. Felhivatnak a birtokosok, hogy akiknek a vasut mellett van birtokuk és a távíró vagy telefontörő mellett fájaik vannak, azokat le kell gallyalni annyira, hogy a távíró vezetéket ne érinthessék.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik szeretett férjem, illetve kedves atyánk elhunytával részvétük jeleivel felkerestek s ezzel fájaldalmunkat enyhítették, fogadják köszönetünket.

Stipula-család.

Szerkesztői üzenetek.

H J Táplószéle. Köszönjük Jövő év április 30-ig fizetve van. Jól vagyunk. Emlegetünk.

B. B. Amint látod, nem késelt le. A mielőbbi viszontlátás reményében köszönnünk.

Öreg Dehogy nem kell a pénz! Egy-két késedelmesen előfizető kedvéért azonban nem közölhetünk a lapban felszólításokat!

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ARAK

Egész évre 8 korona.
Félévre 4
Negyedévre 2
Egyes szám ára 16 fillér.

Felolvas szerkesztő s lapkiadótulajdonos
NIGRINYI FERENC

A lap szerkesztő részét illető küldemények a felolvas szerkesztő címére küldendők.
A lap anyagi részét illető ügyek a kiadóhivatalban intézendők el.

Nyitlár és bírói ítéletek közlése áronként 1 50 K.

A drágaság gyermekáldozatai.

A megyében oly óriási mérvet öltött a gyermekhalálozás, hogy a belügyminiszter indítva érezte magát egy bizottság kiküldésére, kikutatandó az okokat, melyek ezt előidézik.

Mi falun lakó emberek annyiszor hallottuk a drágaság miatt panaszkodó anya szavát, hogy akaratlanul is a drágaságban találjuk a gyermekpusztulás okát. Nincs jogunk minden panaszt igaztalannak találni, akárhogy megszoktuk is ezt, higyjük hát el, hogy nem tud a legtöbb anya gyermekének elegendő és megfelelő táplálékot nyújtani.

Higyjük ezt el, mert a nagy urak, a bizottság is úgy állapította ezt meg. Hogy a gyermek gyomrára nem bírja el a sült tőköt meg a krumplit. A háborús gondoktól, több munkától és nélkülözésektől gyötört anya sem tudja úgy táplálni gyermekét, mint egyébként, de az ilyeneknél a gyermek sem fejlődhetett vasgyúróvá.

Mi a magunk részéről többmint fél-éve kifejtettük ezt egy kérvényben, melyet a Miniszterelnök urhoz küldtünk a több gyermekes családanyák

segélyének felemelése végett; annak idején a véleményezésre Bazsó Gábor főjegyzőhöz küldött ezen kérvényhez a főjegyző is hozzájárult, a főszolgabíró, az alispán ugyancsak hasonló értelemben kérték a segély felemelését, mi mindannak a bizonyítéka, hogy a megállapított bajok ismert bajok és ennek orvoslására úgy a polgárság, mint a hatóság megette a szükséges lépéseket, lerázván ezzel magáról a felelősséget is.

Ha mégis törént mulasztás, az nálunk a piaci árusok garázdálkodásának elnézésében nyilvánult meg, ez a mulasztás meg helyrehozható. Különösen most, amikor az árak emelésében kimerültek, azt feljebb csavarni sem fizikai, sem erkölcsi erejük nincs. Helyrehozható e mulasztás, mert községünkben a régi időkben szerzett erő, a faj jósága, a jól tápláltság adott a népnek annyi ellentálló erőt, hogy e megpróbáltatás nem szaporította a kis keresztek számát, de ha nem történik intézkedés, itt is bekövetkezik az, amit Törökszentmiklóson és Jászberényben megállapítottak. Hogy utcák gyermekei pusztulnak ki s a halálozási arányszám, különösen

Jászberényben, legnagyobb az országban.

Különösen a tejet, vaját, tojást kell hozzáférhetővé tenni. A tejhamisítást, vízzel való felérésztését büntetni. Ezek a gyermekek főtlaplálékai s csakugyan bűnös könyelműség volna az árus pár fillér hasznáért a kis gyermekek életét kockáztatni. Ha ezzel rendben leszünk, akkor az előjáróság előtt egy szép feladat áll. A szegény gyermekek felruházása, különösen lábbelivel való ellátása. Ez utóbbi nagyon fontos, de a szülőknek a legnehezebb feladat, mert nem tudni mi ökből, mivel bőr, talp elég áll raktáron, — olyan árakat követelnek a lábbeliekért, ami jobb módú házaknál is kibíratatlan. A kereskedések cipőire szorult reá az anya, ami nagyobb megterhelést jelent megint számára, mivel bórnek látszó papirtalpú cipőkért is horribilis árakat kérnek tőle, ami pár nap alatt elpusztul. (Nem értjük, miért van megengedve e csúllás.) A hiányosan táplált gyermek meg fogékonyabb a betegség iránt, így a lábról való fellázás is végzetes lehet reá nézve.

Ugy tudjuk, van a községházánál a bevonultak családtagjai segélyezésére

TÁRCA.

Holdfény.

Írta: Szende Panna

... Igen olinte minden úgy kezdődött mint ahogyan a piros kötésű regényekben meg van írva.

Tavasz volt, nyitlak a virágok, én pedig tizenhat éves voltam. Az orgona nagy, dus fürtjeinek kábitó illatától minden mámoros volt.

Egy kis alföldi faluban Szilias-Szegényesen — voltam, egy öreg rokonomnál; Málcsi néminél. Borzasztóan unatkoztam. Az egész falu piszkos és poros volt. Egyetlen disze a rengeteg nyílt orgona. Az intelligencia a jegyzőből, a doktorokból, a tanítókból, a patikusból, ennek hűgából és a kántorból állt. Egyedüli mulatságuk az volt, hogy vasárnap délelőtt a lányok felvették a legújabb és két év előtti divatu ruhájukat, kezükre újítlan fehér cernakesztyűt húztak, lábalkat pedig kanári sárga cipőbe és fehér haris-

nyába bujatrák. És azután így feikészítve kimentek „korzóra”, természetesen gavallérjaik kíséretében. A sétatér mindössze 8 méter széles volt. Hátköznap a kofak csirkét és libát árulnak itt. De ez tökéletesen mindegy volt. A délelőtti fénypontja azonban az volt, mikor az intelligencia bevonult az „Arany Bölényhez” címzett cukrászdába. A férfiak megittak 2 pohárka megya palinkát a hölgyek pedig megették egy darab kremes és egy almás pitét.

Első vasárnap kimentünk Málcsi néivel a „korzóra”. Igyekeztem egyszerűen, a talusi igényekhez mérten öltözni. Mikor keszken voltam úgy találtam, hogy féltem. Egyszerű fehér ruhát és kalapot vettem fel, fekete cipőt és harisnyát, a kezemre hosszú szaru kesztyűt húztam, az övembe pedig egy nagy vörös rózsát tűztem.

Málcsi néni aggodalmasan pislantott a rózsámra, de nem szólt semmit. Felhúztam a kesztyűjeit és elindultunk. Mire kiderült a sarokra, találkozunk a két doktor lánnyal, akik a fiatal patikust vezették középen: bizo-

nyosan, hogy elne szokjon. Málcsi néni egy illedelmes pukerlival és „keztcsókolom”-mal üdvözölték. Rám illetve a kesztyűimre esodalkozva néztek. Mikor elhaladtunk hallottam, miat az egyik susogva mondta hogy „bizonyosan vörös a keze szegénynek.” Megjegyzem, ez volt az első nyilvános szereplésem Szilias-Szegényesen s így egy csöppet sem csudálkoztam rajta. Öt perc múlva mindenki érdeklődéssel és megbotránkozásal nézett rám. Nem tudtak megérteni, hogy lehet nyáron fekete lakcipőbe járni és nem sárgába, hogy lehet olyan kesztyűt nyáron felhuzni melynek ujja van. És főként vörös rózsát felhuzni, mikor az orgona nyílik! Vegre megjelent a tanító három lánya a doktor két fiával és a jegyzővel. Borzasztó göngyöcs néztek körül, nagyon büszkéek voltak gavallérjaikra; azok meg azt hiszem önmagukra.

Málcsi néni azt mondta, hogy ne törődjek a megjegyzésekkel és azzal, hogy nincs gavallérom, mert a kántor még hátra van és a jövő hétig tehetünk valamit. A doktor két

Eljegyzési lapok

Esketési meghívók

diszes kartonon
vagy meritett papíron a legizlesebb kivitelben készítettnek

a könyvnyomdában.

Nagy Sándor írta

Történelmi elbeszélések: A 80 oldalra terjedő könyv ára 1-20 K. kapható lapunk nyomdájában.

KOVALD FEST, TISZTIT.

Ne dobja el

ruháját ha pecsétet kap, mert KOVALD-nál kitisztítják sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.

Fáradtságba sem

kerül, mert nem kell magunknak Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk Güncz Gábornénak, Jászárokszállás, serház szög ki a gyár rendes áraiban vállalja az úri, női- és gyermek öltönyök, díszítő- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék, fehérneműek vegytisztítását, festését és mosását.

Szőnyeg tisztítás, festés és megóvás

Jegyzékek,

számlák és mindenféle nyomtatványok izléeses kivitelben készítettnek a könyvnyomdában

Illatszertáruda.

Brünauer Juliska atyjának II. ik kerületben levő üzletét berendezte. ILLAT, SZÉPÍTŐSZER és egyéb KOSMETIKAI GYIKKEKKEKEL.

Előnyös összeköttetéséinél fogva alandóan friss árut tart raktáron a legnagyobb választékban. Többek közt: ARCKENŐCSÖT — MANIKÜRÖZŐ PUDERT — KÉSZÜLEKET PARFÜMÖT, BRILLANTINT, COPFOKAT Parfüm kímélve is kapható. 0-200 árak

LAPUNK

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni, hirdessen lapunkban.

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI TEGLA- és CSERÉPGYÁR SCHVARCZ ÉS TÁRSAI.

Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitöglát; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

számlák és mindenféle nyomtatványok izléeses kivitelben készítettnek a könyvnyomdában

Tűzifa, Mész, Cement, Faszén.

A Szilvásváradai bükkgéységből I. és II. hasáb, I. gömbölyű dorong és szép galyfát, prima minőségű

Meszet, Béalápátfalvai Portlandcementet

és Bükkfaszén

waggon számra szállítok jutányos árban. Fischer Lajos EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r.-t. Fiókja Jászárokszállás.

Alaptőke: 340.000. K. Saját házában (volt Márkus-féle ház.) Tartaléktőke 788.000 K.

Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzletággal. — Folyósít kölcsönöket váltóra, kötvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.

Előlegeket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.

Elzálogköltésénélkél folyósít földbirtokra és házakra úgy kamatozó, mint törlesztéses alapon.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett, — ez idő szerint 5 százalékkal. — A betétkamat-adót az intézet viseli.

Biztosítási osztálya elfogad mindeanemű biztosítást, tűz- s jégkár, betörés és baleset ellen és köt életbiztosításokat a legkedvezőbb díjtételek mellett.

Birálatok: kedden, csütörtökön és szombaton tartatnak.

Az igazgatóság.

gyűjtött pénz. Ezt az összeget utolsó fillérig fel kell a szegény gyermekek felruházására használni. Vagy miért és mi jogon tartózkodnak ez a pénz vissza?

Ugy hisszük, a legrosszabb világot élünk most, amelyet csak jobb idő elérése követhet. Az idő és a tenivaló megválasztásával áldásos munkát lehet végezni, ez az áldásos munka meg a kisgyermek megmentésében nyilvánulhat meg legszebben. Jászberény fősomszedságában legyünk azon, hogy míg ott a legtöbb gyermekhalálozás fordul elő, minálunk a legkevésbé legyen ez a szám a dicső helyzetnek elérésében része legyen az előjárásnak is, ne csak azon körülménynek, hogy az árok-szállási gyermekek talán átöröklött gyomorberendezésükkel fogva jobban bírják a sültök és krumpli eledelket mint a berényi és törökszentmiklósi gyermekek.

A statisztikában már egy helyen jól állunk. Kéves a tüzeset a községben. A gyermekek halálozásának kimutatásában is törekedünk a legkisebb számok között lenni. Semmi ördögösség nincs ebben, csak a jövedelményt egy kis gonddal kell jobbat tenni. Az állami gyermekmenhelyi gyermekekre való dicséretes felügyelet kiterjesztési a mi gyermekeinkre is, úgy ruházzunk és ami legfontosabb, élelmickekhez juttatni őket.

Hogy mint szomszéd községek baját, szerencsétlenségét emlegethessük a nagy gyermekhalálozásokat.

CSARNOK.

Hol a harmadik út?

Ha az ember kérdést ad fel önmagának, hogy miről lehetne irni, hosa-

fiára, a jegyzőre és a patikusra azonban ne számítsak mert már azok le vannak foglalva. Kértem Mácsi nénit, hogy ne aggódjék értem, mert én igen jól érzem magamat. A lányoknak itt igen különös tulajdonságuk voltak, többek között, hogy a kezükben állandóan orgona ágakat lóbáltak és hogy kivétel nélkül valamennyien egy kicsit bicogtak. Ez utóbbi dolog miatt kérdést intéztem Mácsi nőniehez. Őölt—hatolt, míg végre valami susztert emlegettettem aki mindennek az oka, mert a lányok cipőit mindig elszűkítik. Annál is inkább elhittem, mert magam is a cipőkre gyanakodtam.

Fgyetlen Szilas-Szegényesi ösmerősöm jött szembe, az özevgy doktorné, aki már tegnap ott volt nálunk megnézni, hogy mit csinál a „pesti rokon.”

De nem egyedül volt. Egy gyönyörű dől-ceg huszár-kapitányi uniformis lépkedett mellette. Mikor közelebb jöttem láttam, hogy az uniformishoz egy szép, magas barna férfi is tartozik. Nem volt időm Mácsi nőniehez egyetlen kérdést sem intézni, mert megálltak

szu megfontoltság után az lehet a határozat, hogy semmiről. Mert arról a kérdésről, ami most mindnyájunkat oly nagyon érdekelt, nem is igen tudunk mit irni, meg nem is nagyon szereti az ügyesz, ha a ház belső ügyelt a nyilvánosság elé terigetjük. De a jó kereskedő sem mutatja meg a számláját, ellenkezőleg rejti azt a vásárló elől, ha meg számlát mutat, biztosan a vevő becsapására kéri azt a nagykereskedőtől vagy gyártólól.

Helyesen van így. A vevőt, jelen esetben az ellenséget, meg kell nyugtatni. Hogy higgye azt, hogy a kereskedő ráfizet az árura, mert ez a tudat a közönséges embert boldogítja. De ha tudná, hogy 100 koronából 40 korona a kereskedő haszna, fájna ez összegért a szíve.

Ha erről-arról nem lehet irni, úgy gondolja az olvasó, hogy az ellenkezőről egész biztosan lehet. Például, hogy 2 korona egy kiló szalonna, 3 korona egy hizott liba, 14 korona egy mázsa buza, 10 korona egy pár csizma stb. Ha örül az ellenség annak, hogy drágaság van nálunk, majd pukkad ezekre a hírekre, de előbb-utóbb elhiszi és nem várja meg, hogy mi unjunk rá a háborúra, hanem ráá un ő. Ezekbe a szomorú unalmas órákban mulattatnának is bennünket ezek a hírek s érdekes, mégsem szabad irni ilyeneket sem, mert tartózkodni kell olyan hírek közlésétől, ami külföldön a magyar sajtót hiteletől fosztaná meg.

Sokszor olvastuk, hogy nagyobb-részt francia lapok szemenszedett vallomásokat közölnek. Mintha ott mindent szabad volna irni, csak azt nem, ami igaz. Hát ezeket a hirein-

előttünk. Rézi néni kezét — ott ahol a fekete selyem kesztyű nem takarja — illedelmesen megcsókoltam. Azután a kapitány csapta össze a bokáját. Egy cseppet zavartan nyujtottam felé a kezem, de megláttam a sétálók irigy feszülten figyelő arcát, összeszedtem magam és hájósan rámosolyogtam. Ő és én előre mentünk, Rézi és Mácsi nénik pedig hátulról a cselédeket kezdték szidni.

Páldy elmondta, hogy az anyját, — Rézi nénit — jött meglátogatni. Azután két hétre Olaszországba megy, együtt indulnak a menyasszonya családijával. Itt egy hetet tölt.

Hamar megharátkoztunk. Nagyon jó társalgó volt s így egy cseppet sem unatkoztam. Azt hiszem ő sem. Az egész intelligencia fél volt háborodva, mert Páldy nem az ő leányaiakkal, hanem a „pesti rokonnal” sőt Nagyon jól mulattam, részint a kapitány szellemességén, részint a közfelháborodáson amit okoztunk.

Rézi néni utánunk kiabált, hogy menjünk be az „Arany-Bólynyba.”

Folyt. köv.

ket nem igen hiszik el a franciák. Tehát már ez is megfosztja hiteletől lapjainkat. Ha azt mondanánk vagy írnanék, hogy igaza van annak a francia lapnak, akkor meg itthon ragadna bennünket nyakon valami rendelet. Ezért szől így bölcsen a határozat, hogy semmiről sem írjunk, mivel csak két ut van, igazat vagy nem igazat irni, ezt a két utat meg tele rakták rendeletekkel. A harmadik utat megtalálhatnánk egy kis jó akarattal s ez az volna, hogy minden háborús vonatkozást kerülve kell megírni az újságikkal. Ehez azonban mesteri képességek szükségesek. Mert a háborús világ reányomta mindenre háborús bélyegét s legközönségesebb egyleti hir is magán viseli ennek nyomát.

Ezen a harmadik uton azonban a közönség nem követi az embert. Mert olyan világot akar élni, amilyenbe van. Ezt meg nem tudjuk vissza adni guzba szorított agyunkkal, — gyengének, tehetetleneknek érezzük magunkat.

Mulattató.

Inas: — Méltóságos grófné elhozta a szabótól a kabátot.

Grófné: — De lstenem, Pista mit csinált, hisz' a kabát csupa víz! Hát nem megmondtam hogy kocsit vegyen?

Inas: Megtettem méltóságos asszony, de egyszer azt méltóztatott mondani, hogy az én helyem a bakon van, tehát most is ott foglaltam helyet.

Miért nevet?

A: — Miért olyan jó kedvű ma a kis Mayer leány?

B: — Azért nevet az ártatlan kicsike, mert új fogakat kapott.

Operett-szerűen.

Asszony: (Pérjéhez, ki vadászatról érkezett haza): Nos fiacskám, lóttél valamit?

Férfi: Igen, beváltam a

Asszony: ... konyhában!

Férfi: Nem a konyhába, hanem a — kórházba.

Végrehajtó. Van még talán egyéb érték-tárgya is uraságodnak?

Adós: Bizony már több nincs annál, amit fölirt. De várjon csak! Fölírhatja még — az anyósomnak, tavaly plombiroztattam arannyal négy darab odvas fogát. N. N.

HIREK.

Előléptetés, elismerés. Ó Felsőge Bazsó Gábor főhadnagyot, Bazsó Gábor főjegyzőnk fiát századossá léptette elő s az ellenség előtt tanusított vitézsége felett legmagasabb elismerését nyilvánította.

Figyelmeztetés a postai csomagokban könnyen romló élelmiszerek továbbításának mellőzésére. A mostani közlekedési viszonyok mellett a postai csomagok szállítása is, hosszabb ideig tart s még a Budapestre szőlők is legfeljebb a feladást követő negyedik napon juthatnak a címzett kezéhez Figyelmezteti tehát a postaigazgatóság a közönséget, hogy hidegebb idő beálltáig postai csomagokban könnyen romló élelmiszereket, főleg pedig huszmédeket ne helyezzen el mert azok több napig tartó szállítás alatt megromlanak, a posta pedig a megromlott tartalomért kártérítést nem ad. Budapest, 1915 november 9 M kir. posta- és távirtda igazgatóság.

Nem lehet bélyegyet kapni. A postán és az árudákban az utóbbi időkben csak hadi bélyegyet adnak. Helyeselnénk ezt, ha nem épen az az osztály terheletnék ezzel, amelyik legtöbbje amúgy is károsodik a háboru miatt.

Járványserző arcpuffadás. Az iskolás gyermekek között az arc és a nyak feldagadása járványserűen fellépett. A betegség nevét még nem ismerjük, a betegség okául a szőlők a légvonalat emlegetik, amely az iskolák ablakaiuk kinyitása folytán éri a gyermekeket.

Utazás az elfoglalt területen. Polgári személyeknek csapataink részéről megszállott szerb területekre való utazása tilos. Az időpont hogy mikor és mily feltételek mellett lesz a határ átléphető annak idején közölni fog.

Orosz foglyok községünkben. A mezőgazdasági munkások hiányának pótlására a községbeli gazdák 50 orosz foglyot kértek. Ezen foglyok megérkezését e hó 17-re várják.

Fémek beváltása. Községünkben a fémek beváltását Gelczér Andor úr vállalta el. Ezen munkát hazafiságból, díjtalanul végzi. A közönség érdeke, hogy fémtárgyait a rekvirálás előtt szolgáltatassa át fentnevezett kereskedésében, hol azonnal kifizetik annak árát.

A közegei közmunka a jövő évre következőként állapított meg: Két igavonó állat után 2 igás napszám háztulajdonosok és házallanok 2 kézi napszám leszolgáltatására kötelesek. Ezen szolgálat fele pénzben megváltható. Igás napszám megváltási összege 3, kézi napszám megváltási összege 1 korona.

A belsőfogadó házi kezelésbe vétetik. A belsőfogadó bérletére megtartott

árverések kielégítő eredménnyel nem jártak, miért is a képviselő testület úgy határozott, hogy a viszonyok változásáig újévtől kezdve házi kezelésbe veszi. A külső fogadót 800 korona bérösszegért egy évi időtartamra Nemoda Józsefnek adta ki.

A csendőrségi laktanya ügye. A képviselőtestület folyó hó 15-én tárgyalta a csendőrségi laktanya részére vásárlandó ház ügyét, de mert a képviselők fele sem volt jelen, a határozat ez ügyben a 30 nap múlva tartandó közgyűlésen hozatik meg.

Beköszöntő. Györfly József vármegyei tanfelügyelője, a napokban vette át hivatalának vezetését. Ez alkalomból a tanügyi bizottságokhoz meleghangú körlevelet intézett, amelyben a hatósága alá tartozó tanteszületek támogatását kéri munkájához, mely a vármegyei tanügy fejlesztését célozza.

Hadikölcsönt jegyezni hazafias kötelesség.

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelem és a háboru.

Írta: Paál Jób.

Néhány nappal ezelőtt Sándor János Magyarország belügyminisztere rendeletet intézett az ország összes törvényhatóságaihoz, így a mi törvényhatóságunk vezetőjéhez is. Ebben a rendeletben a miniszter úr arra utasítja a hatóságokat, hogy jövőben a liszt mennyiségeket lehetőleg mindenkor a kereskedők útján hozzák galomba. A miniszter szerint ugyanis ezzel az eljárással feleslegessé válik egy egyébként sok tagú és nem kis költséggel járó külön szervezet felállítása másrészt azonban a lisztereskedelem visszaszáll ismét méltó helyére: a magyar kereskedők üzleteinek puljái mögé.

Ennek a miniszteri rendeletnek a megszűlését hosszabb akció előzte meg. A múlt esztendő kellemetlen tapasztalatai után épen a magyar kereskedők voltak azok, akik sikra szálltak a viszonyok javítása érdekében és akik erélyes intézkedéseket követeltek a kormánytól. Magyarország hatvan ezer fűszerkereskedőnek legnagyobb egyesülete: a Magyar Fűszerkereskedők Országos Egyesülete szakadatlan munkával igyekezett kiköszörölni a fűszerkereskedőket ért sérelmeket és az egyesület vezetősége küldöttséget is

vezetett az egyes minisztériumok felé. A küldöttség szónokai: Horvát Nándor, a fűszerkereskedők egyesületének elnöke és Parkas Vilmos egyesületi titkár meggyőző szavakkal tárták fel a kormány tagjai elé az áldatlan helyzetet, amely a fűszerkereskedők sérelmei mellett határozatlan hátrányos az ország fogyasztóközönségére is. Az volt ugyanis akkor a helyzet hogy egyes vidékein az országnak gomba módra szaporodtak meg az alkalmi vállalatok, amelyek gabona beszerzési kormányrendeletre támaszkodva szövetkezeteket alapítottak, amely szövetkezetek nem feleltek meg a magasztos és a néplétek szem előtt tartó szövetkezeti eszmének, hanem egyedüli céljuk volt kihasználni a helyzetet és a kereskedők önkretételével meg nem engedett haszonhoz jutni.

A kormányrendelet ugyanis megengedi, hogy szövetkezetek és alkalmi vállalatok szerezhetnek be gabonát a saját tagjaik kielégítésére akkor, amikor a kereskedő még csak lisztet sem vásárolhat a legtöbb helyen közvetlenül, az évek óta üzletéhez szokott vevőközönsége részére. Amikor tehát a kereskedő a legkésőbbbejövő több helyzetnek volt kitéve, akkor egyes ilyen alkalmi vállalatok irigylésre méltó állapotba kerültek volna, ők ugyanis kerestek volna a lisztnél, a gabona megőrlésénél és nekik még a hatósági díjat sem kellett volna megfizetni. Ezek az állapotok a kétségkívül a becsületes és tisztas magyar kereskedelem súlyos megkárosításával egyidőben megkárosították volna a közönséget is, amely kénytelen lett volna a megszokott kereskedő üzlete helyett kényszerűsége miatt meg nem bízható helyen beszerezni a szükségleteit.

Az említett miniszteri rendelet megváltoztatva most már a helyzetet és megmutatta a helyes utat azoknak a hatóságoknak is, amelyek eddig talán nem tudták, hogy a magyar fogyasztóközönség érdeke szorosan összefügg a magyar kereskedők érdekeivel. A magyar kereskedők tisztességesen és becsületesen viselték magukat a háború alatt, méltó elégtétel tehát részükre ez a miniszteri rendelt, amely megnyugtatta egyúttal a közönséget is, azt a közönséget amelynek bizonyára fájdalom okozott volna ha rövid időre is bár, de meg kellett volna szakítania esetleg az összeköttetést a megszokott és megszeretett kereskedővel.

Illatszertáruda.
 Brünauer Julia atyjának III. ik. kerületben levő üzletét berendezte
ILLAT, SZÉPÍTŐSZER és egyéb
KOSMETIKAI CZIKKEKKEKEL.
 Előnyös összeköttetéseivel fogva állandóan friss árut tart raktáron a legnagyobb választékban. Többek közt
ARCKENŐCSÖT - MANIKÜRÖZŐ PUDERT - KÉSZÜLKÉKET
PARFÜMÖT, BRILLANTINT, COPFOKÁT
 Partium kimerve is kapható. Ócsa, Prág.

Eljegyzési lapok

Esketési meghívók

diszes kartonon
 vagy merített papíron a legizlésebb kivitelben készíttetnek

a könyvnyomdában.

Nagy Sándor Ur.
 Történeti elbeszélések. A 80 oldalra terjedő könyv ára 1-20 K. kapható lapunk nyomdájában.

KOVALD FEST, TISZTÍT.
Ne dobja el
 ruháját ha pecsétet kap, mert **KOVALD-nál** kitisztítják sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.
Fáradságba sem kerül, mert nem kell magunknak Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk **Güncz Gábornénak, Jászárokszállás, serház-szög** ki a gyár rendes áraiban vállalja az úri, női- és gyermek öltönyök, díszítő- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék, fehérneműket vegytisztítást, festést és mosást.
Szőnyeg tisztítás, festés és megővés

LAPUNK
 az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni, hirdessen lapunkban.

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI TÉGLA- ÉS CSERÉPGYÁR
 SCHVARCZ ÉS TÁRSAI.
 Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitöglát; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

Jegyzőkek,
 számlák és mindenféle nyomtatványok izléses kivitelben készíttetnek a könyvnyomdában

Tűzifa, Mész, Cement, Faszén.
 A Szilvásváradai bükkgégségből I. és II. hasáb, I. gömbölyű dorong és szép galyfát, prima minőségű
Meszet, Béalápátfalvai Portlandcementet
 és **Bükkfaszemet**
 waggon számra szállítok jutányos árban. **Fischer Lajos** EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r-t. Fiókja Jászárokszállás.
Alaptőke: 340.000. K. Saját házában (volt Márkus-féle ház.) **Tartaléktőke 788.000 K.**
 Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzletággal. — *Folyósít kölcsönöket* váltóra, kötvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.
Előlegeket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.
Elzálogkölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra úgy kamatozó, mint törlesztéses alapon.
Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett, — ez idő szerint **5 százalékkal**. — A betétkamat-adót az intézet viseli.
Biztosítási osztálya elfogad mindegyféle biztosítást, tűz- s jégkár, betörés és baleset ellen és köt életbiztosításokat a legkedvezőbb díjtételek mellett.
 Bíraltok: kedden, csütörtökön és szombaton tartatnak.
Az igazgatóság.

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		Fotólasz szerkesztő s lapkiadó tulajdonos NIGRINYI FERENC	A lap szeleoni részét illető küldemények a felolvasó részét illető ügyek a kiadóhivatalban intézendők. Nyilvántartás és bírói híretek költsége soronként 1.50 K.
Égész évre	8 korona.		
Félévre	4		
Negyedévre	2		
Egyes szám ára 10 fillér.			

Halottkatonák napja

Ma egy hete — november 16-án volt. Azóta úgy torlódtak az események, mint a folyó zátonyán jéghegygé torlódtak jégtáblák. Az egy hét nagy eseményei is hegyekké tortódnak a gondolatvilágban, — nem is tudja átfogni azt a gondolat, mégis ez a kis esemény a maga gyászos némaságával oly élénken él előttünk, mintha akarva jegyeztük volna meg.
 Pedig a gyász csak közvetve érint bennünket, nem úgy, mint azokat, akik a koporsóba kedves férjüket, fiukat, testvérüket képzelték el. Mégis az emléke az a helyet foglalja el, mit a legközelebből érintő esemény szokott. Mindnyájan bizonytalanságban vagyunk. A rémes bizonytalanságnál megnyugtatóbb a rémebbel való — a bizonytalanságban szenvedő, megkínzott, összetört lélek meg hol találhatna fájdalomra jobb gyógyírt, mint a koporsónál.
 A halott katonák napja az új kor legszomorubb, legnagyobb ünnepe. Mert a lélek érzelmeivel egyezik ez ünnep, mivelhogy ilyen közelálló, az

é n egyrészt képező vérek tömeges hullása aligha bolygatta még meg ennyi lélek nyugalmát. A még kisgyermeki ártatlanságban látott fiú, a jószágban ismert férfi, apa az, aki a vallás misztikus világából ismertté vált szentek, apostolok, evangélisták s maga az Ur gyermeke, Jézus Krisztus otthonában, az Isten házában olyan magasztosult égi birodalmi lényekként állnak előttük, mint előbbiek. Ők, akik a földi szenvedésektől megváltattak, a katolikus vallás nagy erejénél fogva ezt a megnyugvást hagyják gyászoló hozzátartozóiknak. Az ő tetemeik ott szimbolizálnak, az ő koporsójuk ott fekszik, ahol Jézus Krisztus koporsója szokott állni s amikor hozzátartozóik belépnek Isten házába, nagy közelséget érezhetnek az Urhoz, ki házába fogadta a harctéren elesett hozzátartozóik koporsóját.
 Katonahalottak napján körülötte röpködnek az ő lelkeik...
 Azt a napot meg, mely e szent megnyugvást adja, nemcsak lelki, hanem külsőleg kifejezett ünneppé is kell tenni. Ünneplőruhás, munkaszü-

netes, pirosbetűs nap legyen november 16-ika, a halottkatonák napja. — Az engesztelés e napon az örök békéért való munkálkodás lehet. Mert az ő vétkük... hisz még alig lehetett vétkük.
 Engedelmesen, zugoldódás nélkül mentek ők hegykoszorúzott szép házánkért életüket áldozni, — a házában lakó nem katoná milliárdokat védeni egy szabadjára eresztett marcona néprombolása, emberkínzása s gyalázása ellen. Ott hat a helyük a vértanuhalált halt mártírok közt, emléküknek meg a mi ünnepeink között.

Több vonatjáratot kérünk.

Senki sem vádolhatja e község közönségét azzal, hogy túlkövetelő. Ellenkezőleg, ha dicséretet érdemel a türelem, a minden helyzetben való megnyugvás, akkor a legmagasabb dicséretre érdemesítette ez a nép magát. Nem kell a bizonyításnak nagy fenekét keríteni, csak reá mulatni arra, hogy szó nélkül tűrte két vonatjáratának a beszüntetését. Hogy nem

TÁRCA.

Holdfény.
 (Folytatás.)
 A cukrászda beltről egész jól nézett, ki, különösebb csak az volt, hogy mindenütt csak krémes és almás pite volt, míg más sütemény csak igen kevés. Egy igen diszes tálról felakartam egy kis készel venni egy darab tortát, de a cukrász-kisasszony fölényes mosoly kíséretében kijelentette, hogy az nem enni, hanem dísznek van. Mikor jobban megnéztem láttam, hogy gipsz, esetleg papírmassze szerű anyagból van készítve.
 „Hanem tessék almás vagy krémes pitét enni.” Mondta barátságosan. „Itt mindenki azt eszik.” Mit tehettek egyebet kivertem két darabot, amit a kapitány úr is megeselekedett.
 Ot perc múlva mindenki bent volt. Arccal élénk letelepdedtek és szemüket ránk szegezték. Mikor a keztyűmet lehúztam, valamilyen nyíltan felzúszanték: egyikük karja sem volt oly fehér, mint az enyém. Málcsi néni fi-

gyeimzegetett, hogy nem illik nyilvános helyen könyéken felüli meztelen karokkal megjelenni. Most csak azért!
 Ha ti úgy, hát én is úgy! És elkezdtem a kapitánnyal kacérokodni. Mikor a kapuba elbucszunk, Rézi néni azt ajánlotta, men-nénk ki az erdőbe sétálni Málcsi néni helyesre és Paldy kérte engedjék meg, hogy velünk tarthasson. Szembe laktak a tanítók és én az ablakjukba három lekelődő lány fejet láttam, úgy látszik hamarabb értek haza. Hódítóan rámosolyogtam Paldyra és azt mondám, hogy örülni fogunk!
 Egy hét múlva szerelmes volt belém és én öbelé. O nem mondta nekem, én nem mondtam neki. De tudtuk, éreztük. Egész nap együtt voltunk, ami nem is volt különös, hisz Rézi és Málcsi néni jó barátok voltak. Daleidő együtt ültünk a nyíló orgonák alatt a kertben, delután pedig együtt szedtünk gyöngyvirágot az erdőben. Pakli elhatározta, hogy a szabadságából még hátralevő két hetet itt tölti. Egy napon Rézi néni üdítője újsgallat Málcsi néniék, hogy a fia

iri a menyasszonyának és felbontotta az eljegyzést. Persze másnap az egész falutudta. Vasárnap délelőtt együtt sétáltunk a „kór-zón” hol a lányok és mamák sárgán az irigységtől a férfiak pedig már tiszteletteljes érdeklődéssel figyeltek.
 Az „Arany Bölény”-ben pedig a cukrász-kisasszony egy tányéron két gyönyörű indjánt nyújtott felénk. A faluban azt beszél-ték, hogy ez négy éve nem történt meg, hogy mást sütittek volna, mint pitét. Négy év előtt is csak azért, mert a bérli leányá-nak az esküvője volt.
 Gyönyörű, boldog napok voltak. Követ-kező vasárnap majális rendeztek. Már egy héttel előtte nem lehetett a lányokat látni, sőt az ablakokat is szorosan elfüggönyözték a kíváncsi szemek elől, nehogy a készülő remekműveknek egy csücske is meglátszon. Igen, a ruhák készültek. A mamák sem árul-tak el semmit a készülő ruhákról, csak azt, hogy nagyon, nagyon szép lesz. Minden lány megvolt győződve a maga diadaláról és arról, hogy lefozi a másikat. Nohát én le-

ment a vonat, felült a kocsjára s úgy ment Győrre, amikor meg elvitték a kovárt, az apostolok lovát vette igénybe.

De nem szólt semmit, hiszen mindenfelé korlátozták a vonatjáratokat, hogy jobban kiszolgálhassák a hadsereget. A mi vonatunkon nem szállítottak ugyan egy ágyutalpfát sem, de ott volt a másik ok, a szénnel való takarékoskodás. A jász ezt is elfogadta és tűrt.

Gyalogolt úgy, mintha nem a kocsin járást szokta volna meg. Gyalogolt melegbe, hidegbe, sárba, porba, gyalogolt hajnalba, délután, éjszaka.

Adott vasutépítésre olyan csomó pénzt, amennyibe egy városnak a kulturája került, de azért gyalogolt szó nélkül még akkor is, amikor az állam pénzén épült vasut mellett lakók kezdtek visszakapni vonatjáraikat s reájöttek arra, hogy semmi szükség nincs a szénnel való takarékoskodásra. Gyalogolt addig, amíg bírta.

Dehát a föld saját tengelye is begyulna, ha a déli és északi sark nem hűtené. A jász türelmének is vége szakad, ha a körülmények nem ápolják. Pláne ha e körülmények elesztetik a türelmetlenségét. Ez az összevágott sáros kövesut, az éjszakai só-tétség és gyalogolni, ha este érkezik meg Budapest, Miskolc vagy Gyöngyös felől. Máshol meg minden órában megy a vonat. (Legutóbb Tordán tapasztalta e sörök írója a mávnak ezt a nagy előzenynységét.) — Megtudni azt, hogy e vonatjárat legnagyobb részét e község lakosai érdekét

szolgálja, az ilyen dolgokkal meg majd mindenütt nagyon keveset szoktak törődni. Látni a sebesült bakákat hazafelé kutyagolni a sárba, egyik-másik Dózsára, Szentendrásra vagy Órsre megy, hát bizony kifakad, hogy legalább e mocsok időben mért nem megy az a vonat.

Minél csendesebb a jász türelme, annál hangosabb a türelmetlensége. S reméljük, ezt a kis türelmetlenséget megfogják a 16 hónapi türelem után bocskáni. Ha mindjárt kellemetlenkedünk is vele. Nem szívesen tesszünk, jobb szeretnénk, ha egyik nagy úr, aki intézkedik ebben, kiegyezne velünk és személyes tapasztalatokat szerezve. Egy napi fáradságos utazás, szaladgálás után csomagokkal meg rakodva jönne ide Győrre — sőtében, gyalog. Akkor nem szólnánk semmit, mert Önagysága bizonyára így szidna össze bennünket: Micsoda számár nép ez, hogy drága pénzen felépített a vasutat és gyalog jár.

Pedig mi nem szamarak, csak jó hazafiak vagyunk s addig, míg birtuk s míg lehetett s ameddig a viszonyok kívánták, nem akartunk a magunk ügyeivel alkalmatlankodni. Most azonban kénytelenek vagyunk vele s ha már a régi vonatjárat nem is kapjuk vissza, legalább mondják meg, hogy milyen érdekek kívánják azt, hogy az asszonyok, lányok a győri váróteremben kuksolják keresztül az éjszakát, mi meg hősi gyaloglásokkal törjük össze magunkat. Mert ha ok van rá, üsse a kő, ha-

zajövünk a gyöngyösi patak közepén is, hacsak valami élelmes vállalkozó tutajjáratot nem rendez be — és hallgatunk tovább.

Mindenesetre a község képviselő-testülete elé terjesztjük paaaszunkat, ahol bizonyára gondolkoznak arról, hogy vonatfűtülést halljunk, vagy olyan fűtülést, amire az ut sarában járjuk a — győri kettőt.

HIREK.

November 16. A jászárokszállási román. kath. templomban ünnepi szentmisek tartottak november 16-án az elesett katonák lelkiüdvéért. Gyász ruhákba öltözött hívók töltötték meg ez alkalommal a virágokkal feldíszített templomot. Gyér számmal előjárósági és képviselő testületi tagok is jelentek meg. A nagy misét papi segédlettel Siposs Géza plebános cefebra. A szentmise alatt fel-fel hangzott a morajlás szerű zokogás, az elbírhatatlan fájdalom kitörése, az Úrnak küldött panasz szava. — Megenyhültek.

Az egyház köréből. Kmetty Ferenc pusztamonostori lelkész, — Szentgyörgyi József hevesi segédlelkész Hevesen adminisztrátor in spiritualibus lett. Mahunka Imre segédlelkész Sarudról Jászaldózsára, Pülp Géza Kerecsendről Jászalszentgyörgyre, Bánhegyi Béla ideiglenesen szabadságot segédlelkész Kerecsendre rendelte az érsek.

Elhunyt plebános. Dr. Holis János karácsondi plebános 42 éves korában elhunyt. Hívei sok jó tulajdonságáért nagyon szerették. Egyik felmaradt tréfás mondása jellemzi papi munkakedvét. Hogy elvállalná a lelkészi teendőket Füzesabonytól Budapestig.

Országgyűlési képviselőnk a bevetetlen területekről. Dr. Okolicsányi László országgyűlési képviselőnk, kinek annak idején meg nem értett politikai lépését oly szépen igazolta a háború kitörése, hogy tisztelet és elismerés váltotta fel az eziránti aggályokat, most egyik polgárhoz irt levelében a következőkért adja tanujelét választói érdekével való törődésének:

„A Főispán úrtól nagy megdöbbenéssel hallottam, hogy a vármegye területén a buzával bevetett terület nagyon is a várakozáson alul maradt. Kedvezőtlen időjárás, emberek és állatok hiánya, a magas munkabér és a vetőmag nagy ára szolgálnak ezen szomorú jelenség magyarázatául.

Ssende Panna.

Azt hiszem azonban, hogy rész jut ebben a belátás hiányának is; — mert ha az emberek meggondolnák azt, hogy a legkedvezőbb alakulás esetén is a búza ára a jövő évi áratás után is nagyon magas lesz, vagy legalább is nem sokkal alacsonyabb mint most, — továbbá ha meggondolnák, hogy valóságos nemzeti csapás lesz az, ha nem fog elég teremni, — akkor mégis jobban megfeszítenék erejüket és igyekeznek minél többet vetni.

Összevágott századok. Csak nem rég történt, hogy egy árokszállási ember a vásárról hazatérve 8 drb. százkoronás papirpénzt az ágyba, a párna alá tette. A szobában játszó 3 éves kis gyerek, amikor egyedül maradt kivette azt onnan és szétnyirkálta. Az ember felesége vette észre a kártevést és rákiáltott a gyerekre, mire az elszaladt, magával vevé a papirpénz roncokat is s valahol szétszórta. Csak egyik sarka maradt meg 8 drb. százkoronásnak, mit a budapesti Osztrák-Magyar Bank 270 koronaért váltott be. — A magyar ezen károsodása annyira bosszantja az embert, hogy nem hagyhatja hozzászólás nélkül ezt az esetet. Mennyivel helyesebb lett volna hadikölcsönbe fektetni ezt a pénzt. Vagy ha szüksége volt rá, miért jó pénzörzök az a párna? Oda csak idegenek között s csak akkor szokták tenni a pénzt, ha fejüket a párnára helyezik. Ezt tudva meg csak azt kell még tudni, hogyha ki kel az ágyból, a feje sem marad a párnán.

A szerb borbély katona akar lenni. Az internált szerbek, különféle „vics”-ek között volt egy borbély is. A foglalkozásuk képezte egyébként is a nevüket. A szerb borbély rövid ittléte után azzal vonta magára a közönség figyelmét, hogy a szerb sarkast ollójával összeszurkálta azért, mert az a római katolikusokat szidta. Ezzel a szurkálással le is küzdött sokat a nemzetisége ellen érzett ellenszenvből. Azóta is minden törekvése az volt, hogy jó hazafinak látszódjon. Ezen érzésének őszinteségét bizonyítja azon makacs törekvésével is, hogy hadseregünkben katona akar lenni. Eziránti kérvénye azonban eddig elutasított. De ő nem nyugodott. Ujabb kérvényt adott be a hadügy-minisztériumhoz, melyben azon alapon, hogy az ő szülői magyar állam polgárok voltak, ő is Horvátországban lakik, ott üzlete és földtulajdona van és a szerencsétlensége csak az, hogy

Belgrádban, „azon a földfolton született, ahonnan e nagy szerencsétlenség a világra zúdult,” — kéri a hadseregbe való felvételét. Mivel azonban a hadsereg tagja csak a monarchia polgára lehet, itt sem tudtak a jó borbély érdekében tenni egyebet, mint az előjáróságot megbízták annak kinyomozásával, hogy nem-e magyar állam polgár a borbély, mely esetben kérése teljesítenék s a tekintélytelen internáltságot a nagytekintélyű csukaszürkével cserélhet fel.

Komoly boru nehezedik az ember lelkére az ősz mélyén. Semmi üdeség, semmi kedv érzetét nem idezi elő a reggel, nem javítja a hangulatot az alant, idegenül elhuzódó nap és a korán beállt est az unalom bélyegét nyomja a kedélytelenségre. Várjuk is a néhány nap elmúltát, hogy az eleve nehebb decemberbe lépjünk. Amikor a szép nyári időbe illő óhaj hagyja el a hajnali misén éneklő nép ajkát: „Harmatozatok egek onnan felülről.” Decemberben feltámad az új élet reménye s mert közel érünk a célhoz, a nap emelkedéséhez, jókedvűen tapasztaljuk az ősz végét és bucsút mondunk terpeszkedő sötétségének. — Még egy-két aszalt zöld levél szemünk elé kerül, a réten néhány kemény szirmu piszkos virágot is találunk, de olyan ellenszenvvel nézünk rá, mint ha a mult időket akarná hozzánk kapcsolni. A földből bujkáló zöld fű, a buza e korszak legszebb virága, ez a mi reményeinknek az ápolója. Junius 25-én, amikor egy perccel rövidül a reggel, szomorúan gondolunk arra, hogy az ősz felé haladunk. Mennyivel nagyobb azonban az öröm december 12-én, amikor egy perccel hosszabb lesz a délután s a fehér tél a derült tavasz, a nyár felé vehetjük utunkat. Az első hó a karácsony, az újév, a farsang mind egy-egy mulatsága az új életnek, szórakoztatása közben napokat ugrunk át gondtalanul s meg-meglepdve jegyezzük meg időnként, mennyivel hosszabb már a nap. Pár nap múlva a Nap tyuklépéseivel az égbolt közepe felé halad. A természet sok örömeiben talán ez a legnagyobb öröm. Különösen most, amikor erősödő sugarait a harctéren küzdők melengetésére reméljük. Engedékenyebb az ember is a nap sugarainak melegében, talán az új nap a nagy kiengesztelést is magával hozza.

A vármegyei temetkezési egyesület helyi fiókjának vizsgálatát a napokban ejtette meg az egyesület egyik alelnöke.

Mindent a legnagyobb rendben talál. Ez alkalommal a pénztári kezelést a megboldogult pénztáros özvegyére, özv. Stipula Bertalanéra ruhézza át, ki minden egyleti ügyben készséggel áll a tagok rendelkezésére, valamint ő közöli a tagok felvételét is.

A november 23-án sorozottaknak december 6-án kell bevonulni. Ertesztülésünk szerint mindazoknak akik 1878—1890 között, valamint 1892—93-ban és 91-ben és a ma megtartott pótsemlén alkalmasoknak bizonyultak, 1915 évi december 6-án kell bevonulniok a népfelkelési igazolványlapjukon feltüntetett kiegészítő kerületi parancsnokságukhoz.

Dögtimár és szücs gyapju. A rendőrség közhírré teszi, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter új rendelete értelmében most már a dögtimár és szücs gyapjuk is bejelentendők.

Bejelentés — rekvírálási rendelet fontosabb intézkedései: November 28-ig minden termelő köteles bejelenteni a hatóságoknak a november 25-én birtokában levő gabona és lisztkészletét. Be kell jelentenie, hogy ebből mennyi a visszatérhető rész (személyenként és havonként 18 kg. és a gazdasági szükséglet). Be kell jelenteni azt a mennyiséget, amit a készletből november 1-ig eladott, de még nála van. A nem termelő köteles bejelenteni a saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó részt. Ez a bejelentési kötelezettség terheli a malomokat, kereskedőket, intézeteket és a Haditermény bizományosait is. Készleteit 1915 december 25-ig mindenki felalánthatja a Haditerménynek vagy bizományosainak. A december 26-ig fel nem ajánlott felesleges készleteket az állam métermázsánként 4 koronával a hatósági áron alul lefoglaltnak jelenti ki.

Hadikölcsön jegyzések Gyöngyösön. Az első alkalommal 2200000 Kt, a második alkalommal 1600000 Kt, a harmadik alkalommal meg 7140000 korona kölcsönt adtak az államnak a gyöngyösiiek. Az utolsó jegyzés felülhaladta az előbbi kettőt, ami annak tudható be, hogy közben egy jó szűret volt Gyöngyösön, a szülői áram meg oly magasra emelkedett, amilyent eddig a mesében sem hallottak a „hagymások”, a jó gyöngyösi kapások.

Szerkesztői üzenetek.

A. J. Prag. Ha a lap indítja meg élelményeid hengerét, hogy irhassál, ezer örömmel küldjük a lapot. Előbb nem gondoltuk, hogy neked is, azért nem küldtük. Jó mulatást!

B. A. Prag. A leküldött nótákat köszönjük, de nem vagyunk nótás-kedvűnk. Egyébként is az ilyen nótákat vagy az új-sága, vagy a régisége miatt közölnék le a lapok, ez meg egyik feltételnek sem felel meg.

jedhelő pénzbiroddal büntetlek. A segélyezés körül mindenemű eljárás ingyenes.

Ezekből látható, bármilyen jól esnek is a segély s hármennyire is rászorul arra a mostani időben a szülő, nem lehet ezt megkapni azoknak akik eddig nem kapták meg, mert a rendelet szűk kereteket határoz meg a rendelet végrehajtóinak. Aki meg mindenféle gazdálkodó kőszá hűreknél felül és akár, vagyban, akár tettben még mindig a segély után van, az csak magának árt ezzel.

Időszertlen intézkedések.

Hazafias érzésünk azt parancsolja, hogy semmi olyan újítást ne csináljunk, amelyikkel akár az állam, akár egyesek helyzetét súlyosbbitanánk. Anyyira lefogja a haza sorsa minden gondolatunkat, hogy bár akarnánk, mégsem vagyunk képesek a régi kerékvágásba visszazökkenni, azon akaratumknak érvényt szerezni, hogy haladjon minden úgy, mint azelőtt.

Utat csinálhatni, főteret kiköveztetni s egyéb olyan természetzerű-haladást előmozdítani, mely a másrésztől elpusztult köztulajdonokat annyira pótolná, hogy a visszafelfrődés ne válna észrevehetővé, — ugyan kinek jutna most eszébe? Hiszen saját ügyeiről is úgy gondolkozik mindenki, ha mindjárt kára lesz is belőle, hogy a háború után majd eliptézem. Ha követelése van valakinek, az is a háború végét várja s ez időben nem zaklatja az adósát.

A hatóságok is csak annyiban rendelkeznek, amennyiben azt a háborús helyzet szükségessé teszi, de egy felesleges belü, egy felesleges szó nem vesztegetődik olyan ügyekre, ami a háborun kívül álló dolog. Ami nagy bűn volt azelőtt, most harmincad rendű, mert a háborus új világ berendezkedése az első nagyon fontos kérdés az ó kor bajai mellett.

A zugiskolákat lefejező tanfelügyelői intézkedés látott a napokban napvilágot. Azaz borot a homlokunkon. Évtizedek óta zugmódon, a község által segélyezett zugiskolákban voltunk kénytelenek tanítani a gyermekeket, mert nem akartuk terhelni az államot vele. Pedig jogunk volt hozzá. Mert ha egyszer megtagadta volna a képviselőtestület a pótdadó 5 százalékán felüli hozzájárulást, ezer gyermeknél több maradt volna iskolázatlanul s ezekről az államnak kell a törvények értelmében gondoskodni.

Nagyon tiszteletteljes fogalomná vált ilyként nálunk a zugiskola. De azért hála Istennek, nincs már egy csepp sem belőle. A tanfelügyelő intézkedése is félreértésen alapul. Talán önnan, hogy kevés lány jár a községből az apáti polgári iskolába és kevés fiú az apáti gimnáziumba.

Történt azonban bármiként, sért bennünket ez az intézkedés. Mert ha a középiskolát végezni óhajtó néhány magántanuló mellének szegeződik a fegyver, a mi iskolaszegénységünket nézik le vele. S mert ezek nem rohanak reggel 5 órakor a vasútállomásra s nem remegietik szülőiket ezer veszéllyel, vagy mert nincs módjukban egy IX ik fizetési fokozatba illő összeget fizetni gyermekük városi neveltetéséért, hát félre tudással, akaratlanul és mars Apátira vagy menjen a gyerek suszterinasnak, a lány meg szorgáló-nak.

Régi zugoskodásunk után azért csóváljuk a fejünket, hogy épen most történt ez az intézkedés. Amikor minden úgy van jól, ahogy van, amikor nem foglalkozhatunk a kérdéssel annyira, hogy kellő világosságban álljon ez ügy előttünk, amikor ezer bajunkban reménysugarakat és nem újabb bajokat keresünk, — igazán nem értjük az egész dolgot!

CSARNOK.

A paraszt.

A kis birtoku földmivelő a legrokonszenvesebb nép volt mindenki előtt. Mint jó magyarokat emlegették, akik a nemzet gerincét képezik. A háború kitörése óta azonban rájuk száll minden szidalom, amit az elkecsereedett asszonyokból a drágaság kicsíhöl. A szeretett, kedves mosolygású tanyai asszony gyűlölt személyiség lett, mint aki a piacon, tejes köcsögje, turója, vaja, sajtja felett állva a lelkiüdvösséget akarná kicsavarni a vásárlóból.

Elnézem azt a sok szép, jól megtermett, piros képű asszonyt. Arcukon a történelmi nőalakok nemesvonalait látom. Jóság, szelidség, kedvesség sugárzik le róluk s nevető huncut szemükben ott van a bánat, a jelenkor bánata. Hogy ha ezek azok a szidott asszonyok, akkor mindjárt a párijukra kelek Nem olyanok ezek, mint akik kegyetlenek tudnának lenni. De majd foglalkozunk a kérdéssel. Most nézzünk szét rajtuk és állapítsuk meg, hogy ennyi szép asszony csak egy tiszta jász község piacán gyűlhet össze s ha magyar büszkeséget szá-

ok táplálja, a jász büszkeségére ott van a százegyedik ok is: az asszony.

Közeli rokonságba vagyok egy gazda családdal. Tíz év óta figyelem már éltüket, amelyek örökös szorgalmas munkában telt el. Amikor a két öreg fiatalon összekerült, ezelőtt 40 évvel, éppen 40 köblös földjük volt. Teher nélkül. Most nem egész 80 köblös földjük van 50 ezer korona teherrel. Ez a szorgalmas házaspár, negyven évi nagy munkával és — 2000 korona értékre veszünk egy köblös földet — 80 000 korona tőkebefektetéssel szerzett 30 ezer koronát. Nyolc gyermekük is volt, ezek is átlag 10-10 évet dolgoztak. Összesen 160 évet dolgoztak tehát és e 160 évi munkával kerestek meg 30 ezer koronát. Azaz egy személy egy évi munkával nem egész 190 koronát keresett meg a házzal, jószággal, felszereléssel együtt nagyon régen is 80000 koronát érő vagyom mellett.

Aki ismeri a gazdálkodást, az nagyon jól tudja, hogy ott folyton dolgozni kell. Ahol jószág van, sertés-hizálás, libatömés, tehénfejés stb, ott nem lehet ám ünnepet, blau montagot, március 15-öt meg mit tartani hanem hol ezzel, hol azzal, a legtöbb-ször együttesen, nagyon ritkán egyik másik hiányával, de folyton dolgozni kell. S ez a munka eredményezett 190 korona évi hasznot.

Igy érthető körül-belül meg az is hogy miért mentek Magyarországon tönk-re a nemesi birtokok.

Minden más pályán egy nyolevad rész befektetéssel, úri életmód mellett óriási sokat szerzett az, aki 160 évet dolgoztatott. De akárhányszor latjuk, hogy haszontalan emberek egy év alatt tizszeresét keresik meg a befektetett tőkéjüknek, csupán tág lelkesmeretük szükséges az emberek ezreinek becsapására.

S most, amikor egy kiesit több haszna van annak a gazdálkodónak, mint eddig, azaz a baromfi sorból a munkája díjának megkérésével kiázaskodik, bár áltaános az áremelkedés, mégis mindenki ezeket szidja, ezek ellen kiált segítségért. S a nagy jajgatásban alig van időnk gondolni arra, hogy jogos-e ez a jajgatás? Dehogy jogos, hiszen nem is ők kezdtek az áremelést.

Legyünk igazságosak. Becsüljük a földnek páriáit, — mérjük nekik azzal a mértékkel, mint önmagunknak s ne kívánjuk ezek munkáját mireánk csak azért, mert valami gazember azt fogta erre a világ legtisztelni valóbb népére, hogy parasztok,

HIREK.

Egy tartalmas rendelet. A kormány újabb rendelete szerint a hatóság megbízottja bemehet a kamrába, a pincébe, telmehet a padlásra és bárhol felkutathatja, hogy mennyi élet-szükségleti cikke van az illetőnek s ha feleslege van, kényzeritheti arra, hogy a hatóság által meghatározott méltányos áron eladja. A hatóság, ha szakértőt hallgat meg, bármilyen élelmiszer árát meghatározhatja. A kereskedésekben állandóan ki kell függesztve lenni a rendeletileg megjelölendő cikkek árának, továbbá hentes, pék stbi üzletekben is, ahol életszükségleti cikkeket árulnak és ezen kifüggesztett árnak a vevő nem köteles többet fizetni. A kofák vásárlási idejét a hatóság megállapíthatja. Csak az foglalkozhatik közveitő kereskedéssel, aki erre engedélyt kap. Akik üzembeszűntetéssel akarnak a rendelet elé állni, mint nemrég a gyöngyösi hentesek, azokat kényzeríteni lehet üzemből folytatására. Megbüntetik azt, aki árdrágításra bujtogat. Bezárják azt, aki a piacra menőt megállítja és tőle az uton megveszi az árut. Megbüntetik azt, aki a rendesnél magasabb árat kínál valamiért, hogy a másik elől megvegye az árut. Szóval vége a betyár világnak, mert büntetnek, zárnak, még pedig egy-kettőre.

Uj kanonok. Török Kálmán gyöngyösi prépost-plébánost, országgyűlési képviselőt, egyházi kerületünk főesperesét a király egri kanonokká nevezte ki. A kinevezés egy népet szerető, ügyeiben fáradhatatlanul munkálkodó, nagytehetségű fiatal papot ért, miért e kinevezés természetessége mellett is nagy, őszinte örömet keltett.

Személyi hír. Dr. Murányi Károly községi orvos harctéri szabadságából két napot községünkben töltött el. — Ez alkalommal említette, hogy Hartán, boldogult édesapja örökébe községi orvosnak megválasztották, nem határozott azonban még arról, hogy új állását elfoglalja-e.

Spiritizta világ Jászárokszálláson. — Aranyifjúságunk két felmentett és nem egész három fegyverképtelen fiatal-emberről áll most. Néha napján az éjjeli órákban ezek kuksolnak most a régiek derűs tanyáján és várják egymástól a szellemeskedést, ami helyett rendszeren egy terpeszkedő ásitás jelenik meg. A napokban mégis kitétek magukért. Hipnotizálják egymást. Egy bicskát tartottak egymás szemének s

amelyik elaludt, annak megparancsolták, hogy a kisasszonyt csókolja meg. A másiknak, hogy igyon egy pohár bort. A csókos médium megduplázza a csókot, a borivó meg feköszöntöt is mondott. Egyébként komolyak voltak, miként igazi spiritizták szoktak a séance-on lenni. Legkomolyabban Kiss vette a dolgot, aki egyedüli hiszékeny szemlélője volt a mutatványoknak. Szinte félt a médiumoktól. A harmadik médiumnak azt parancsolták, jölszlon Kissnek.

— Mond meg nekem, szereti-e Kis az ideálját? hangzott a parancs.

— Igen! szólt sirontuli hangon a médium.

— Szereti-e az ideálja Kisst?

— Nem!

— Gazdag lányt vesz-e el?

— Igen!

— Lesz-e katona?

— Igen!

Kiss inai bátorságért kezdtek telegrafálni.

— Hősi halált hal-e?

— Nem!

Egy egészséges örömtelt kacagás hangzott fel. Kiss kacagta el magát.

A mohamedán vallás bevett vallásfelekezett lesz az országban is. — A lányvilágban nagy érdeklődésre talált a kérdés, mert azt remélték, hogy most már a nős emberek sem lesznek Kossuth-bankó jértéktek, hanem reménnyel lehet a szemükbe kacsin-tani. Hát nem úgy lesz. Ezt az egyet nem engedik meg az állami törvényeink. Amugy sem lehet ez valami údvös dolog, mert a törökök önmaguk lemondtak arról, hogy tízezer feleséget is tarthatnak s otthon is legfeljebb négy lányt vehet el egy. Itt meg hölgyeim és uraim csak egyet.

Katonavilág. A múlt hó 23-án megtartott sorozáson Jászárokszállásról a jelentkezők 11 százaléka maradt be, 11 százaléka meg felülvizsgálatra utasított.

Olcsóbb a piac. Az utolsó hetipiacon lényegesen olcsóbb volt minden árú, mint azelőtt. Különösen a tej. A felezett tej literre 40 fillérről 24 fillérré szállt le. Érdeklődünk ennek oka felől, de nem tudak felvilágosítást adni. Arról tudak, hogy Vámo-györkőn a csendőrök elvették a kofáktól az innen vitt tejet, de hogy miért nem tudják

Az utolsó stáció. A magyar postának nincs párja a világon. Ha valakinek levelet küld az ember, ritkán a borsitokra akarmit, a posta addig viszi

ide-oda, míg a levél gazlájára nem akad. A napokban is egy ilyen levél került a községházához. Valami cirillírásos név volt rajta s valami muszka falunak a neve. Elhozták hát. Arokszállásra. Itt meg a háború alatt nyelvtudóssá vált hivatalnokok nézik a szöveget, de mert egy kukkot sem értenek belőle, az egyik bosszusan jegyzi meg: Ha már az egész világot összeesavarogta a levél, akkor idehozták. Ez az utolsó stáció.

Pásztorjáték. Az elemi iskola növendékeinek pásztorjátéka az idén is meg lesz tartva. Jablonszky József hitoktató rendezi. Az előkészületek megkezdődtek.

Olcsó világ. Nemoda József vállalkozónak az ideiség kijutott az isten áldása a retekéből. Tíz kiló kellett volna belőle és 10 mázsa termett. Az így feleslegessé vált 990 kilót áruba bocsátotta, kilóját 2 fillérért.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Némelyik nyomott címszalag címzése tiszteletlenséget vagy figyelmetlenséget árult el. — Egy eltávozott nyomdászinas utolsó bravúrja volt ez s reméljük, az eredet bemutatása kellemes elégtétel azoknak, akik ezt észrevették.

Ha szép, divatos

osküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a jászárokszállási Nigrinyi-könyvnyomdához.

A jászberényi-uti Strasser-féle ház

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Nigrinyi Ferenc.

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelen minden csütörtökön.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK</p> <p>Egy évre 8 korona. Félévre 4. Negyedévre 2. Egyes szám ára 16 fillér.</p>		<p>Feliratok a lapkiadótulajdonos NIGRINYI FERENC</p>	<p>A lap szerkesztő részét illető kérdések a felelős szerkesztő elnöre küldendők. A lap anyagi részét illető ügyek a kiadóhivatalban intézendők el. Nyilvánt. és bírói ítéletek közlése soronként 1.50 K</p>
---	--	--	--

Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége Szegeden.

410
1915.

Tisztelt szerkesztőség:

Szíves tudomásulvétel végett van szerencsém közölni, hogy T e l e s z k y János m. kir. pénzügyminiszter ur, Ónagyméltósága, a mai napon a következő levelet intézte hozzám, mint V. H. O. Sz. elnökéhez.

A hadiszükségletek fedezése céljából kibocsátott harmadik hadikölcsön jegyzése — amint már most megállapítható — a két előző hadikölcsönét messze túlszárnyaló fényes sikerrel záródott.

Ez a tőkeerőnkhez mérten minden várakozást meghaladó kedvező eredmény kétségtelen bizonyossága gazdasági szervezetünk rendkívüli teljesítő képességének és a hosszan elhuzódó háború ellenére miben sem csökkent, sőt fokozódó teherbírásiának. Nemkülönböztében hatalmas megnyilvánulása ez a

nemzet mind szélesebb rétegeit egyre mélyebben átható hazafias áldozatkészségnek, helyes gazdasági belátásnak és a fegyvereink végső győzelmébe vetett rendületlen meggyőződésnek.

A reánk erőszakolt háború költségeinek fedezésére az állam pogárai által már harmadikban és fokozott kérdésben az államkincstár rendelkezésére bocsátott nagyszögű kölcsön nemcsak a harcmezőn folytatott küzdelmünk diadalra jutását mozdítja hathatósan elő, hanem hazánkat közgazdasági téren is kiváló szövetségeseink méltó társa gyanánt tünteti fel.

A harmadik hadikölcsönnek e me jelentőségteljes nagy sikere alkalmával nem mulaszthatom el annak hangsúlyozását, hogy ennek az örövendes eredménynek elérésében mint előző alkalmakkor is, a magyarországi sajtónak oroszán része van. A sajtó, nemzeti életünk eine nagy hivatását betöltő szerve, teljes mértékben átértette és átértette a har-

madik hadikölcsön minél nagyobb sikeréhez fűződő elsőrendű politikai, pénzügyi és közgazdasági érdekeinket és odaadó készséggel állott a nagy ügy szolgálatában. Már nyilvánvaló aláírások előtt, de még inkább a több mint négy hétre terjedő jegyzési időtartam alatt fáradhatatlan buzgalommal, nem csökkenő lelkeséggel és kiváló közgazdasági tudással az ország minden részébe elható, nagy arányú céltudatos propagandát fejtett ki a harmadik hadikölcsönnek a két előzőét elhomályosító sikere érdekében.

Amidőn örömmel ragadom meg ezt az alkalmat, hogy a magyar sajtónak eme nagy nemzeti ügy érdekében kifejtett, kiválóan becses közreműködéséért elismeréssel adózom, egyben kérem, hogy halás köszönetemet önzetlen és lelkes támogatásért, amellyel a mindannyiunk büszkeségét méltán képező nagy siker elérését előmozdította.

Szegeden, 1915 november 26-án.
Kiváló tisztelettel.

SZÁVAI GYULA
a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének elnöke

Egy honvédfőhadnagy levelei a feleségéhez.

Alanti leveleket Vámosgyörtről Miskolcra Andorné unő küldte be szerkesztőségünkbe. Egyik rokona írta a feleségéhez. Újságtévesztés teszi a magyar ur családi életének eleganciáját, mit annyira be tud illeszteni a hitvessel való érintkezésbe. A leveleknek egyébként érdekességükön kívül irodalmi értékük is van.

1. **Édes Boldogságom!**

Holnap nagy napom lesz, pap leszek: a reformáció emléktünnepén néhány szót intézek az ev. ref. és ág. ev. hitvallásu katonákhoz, olvassd el Te is, mit fogok beszélni. **Honvédek!** Bajtársak! A reformáció emléktünnepén ma kimondom nektek, mit köszönhet a magyar nemzet a reformációnak illetve Luthernek.

Hazánkat ezérvé őseink kardja szerezte, a katolikusoktól az evangélikusoktól. Mert Európa népe csak akkor fogadott be

minket, amikor a szent koronát a pápa áldásával együtt fejére tették az igazi apostolnak.

A római katolikus vallás felvétele nehezen ment, — csak véres felkelés leverése után szállt az meg. Egy az Isten! Egy, akinek mindnyájan fiai vagyunk. A pusztavágy gyermekei, a természetimádó, gyermekkorát élő nép kemény koponyája nem tudta felfogni ezt. Mert latinul nem az ő nyelvén beszélhetett. Érihetetlen volt előtte — azt tette az Isteniszület nyelvén a latin és az idegenek.

Nyelvében él a nemzet! A württembergi várkaplónak ajtára szegezett holt betűk meglepődtek a siratók lelkében. Irul, balzsamul szolgált a szendergőnek, majd lassan, nagyon lassan megindítva a vérkeringést, meggyógyult, lábadozó lett, később talpra állt.

A magyar, aki a hazát szerette, keresztény lett. Azá tette a hazaszeretet. A reformáció a magyar nyelv szent nyelvévé alkalmat szolgáltat, mint a májusi eső.

Mi... a mi őseink a Szűz Máriában a szent hazát látták és azért harcoltak mindenkor. A rajongók, a predikátorok, a martírok álma, végső sóhajtatása csak egy volt, a hazza, a szent hazza s a testből kikergatett lélek új testet talált bennetek, az szólt hozzátok szívetek lelkében, a szoltárokból, hallgassatok rá, meg ne gyalázzatok az ősök emlékét, legyetek méltók hozzá isteni hitben, honszerelmében.

Isteni végzet, hogy sorsot senki sem kerülheti ki. Nagy idők lettek. Szüntelt hazánk egét komor felhők raja övezi. Meghuztak fejünk felett a lélekharangot szomszédaink, zugott a gránát — jött az ellenség, rohamra a honvéd ellen, de a Kárpátok bércei fókán a magyar baka ébren állt, s mikor már azt hitték, hogy csak sírt kell ásni nekünk...

... meg is ásták akkor... mi meg beletemetük őket.

A Krisztus az igazság kulfője — mint ő mondta: Az igazság védi az igazakat és benne bízik. A mi szoltárunk szoltára pe-

Eljegyzési lapok

Esketési meghívók

diszes kartonon vagy merített papíron a legizlesebb kivitelben készíttetnek

a könyvnyomdában.

KOVALD FÉST, TISZTIT.

Ne dobja el

ruháját ha pecsétet kap, mert KOVALD-nál

kitisztítják sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.

Fáradtságba sem

kerül, mert nem kell magunknak Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk Gúncz Gábornénak, Jászárokszállás, serház szögki a gyár rendes áraiban vállalja az úri, női- és gyermek öltönyök, diszitő- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék, felhárnyékok vegytisztítását, festését és mosását.

Szőnyeg tisztítás, festés és megóvás

Illatszertáruda.

Brúnauer Juliska atyjának III-ik kerületben levő üzletét berendezte ILLAT, SZÉPÍTŐSZER és egyéb KOSMETIKAI CZIKKEKKEKEL. Előnyös összeköttetéséinél fogva állandóan friss árut tart raktáron a legnagyobb választékban. Többek közt: ARCMENŐCSÖT — MANIKÜRÖZŐ PUDERT — KÉSZÜLÉKET PARFUMOT, BRILLANTINT, COPFOKAT Parfüm kímélve is kapható. C. 500. árak

LAPUNK

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni, hirdessen lapunkban.

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI TÉGLA- és CSEMEGYE SCHVARCZ ÉS TÁRSAI.

Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitöglát; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

Jegyzékek.

számlák és mindenféle nyomtatványok izléses kivitelben készíttetnek a könyvnyomdában

Tűzifa, Mész, Cement, Faszén.

A Silyvásváradí bükkhegységéből I. és II. hasáb, I.-gömbölyű darong és szép galyfát, prima minőségű

Meszet, Belpátfalvai Portlandcementet

„Bükkfaszenet

waggon számra szállítok jutányos árban. Fischer Lajos EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r.-t. Fickja Jászárokszállás.

Alaptőke: 340.000. K. Saját házában (volt Márkus-féle ház.) Tartaléktőke 798.000 K.

Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzlettel. — Folyósi kölcsönök váltóra, költvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.

Előlegeket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.

Elzálogkölcsönökét folyósi földbirtokra és házakra úgy kamatoz, mint törlesztéses alapon.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára a kamattal együtt — ez idő szerint 5 százalékkal. — A betétkamat-adó az intézet viseli.

Biztosítási osztálya elfogad minde nemű biztosítást, tűz-, élet-, betegség- és baleset ellen és két életbiztosítást a legkedvezőbb díjtételek mellett.

Bírálatok: kedden, csütörtökön és szombaton tartatnak.

Az igazgatóság.

Telefon a háboruban.

— Egy német telefonistát elbeszélése —

Ez a mai háboru a technika háboruja. A technikai eszközök harcolnak egymással és amelyik nemzettechnikában nagyobb eredményeket ért el, azé lesz a győzelem. A háboru eddigi folyásán pedig már teljes bizonyossággal látszik, hogy technikai készütségünk — a miénk és szövetségeseinké — messze felülmúlja az ellenségeinkét.

Természetes ennélfogva, hogy a mai háboruban az utászoknak, valamint a telefon és távirtdacsapatonak fokozottan fontos feladat jut osztályrészül.

Lapunk budapesti munkatársának alkalma volt, hogy beszélgetést folytatson egy telefoncsapatbeli német tiszttel, akinek a mellén vaskereszt díszlett. Kérdésünkre hogy miért kapta a kitüntetést, a következő igen érdekes történetet mondta el!

A második keletporoszországi oroszbetörés alkalmával történt. Hat álmalan éjszaka után néhány munkát tudva magam mögött, érkeztem Gumbienbe azzal a reménnyel, hogy egy kis pihenőt kapok. Azonban tévedtem. Alig érkeztem meg, hívtak a postafőigazgatóságra. A hadvezetőség kívánta, hogy az oroszok által elpusztított stallüponen-eydkuhneni vonalat állítsam helyre. Néhány emberből távirtdacsapattal indultam éjjel 12 órakor Stallüponen felé, ahol két tiszttel és hat közemberrel várt, akik fedezetünket alkották. A Stallüponen-Eydkuhnen vidéken orosz őrszolgálatok kószáltak. Eydkuhnen már orosz kézen volt részben és akkor, éjjel 2 óra 55 perckor néhány emberemmel egy mozdonyon és egy szénkocsin elhelyezkedve, nekiindultam Eydkuhnen felé.

red ág. ev. és református tegénysége önelkele el — lassan — majd mindég erősebben, — szállt az ének fel a magasba, az Eg urához, — szállt haza, messze, messze, a bogárhátú kis ház minden lakójához. Eljutott mindkét helyre — szívből jött tele érzéssel, megpecsételve az alá pergő könyvecsképpel, egyik másik nyíltan, de a legtöbb lopva törülte le.

Ejuttott Hozzá! is. — el kellett jutnia én igaz szerettem, az én boldogságom, a mi szerelmünk. Elucikánk, a ti körötökben lehet csak nyugvó pont itt a földi tereken. Csókold, csókoldgasd helyettem is anyai gyermekünket, meséj alutó gyanánt apjáról — Jézuskáról, báranról, a mit apja hoz neki, meséj... meséj s ha csókot lehelt az álmom anyai szemére, csókold meg — én most ugysem csókolhatom. Azután gondoldj rám — s térj nyugovóra Te is. — álmoldj — álmold ege kék legyen — álmoldj szépet, édeset, — álmoldj a viszontlátásról.

II.

Te, benned biztunk eleitől fogva. — Ünnep után vagyunk. Nyolc tiszt és az ez.

Egyszerre nyílt pályán megálltunk. A pályát az oroszok megrongálták. Leszálltunk és gyalog mentünk tovább. Miután tudtuk, hogy az állomást s környékét megszállották, egy mellékutón értünk be Eydkuhnen főutcájára. Kiválasztottunk egy házat, ahol a távhírszál alonást felszereltük és miután a fedezetül szolgáló csapat vezetője kijelentette, hogy meglepetéstől nem kell tartanunk, hozzáfogtunk a munkához, ekkor vetők észre az ablakból, hogy tőlünk kétszáz lépésnyire egy kis előőrs csapat áll.

A mintegy 50 főből álló csapatnak nagyon megörültünk és most már megértettük, hogy veszélyes feladatunk célja éppen az volt, hogy ezt az előőrsöt összekössük a tőle tízenegy kilométernyire levő legközelebbi csapattal. Alig kezdtük meg munkánkat, már innen is, onnan is fegyverropogás figyelmetelt bennünket veszélyes helyzetünkre. Ablakainkból, mely kitűnő megfigyelőhelyként is szolgálhatott volna, láttuk a mint kis csapatunk, helyesebben a részben elfoglalt Eydkuhnen ellen gyalogság ásta be magát tűzérés, valamint lovasság vonult fel. Egészen természetes volt tehát, hogy az előőrs csapat tiszteje, megtudván otléltünket, sürgette a telefonösszeköttetést. Lázasan dolgoztunk és reggel háromnegyed hat órára készen volt az állomás. Ekkor még az volt hátra, hogy az Eydkuhnen-től Stallüponen irányában 3-4 kilométernyire történt vonalszakadást helyreállítsuk.

Ide altisztemet küldtem néhány munkással és fedezetül szolgáló katonákkal. Alig egy órával később hal-

kan megcsendült a telefon. Tudtuk, hogy a pályától jön jelzés és hét órakor reggel átadtam az állomást a tisztnek, aki azonnal jelezte a veszélyes helyzetét Stallüponenbe. Én pedig a magam mellett tartott három emberrel megindultam gyalog, Stallüponenbe.

Alig voltunk három kilométernyire Eydkuhnen-től, hosszú katonavonat jött velünk szembe. Nagyon megörültünk. Ez a mi munkánk volt.

Ezért kaplam a vaskeresztet.

HIREK.

Büszkeségem.

Amerre a magyar vér hull Borostyánok nőnek Hős fejekre kószorunak Sirra saemfedőnek.

Amerre a magyar zászlót Lengeti a szellő: Vigad a föld, meg az ég is Csupa rózsá-felhő

Amerre a magyar kardnak Villáma cikázik: Magyarország hire-nere Ujra fölvirágozik.

Amerre a magyar hősök Harci dala harsog: Babérrédőt teremnek Csataterék — harcok!

Amerre a magyar honvéd Szive dobog vérzik: Magyarország dicsősége Sugárzik az égig.

Ütött, kopott ment volt már A magyar dicsőség. Bizony ráfért száz helyen is Hogy megöltöggessék.

Küzde bizz ez bizva küzdjél Hős Magyarországom Hadd ismerjenek meg végre Az egész világon

Drávai János

Névnapok.

Községünkben minden valamire való háznál van egy Ferenc, néhol kettő is. S bár a Ferenc szentekből bőven lehet válogatni, lévén egy főtűtő szent Ferenc, itt mindenki Xavér Ferenc, A születési idő után követke-

ző Ferencokra szokás keresztelni az ilyen névvel felruházandó újszülötteket, de nem itt. Ezt a szokást itt nem tartják. Érdekes és furcsa szokás oka felől és azon felvilágosítást kaptuk, hogy Xavér Ferenc legnagyobb biztossággal megvédi a berugott embert.

Ez meg Setétárok községbe nagy szó. S van is valami benne. Mert már beesett az árokba Imre, Lipót meg mindennevű embert, de Ferencöt csak egyet tudunk, az is Szalézi Ferenc volt.

E hó 3-án volt Xavér Ferenc napja. Akik a közélet porondján mozognak, csak azokhoz van közünk, így a község házában kerestük fel a Ferencet. A fele a harctéren hol van, de még négyet lehetett belőlük találni. — Hát bizony ünnepeltek úgy, mint akik nem félnek az árokba eséstől.

Lapunk szerkesztője, ez az örökké következő ember is frontot választott. Felcsapott Xavér Ferencnek. S ünnepelte úgy, mintha a legtöbb köze volna a Xavér Ferencnek. Mint mondá, azért, akkor fogadom a jókivánatot, amikor kapom s mennél öregebb vagyok, annál több értelemmel fogadom.

No igen. Más Ferencet itt észre sem vesznek. A valószínűségben meg mégis több remény megluzódhatik, mint a semmiben.

Hatodikán Miklós nap volt. Csak egy Miklósunk van, de az is elég. Értve ezt úgy, hogy egymaga felér hárommal. Nagyon közel állunk hozzá.

Amikor a kaszinóból kórházat csináltak, nagy gondot adott a kaszinó elnökének az új hely szerzése. Mint a kutyóló tyúk, itt is ott is megpróbálta az elhelyezkedést, de sehhol sem volt neki tetsző hely. A község házában meg a háboru folytán változás állt elő a hivatalos órában. Hat óra helyett nyolckor ért véget az inspekción hivataloskodása. De a fiatal hivatalnokok nem tudtak ebbe belepszokni. Udvarolni hova kellett menni nekik s akkor addig könyörögtek „Miklós bácsi“-nak, hogy átvette az inspektiót. Így lett Miklós örökös inspekción. Igen ám, de ő meg ahoz volt világlátásban szokva, vagy talán még előbb is, hogy 6 óra után bort igyon. Ez volt abban az időben az árokszállási esembék, mit aztán a főjegyző ur úgy bogozott ki, hogy hat óra után megengedte a bor ivást.

Hosszas keresés után itt találta meg új otthonát a kaszinó elnöke Miklós egészsége, tágas irodájában.

Hivei meg ide követték olyan súlyos szép számmal, hogy az öreg kaszinó falai megsárgultak az irigykedésben. Tagdíj persze nincs, de a hatvan fillér bordíjat mindeukinek ki kell guberálni. S világpolitika, külpolitika, belpolitika és közügyek, itt döntőnek sorsotok felett, (Jobban, mint máshol.) Megy is minden rendben, szép szárnyalású viták hangzanak el és adomákkal festik rózsaszínűre a való feketeségét. A zajra az irodafőnök főjegyző is leteszi a szomszéd szobában a kalamust, hogy esendre intse a vitatkozókat, de ő is bélemertül a vitába.

De egy nagy baj volt. A hat órát nem győzték várni a szomszások, erről kellett tenni. A kaszinó elnöke személyes súlyának latbatetésével, alapos indokokkal keresztül-vitte, hogy már 5 órákor lehessen bort hozatni. Azóta tulságos rend, béke és szeretet vagyon.

E nagy szeretet jegyében ünnepeltek tegnap Miklós napot. A szokásos jókivánatokon kívül elhangzott az is, hogy mint besorozott katonára ne legyen szüksége e honnak, hanem szálljon béke e világra és eddigi buzgalomával anyakönyveze a hadat viselt házasulandókat és az új Magyarországnak születendő Miklósokat, Ferencet, Jósákat.

Lovakat kapnak a gazdák. Felhívjuk a gazdakörök figyelmét, hogy a hadügy miniszter utasította a lókorházak és pótlótegek parancsnokságait, hogy 1915 december hó 10-ig az őszimunkák befejezése céljából igas lovakat bocsájtssanak a gazdák rendelkezésére.

Nem lesz zsemle és kifli. A hivatalos lap f. hó 4-iki számában megjelent kormányrendelet a zsemle és kifli süttést f. hó 10-től kezdve eltiltja. A tilalomnak oka az, hogy főzöliszt felesleges paázarlása elkerültessék.

Halálos szerencsétlenség történt elmúlt hó 28-án Jászkeséren. Bősörményi László, 37 éves jászkeséri lakos, ki gyermekkorra óta testileg lelkileg hibás volt, a szerencsétlenség áldozata. Az utóbbi időben már a lábai is elnyomorodtak a szerencsétlenségnek, úgy hogy a nap legnagyobb részét az ágyban töltötte. Hozzá tartozóik téglát szoktak melegíteni a lábának. Ezt tették november 28-án is s magára hagyva a beteget, mindnyájan elmentek a templomba. A téglát azonban kellenél forróbb lehetett s valóssággal megszenesítette a szalmazsákokot és a dunnában a tollat. A szerencsétlen nyomorék nem tudott véde-

kezni és megfulladt. Érdekes, hogy a szobában levő macska és két tyúk is a szerencsétlennel együtt pusztult el.

Levelezés a hadifoglyokkal. A hadifoglyokat Gyámoltató és Tudósító Hivatal figyelmezteti a közönséget, hogy akik hadifoglyokkal leveleznek, mindig azt a levelezőlapot használják, amelyet a hivatal az illető országok részére kiadott. Nem lehet és nem szabad például Olaszországba oly levelezőlapot írni, amely orosz, vagy szerb foglyok részére készült és viszont csak azok, az egyébként minden rendszabálynak megfelelő levelezőlapok számíthatnak ellenséges államok cenzurájánál továbbításra, amelyek az illető ország hadifoglyaival való levelezés lebonyolítására vannak hivatva s ennek az országnak megjelölésével: Russie, Szerbie, Italie, vannak ellátva.

371|915. vh.

Árverési hirdetmény.

Atulított bírósági végrehajtó az 1881 évi 50 tc. 102 § értelmében ezennel közhíre teszi, hogy az 1914 V 661|5, 374|12, 373|19, 411|15 és 412|3 számú végzése következtében Dr. Dónáth Lipót ügyvéd által képviselt és. Peitkes Émán javára adósok ellen többrendbeli követelések és-jár. erejéig 1914 évi június hó 23, 26, július hó 17-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le és feltűfogott és 2200 koronára becsült következő ingóságok u. m. az 1914 V 361|6 számú jegyzőkönyvben 10 tétel alatt 1 tétel, az 1914 V 374|13 számú jkvben 1-2 tétel alatt 5 sertés 25 juh és az 1914 V 372|20 számú jkvben 1-3 tétel alatt 50 liba, 5 sertés és 23 juh nyilvános árverésen eladtnak.

A mely árverésnek a jászberényi kir. járás-bíróság 1914 V 361|21 számú végzése folytán 800 korona tőkét követelés, ennek 1907 január hó 8-ik napjától számított 5 százaléka kamatai, az összes ügyekben 4300 korona bíróság már megállapított költségek erejéig Jászárokszállás község határában, Ágón. végrehajtást szenvedők tanyai lakásán leendő megtartására 1915 évi december hó 13-ára d. e. 9 órára határidőül kitűzetik s ahoz venni ezandékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron elfognak adatni. Az árverés alá bocsájtandó 50 darab juhból és 10 darab sertésből, végrehajtást szenvedők választása szerint 4-4 darab anyasertés, avagy 4-4 darab juh nem fog árverés alá bocsájtatni.

Kelt Jászberényben, 1915. évi nov. 28-án.

Báthor József
kir. bír. végrehajtó.

Szerkesztői üzenetek.

A. Prag. Köszönm. Jövő számban közöljük Béla, Bévél megy.

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ARAK:		Fellelés szerkesztő s lapkiadótulajdonos NIGRINYI FERENC	A lap szellemi részét illető kérdések a fellelés szerkesztő címére küldendők. A lap anyagi részét illető ügyek a kiadóhivatalban intézendők el. Nyilvántár és bírói ítéletek költsége soronként 1-50 K
Egész évre	8 korona.		
Félévre	4		
Negyedévre	2		
Egyes szám ára 10 fillér.			

Dobre, dobre!

Az orosz hadifoglyokat, kik községünkbe, mezei munkába lettek a fogolytáborból kiküldve, a lakosság a legnagyobb szeretettel fogadta. Mikor meg azok munkakedvéről meggyőződött, látta szolgáltatásukat, rendszertüket, az elragadtatás hangján szólt ezekről s nyújtott neki olyan tiszteletteljes bánásmódot, ruházatot és ételmezt, minőt a magyar gazda gavalérsága a családtagnak szokott nyújtani.

Sőt, ha egyik másik gazda észre vette, hogy hazagondol az orosz, gondolkodott lelki kedélyének felvidítéséről, a nagyobrszt magyarul tudó foglyokat vigasztalta, vagy hozzáküldte a szolgálót, hogy incselkedjen egy kicsit Ivánnal, mert otthon jár az esze.

Ennek következtése azután, hogy mikor a foglyokat sorsuk felől kérdezik, a teljes megelégedés hangján mondják:

— Dobre, dobre, nagyon dobre!
Az ellenséges érzületnek a nyoma sem található meg népünk lelkében, s bizonyára ha egykor hazatérnek az orosz foglyok, bevésik az egész

Oroszország népének tudatába a magyar nép lovagiassága, egyedül álló a föld kerekégén, mert csak ez a nép tudja a lovagiasságba a szeretetét is bevinni.

Ha nem egész ilyen, de elég jó bánásmódban részesültek a szerb internáltak is. Othonosan, jól érzik magukat és teljesen meg vannak elégedve. A községitől rendesen kapják az ellátási díjukat, bár a legtöbb dolgozni jár, vagy alkalmazásban van, hol fizetést és kosztot kapnak, mely jó világ abban nyilvánul rajtuk, hogy magyarra híznak. Pedig minden keserűség ezek ellen van, mégsem tudnak hozzájuk rosszak lenni. De reméljük, ennek is meg lesz a következménye. Ha ezek is visszamennek szerb vidékeikre, jó belátásuk ehez az országhoz fűzi őket s ellensúlyozzák a keletkezhető ellenségeskedést.

Anyagi hasznot ugysem akar a magyar a háborúból, legyen hát meg az az erkölcsi haszna, hogyha a magyart említik a szláv világban, tegyék hozzá azt is:
Dobre!

TARCA.

Édes boldogságom.

Tegnap nem irtam, mert nagy napunk volt: Magyarország jövőd királya szemet tartott dandárunk felett.

A jövőd király Gotterhalte hangjai mellett lépkedett és megszólításával a zászlóalj századparancsnokait kiűntette. Harsány hangon vezényelt parancsnokunk. Zászlóalj jobbra nézz! Feszült minden izom, szemem a trónörököszt kereste. Pár perc múltán őt állott előttem 2 lépéssnyire. A segédisztalt beszélt németül, majd egy lépést téve, hozzám a következő kérdést intézte. Magyarul.

— Főhadnagy úr mióta vezet a századot?
— Három hete.
— Mennyi időt töltött a harctéren?
— Kétizben három hónapot és hét napot, mint századparancsnok a most vagyok fent harmadzor.

— Mikor kapta a kiűntetést?
— Április hónapban kaptam kézhez a

Birta menti harcokért.

— Szívvel gratulálok Főhadnagy úr a kiűntetéshez, viselkedjek a jövőben is úgy, hogy ismét kiűntetésben részesüljön.

Még e sorokat mondotta, a mellettem álló tizedes bronz és kis ezüst kiűntetését észre véve, azonnal ő hozzá beszélt.

Szava, csengő tiszt és magyaros volt. Én érces hangon válaszoltam.

A szóle után az összes tisztet magához kérte, rövid beszédet mondott először németül azután magyarul.

Örülök, hogy itt az urakat üdvözölhetem. Most itt a pihenőbe a kiképzést legteljesebben ismeretesebben teljesítették. A hadosztály megállotta a helyét, bár a hadiszerecsé nem volt mindig vele... szerencsétlenség is érte. Ha iamét kiűntek a frontra, mutassák meg azt, hogy honvédek, bátor harcosai voltak és lesznek a Hazának és Királynak, ezt kívánja a Haza és Ő Császári és Apostoli királyunk a kinek nevében beszélek.

Majd 11 kiűntetendő tisztnek és legénybégnek saját kezével ültet fel a vitézség

Levél a szerkesztőhöz.

Kedves Feri Barátom!

Tizenhét hónapi hallgatás után engedj, hogy legelőször is lapod közönségét üdvözölhessem szeretettel. Tizenhónap előtti firkálásaimnak biztonságos temetője lett a feledés, de éppen azért vettem újra kezembe a tollat, hogy föltámasszam azt a kedves meleg viszonyt, ami szinte egyetlen, de bőséges jutalma a magamfajta firkáló embernek.

Valami csalódás felében lesz most részed. Mert szinte természetesnek találom, hogy most mindjárt a 17 háborus hó viszontagságainak leírását várod tőlem! De nem kapod! Majd később — — — ha újra erőre kap az elcsigázott test, ha megpihennek a győlört idegek — — — majd — — — ha lassabban hegednek a sebek — — — majd ha a béke nyugalmas éveiben — — — amikor már igazán remineiszccencia lesz az emlékezés s nem egyszersmiat elfojtott keservek, heggedő sebek felkorbácsolása. — — — Addig légy türelmes, az ígért nem marad

Eljegyzési lapok

Esketési meghívók

diszes kartonon
vagy merített papíron a legizlesebb kivitelben készíttetnek

a könyvnyomdában.

Nagy Sándor Új

Történelmi elbeszélések. A 80 oldalra terjedő könyv ára 120 K. kapható lapunk nyomdájában.

KOVALD FEST, TISZTIT.

Ne dobja el

ruháját ha pecsétet kap, mert KOVALD-nál kitisztítják sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.

Fáradtságba sem

kerül, mert nem kell magunknak Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk Güncz Gábornénak, Jászárokszállás, serház szögki a gyár rendes áraiban vállalja az úri, női- és gyermek öltönyök, diszítő- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárúk, szőrmék, fehéremlék vegytisztítását, festését és mosását.

Szőnyeg tisztítás, festés és megóvás

Jegyzékek,

számlák és mindenféle nyomtatványok izlèses kivitelben készíttetnek a könyvnyomdában

Illatszerváruda.

Brünnauer Juliska atyjának III-ik kertületben levő üzletét berendezte ILLAT, SZÉPÍTŐSZER és egyéb KOSMETIKAI GYIKKEKKEL. Előnyös árszokditéseivel fogva állandó n friss árut tart raktáron a legnagyobb választékban. Többek közt: ÁRCKENŐCSÖT — MANIKÜRÖZŐ PUDERT — KÉSZÜLKÉT PARFUMOT, BRILLANTINT, COPFONKAT. Parfüm kísérve is kapható. Olcsó árak

LAPUNK

elérjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni, hirdessen lapunkban.

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI TÉGLA- és CSERÉPGYÁR SCHVARCZ ÉS TÁRSAI.

Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitéglat; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

Tűzifa, Mész, Cement, Faszén.

A Szilvásváradai bükkhegységből I. és II. hasáb, I. gömbölyű dorong és szép galyfát, prima minőségű

Mész, Béalapátfalvai Portlandcementet

„Bükkfaszenet

waggon számra szállítok jutányos árban. Fischer Lajos EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r.-t. Fiókja Jászárokszállás.

Alaptőke: 340.000. K.

Saját házában (volt Márkus-féle ház.)

Tartaléktőke 798.000 K.

Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzletlaggal. — Folyósít kölcsönöket váltóra, kötvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.

Előlegket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.

Előlegkölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra ugy kamatozó, mint törlesztéses alapon.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett, — ez idő szerint 5 százalékkal. — A betétkamat-adót az intézet viseli.

Biztosítási osztálya elfogad mindennemű biztosítást, tűz- s jégkár, betörés és baleset ellen és köt életbiztosításokat a legkedvezőbb díjtételek mellett.

Bírálatok: kedden, csütörtökön és szombaton tartatnak.

Az igazgatóság.

puszta szó. A zalai kis fészkek meleg boldogságában sem pihen majd a toh. Előkerülnek majd a harctéri jegyzetek. Nem szántam a nyilvánosságnak akkor, amikor dermedt ujjakkal rőtám belé a sorokat 25 fokos hidegben, golyózáporban, mert nem is hittem hogy visszajövök. Pedig mennyi szenvedés, mennyi álmom van abban. A hősök ragyogó tetteinek nyomai sincs nes benne. — Szégyenkezés nélkül vallom be Neked, hogy nem voltam hős — csak egyszerű katona, aki teljesítette kötelességét. Milliók voltunk és vagyunk ilyenek most a lángban álló Európában. A névtelenek. De sok már közülünk csendes halott.

Engem megőrzött az ég, szeretteim reszkető imája. Halát adok a jó Istennek. — Ott is maradhattam volna.

— Már most, a háboru alatt, de mégjobban majd a háboru után drága könyvek hirdetik majd félistenek legendás, ragyogó hőstetteit. — Övék lesz minden babér — marad a jeltelen sír s a végtelen szenvedés

A névtelenek sorsa mi lehetne más — látod egy voltam én is a sokakból — látod, mikor a pokoli kinoktól kicsordult köny megfagyott az arcon, kezem akkor is az irónt fogta görcsösen, hogy ne maradjon följegyzetlen semmi, amit velem szenvedtek a fiuk.

Szerető asszonyi kéz féltve rejti előlem is most még ezt a könyvet — de egyszer napvilágot lát majd — s akkor megtudod.

Addig beszélgetünk vidámabb dolgokról! Élhetek-e még otthon s gondoltok-e ránk? Ezer meg ezer jász-

teszi a füvet, s az esti szellő szárnyán átjárja a hazát, a snigó sebet az emlékezés után felujtva balzsamot kér, int, gyógyítót. Az elesett honvédek s magyar katonák testét az anya föld öle ringatja szelíden: de lelkünk eget kér! S a lélek belopódzik a szivekbe... érzővé teszi azt... s az agybejték munkája gondolatban nyilvánul. A gondolatnak özöne csak abban jegvedhetnek ki bármely nemzethez tartozó agyban, hogy a magyar méltó volt őseihez, megvédte az ezeréves honát, a honvéd nép dicsőségével teljes... mint a múltban.

A jövendő király látja, tudja, ezt... megtanulta nyelvünket tisztán csengőn, minden ízben magyarul. — Megérti szavunkat, a mi gondolatum, a mi reményünk... át van ültetve már az ő agyában Hazánkért Királyért mint ajka mondá... s ha mégis... netalan másként gondolkodna... a susogó szellő mesél majd estenden... honvédről... magyar bakáról... nekünk, de neki is; az elesettek lelke bekopodzik szívünkbe, de mer

szepet, édeset s birtoktárra válnon. PAL

kun gyerek sohajtja ugyan ezt most naponta — arra a Mátra aljába — a Tisza partjára. — A háboru veszélye egyetlen mozdulattal — ide dobott bennünket a Tiszapartjáról át a Lajlán, ide a Moldva partjára, a csehek platinás fővárosába. Hej, az öreg Prága se gondolta volna, hogy annyi bus magyar nóta száll el penészes tornyai között. Alkonyatok csak magyar nóta zeng Prága sörkorcsinában. Ugy beletanult a kemény jász-kun koponya a sörivásba, mintha világeleiben se látott volna bort! De kemény gyerekek is. Nem tudnak melegség nélkül nézni rájuk Prága szépei. Pedig a férfi néppel ugyan csak hadiállapotban levőnek hiszik magukat a magyar bakák... Dehát az asszony, az más!... Azzal szemben mindenütt gavallér volt a magyar s itt is az maradt.

De azért nem szabad ám rosszat gondolni. Szívvel, lélekkel a katonák közt élek s tudom — mert ezerszer látom — hogy milyen szeretettel emlegetik mindig az otthoniakat, mennyi sohajtás száll álmatlan éjszakákon arra napkeletre... és hányszor kerül elő a balbluz zsebből a ő fényképe, hogy néma áhitattal merengjen el rajta! Édes, szép, meleg, jeleneteket láthat itt naponta az ember. Ha megindul a hónap végén a mars ezer torok zengi, hogy ne sirjatok ti... lányok, visszajövök még hozzátok... Prágát nem dalolnák egy világért! Mind azt a falut szövi bele, ahol ő álmodozik a katonájáról

Ezren mennek mindig szaporítani a honvédök számát — Istenem

béna tagja jobban fáj, azt mi érezzük... de ő nem érzi avagy, nem meri érezni... akkor megmóndják az elesettek lelkei, meg megmondják mi, meg az egész világ, hogy „Magyarország a magyaroké.”

De mit is írok? én hiszem s hitemben bizom: A nap, a mindenség életője! mi lenne, ha a nap nem sütne reánk? A nap a nép... s a nép szava... Isten szava... s az Ur, az Eg Ura Mindenható... örökkévaló, míg az ember mulandó... Az Ur az igazság paizsa s akit az Isten népek nemzetei élére állit Isteni ihletéssel hatva cselekszik, kell, hogy úgy cselekedjek!

Te benned biztunk eleitől fogva... Én Édes boldogságom! Amikor elindultam ide, ahol zúg a gránát, ahol a halál arat, e szavakat mondtam. A te hűség, s Eucikának boldogságának szeretete érzem, hogy visszahoz körülöttem. Előttéma fénykép, meg-écskolom, testem itt, de gondolatom, lelkem most az őji órákban kis leányon s Te között ted pedes, csókolva hosszán, édesen, aludj aludj s jaj örömmel álmodj egybe s álmodj, mondjuk el olvasó nélkül.

hány nem jön vissza többé, soha... Hogy mikor lesz már vége? — Erről csak álmodni lehet! — Álmodnak is róla mindenütt a világon, ahol becsületes érző szívű emberek laknak, de hát ez nem elég? Mi verekszünk érte, Ti meg imádkoztatok és dolgoztatok!! Aztán ne feledkeztek meg rólunk soha, a mi lelkünk az elhagyott édes otthonban van! —

Most bucsuzom, de a közeli viszóntlátásig — lapod hasábjain. Kedves Olvasóinkkal s jó Barátainkkal fogadjatok szeretetteljes üdvözlétet:

Prag 1915 XII/1. Annos-ának

Egyről-másról.

A dugóhuzóról.

Régi világok morzsa események elevenednek fel az emlékezetben, mint hiteles tanuk arra, hogy csakugyan volt régi jó világ, nem üres szóolás forma az. Az öreg kaszinói elnök szokott az emlékezés nyergébe pattanni legtöbbször s most különösen sokszor. Most jobb visszaemlékezni, mint máskor, bár a jász úr emlékezései azelőtt is kellenesek voltak.

Akkor például, amikor a gyöngyösi szent ferencrendi szerzetesekkel való barátság be-be vitte őket Gyöngyösre s néhai Dósa Alajos jegyzővel azt tervezték, hogyha megöregszenek, ők is a klostomba mennek lakni. Szokásban volt ez. Nem egy magyar úr töltötte el öreg napjait a barátok között, hol imádkozáson kívül elég szórakozásban is lehetett része. Az asszony nélküli csend, a bankettszerű ebédek, a kirándulás szerű séta a klostrom kertjébe és kuglizás, alszítás nem épen megvetendő öregkori szórakozások. De hát a jó öreg Dósa a menyben kereste fel a szerzeteseket, az öreg Doktor meg örül az emlékezetnek, mely a sivár jelenből, a napfényes világba viszi vissza.

— Egyszer — beszél az öreg Doktor, — lementek a barátok a pincébe, az új bort megköstölni. A házfőnök vezette őket, aki a hordók közt így szólt a barátoknak! Kedves testvéreim! Mielőtt az Úr ez évi áldását megköstölőnk, vegyétek elé az olvasót és mondjunk el egy miatyánkot. A barátok erre egymásra néztek, végül az egyik megvallotta, hogy bizony nincs egyiküknél sem olvasó.

— No nem baj kedves testvéreim, mondjuk el olvasó nélkül.

Imádság után megint a házfőnök

kezdte el a beszélgetést.

— Mielőtt kedves testvéreim az új bort megköstölőnk, nézzük, meg, hogy itt ez a palackozott, borok nem-e romlottak már meg. Azám, de dugóhuzót meg elfelejtettem hozni.

— Van itt, van itt — kiabálták a barátok és mindegyik zsebéből egy dugóhuzó elé került.

— Épen úgy voltak, mint a jegyzők — veszi át a szót Laci bácsi. A jegyzők gyűlésén egynél sem volt iron, de utána a banketton mindegyiknél volt dugóhuzó.

— Még olyat — szól most egy harmadik. A magyar ember azért szereti a biskát, mert szalonnát ehet vele és — rajta van a dugóhuzó.

A hipnotizálásról.

Ezt csak azért mondjuk el, mert az elébb megemlítettük Lojzi bátyánk nevét. Kár volna elveszni e kis esetnek, Lojzi bátyánkat meg ne háborgassuk örök álmában kétszer.

Laci bácsi beszélt a hipnotizálásról, mivel épen arról volt szó,

— Régen volt amikor az öreg fogadó kis szobájában összejöttünk. Dósa Alajos, Ürményi, az akkori altorvos, Faragó Sándor, Berei barátom s én. Akkor is a hipnotizálásról beszélünk.

— Könnyű dolog, mondta Dósa, csak delejesség kell hozzá. Az én szememben van delejesség és most mindjárt meg is próbáljuk, Jósikát elaltatom. Ezzel merően ránézett az altorvosra majd így szólt hozzá:

— Vedd le a fotel karjáról a karod!

A médium engedelmesskedet.

— No látjátok. De még egyet — állj fel.

A médium feláll.

— No látjátok. — Táncolj a kisaszszonnyal egyet.

A médium felkeresi a kiasszonyt és táncol vele.

— Ébredj fel!

A médium felébred.

— No látjátok!

S ahogy diadalmasan keresztül hordozá szemeit a társaságon, észreveszi, hogy azok nem látnak, illetve nem hisznek a dologban.

— Várjatok hát! Vaksi van valaki a debarnába.

— Igen tekintetes ur, egy magyar.

— Majd meg hipnotizálom azt.

Ezzel kiment a nagy terembe, a társaság még az ajtó mellől nézte. Az

asztal mellett egy magyar könyökölt. Dósa az asztal mellé érve, ráparancsol, tegye le a kezét.

— Majd leteszem ha akarom.

— Parancsolom, hogy tedd le kezid!

— Parancsol ám a szolgálójának

— Állj fel!

— Menjen innen az ur, ne meressgesse rám a szemeit, mert hozzávágom az üveget.

— Ah ezzel nem lehet semmi meinni. Ez egy közönséges ember, egy sariatán — mondta Dósa és kedvetlenül állt le nevető barátai közé.

HIREK.

Nem lesz községi tisztviselő választás.

A három évre választott községi hivatalnokok, főbíró, bíró rendőr, közmunka és templom-tanácsosok, pénztáros, közgyám és három tanácsos megbízatása az idén letelvé, szokás szerint a választást e hónapban meg kellett volna tartani. A báborus viszonyokra való tekintettel, azért, hogy a hivatalukat jól ellátó, de katonai szolgálatot teljesítő tisztviselők újból megválasztathassák magukat, a választás az idén nem lesz megtartva.

Az újévi üdvözlétek megváltása.

Az Alispán ur körlevelében fordul a községek vezetőihez, haszonak oda, hogy a község az újévi levélbeli üdvözlélek költségét adja a béna katonának vagy az elesett hősök családtagjainak. — Én az idén sem küldök senkinek még viszonzásul sem új évre szóló gratulációt, — írja köriratában, hanem azt megvallom és a megvallás díját a jelzett célra fordítom.

Drágságpótlék.

Törökszentmiklós község képviselőtestülete Eubinstein Izidor nyomtatványszállítónak 1000 korona, Hay Géza író-lászer szállítónak 480 korona évi drágsági pótlékot szavazott meg.

Az Alispán ur a katonákért.

Várme-gyénk alispánja levéllel kereste fel a megyebeli lapok szerkesztősegeit, kérve őket, hogy Prágában levő katonáinknak hetenként néhány lapot küldjenek. Jelezvén, hogy a pótzászlóalj paráncsnokának írt már ez ügyben a kézbesítésre vonatkozólag, ki készségesen juttatja el a lapokat a katonák kezeihez. Az Alispán urnak e meglepő gondossága nálunk megértésre talál.

Kinevezés. A király dr. Csuka Iván jászapáti tb. szolgabíró hadnaggyá léptette elő.

Lemondott főbíró. Berente Miklós

Jászapáti községben hosszú időn át viselt főbírói és pénztárosi állásáról lemondott. Eredménydus munkálkodásának a következménye, hogy a lemondásba a község nem akar beletenyugodni.

Rokkant hadifoglyok hazatérése. Szerbiából.

A napokban Budapestre érkezett 26 rokkant katona, akik az elmúlt év óta hadifoglyok voltak Nisben. E hosszú idő óta, mint beszélük, sokat nélkülöztek, mert az élelmezés nemcsak egyforma, hanem rossz is volt, legtöbbször kását kaptak, de még ezen sem volt sokszor zsír, és só. A hosszú telet sok szenvedés között töltötték, lábhelet alig kaptak, ha kápek, úgy nem cipőt, hanem bocskort. A bolgárok bevonulása után indultak el Nisből.

A megérkezett hadifoglyok névsora

a következő: Spretter Ferenc Karcag, Bodnár Lőrinc Karcag, Fábán István Zagyavarekás, Ferenczi András Cibakháza, Molnár Károly Albertiirsa, Szabó Mihály Szabadszállás, Gyenes István Örmester Kerekegyháza, Oracskevics József Nagyabony, Mudrák Pál Nagy-csik, Bódi Mátyás Tiszapüspöki, G. Marton Endre Kecskemet. Rédey Ernő Jászdózsa, Jacsó János Jászapáti, Horti József Jászberény, Rabnez József Budapest, Krásevoc Pál Bélavár, Rajcsán Imre Borota, Schmidt Simon Zsámbék, Kindlinger Nánhor Taksony, Simon György Bajmok, Szabó István Galgamács, Gerlach István Budapest, Mersán Mihály Budapest, Weinber Antal Budapest és Hill József Szanda.

Záróünnepély az ovodában.

Az ambíció-zus gyermeknevelés eredményezhet csak oly szép dolgokat, mint az ovodában látott pásztorjáték volt. Nemcsak a gyermekek ügyes betanításával tűnik fel az ovonónk, hanem meg-lepetésszerűen változtatja a pásztorjátékot is. Idén például a kaszanyar is beillesztette a pásztorjátékba. Csináltak olyan rendgyakorlatot a kis katonák Kőrörsy János zugsführer úr kommandójára, hogy egynemelyik öregnépfőkelőnek is becsületére válvolna. A község meghatottságtól könnyezve nézte végig az előadást.

HASZNÁLJUNK HADISEGÉLY POS-TA BÉLYEGET!

puszta szó. A zalai kis fészkek meleg boldogságában sem pihen majd a toll. Előkerülnek majd a harctéri jegyzetek. Nem szántam a nyilvánosságnak akkor, amikor dermedt ujjakkal rőtám belé a sorokat 25 fokos hidegben, golyózáporban, mert nem is hittem hogy visszajövök. Pedig mennyi szenvedés, mennyi álom van abban. A hősök ragyogó tetteinek nyomai sincsen benne. — Szégyenkezés nélkül vallom be Neked, hogy nem voltam hős — csak egyszerű katona, aki teljesítette kötelességét. Milliók voltunk és vagyunk ilyenek most a lángban álló Európában. A névtelenek. De sok már közülünk csendes halott.

Engem megőrzött az ég, szerettem reszkető imája. Halát adok a jó Istennek. — Ott is maradtam volna. — Már most, a háboru alatt, de még jobban majd a háboru után drága könyvek hirdetik majd felistenek legendás, ragyogó hőstetteit. — Övék lesz minden babér — marad a jeltelen sír s a végtelen szenvedés.

A névtelenek sorsa mi lehetne más — látod egy voltam én is a sokakból — látod, mikor a pokoli kinoktól kicsordult köny megfagyott az arcon, kezem akkor is az írónt fogta görcsösen, hogy ne maradjon följegyzetlen semmi, amit velem szenvedtek a fiuk.

Szerető asszonyi kéz féltve rejti előlem is most még ezt a könyvet — de egyszer napvilágot lát majd — s akkor megtudod.

Addig beszéljünk vidámabb dolgokról! Élhetek-e még otthon gondoltok-e ránk? Ezer meg ezer jász-

kun gyerek sohajtja ugyan ezt most naponta — arra a Mátra aljába — a Tisza partjára. — A háboru veszélye egyetlen mozdulattal ide dobott bennünket a Tiszapartjáról át a Lajtán, ide a Moldva partjára, a csehek platinás fővárosába. Hej, az öreg Prága se gondolta volna, hogy annyi bus magyar nóta száll el penészes tornyai között. Alkonyatok csak magyar nóta zeng Prága sörkorcsinájában. Ugy beletanult a kemény jász-kun koponya a sörivásba, mintha világlelétében se látott volna bort! De kemény gyerekek is. Nem tudnak melegség nélkül nézni rájuk Prága szépei. Pedig a férfi néppel ugyan csak hadiállapotban levőnek hiszik magukat a magyar bakák... De hát az asszony, az más!... Azzal szemben mindenütt gavallér volt a magyar s itt is az maradt.

De azért nem szabad ám rosszat gondolni. Szívvel, lélekkel a katonák közt élek s tudom — mert ezerszer látom — hogy milyen szeretettel emlegetik mindig az otthoniakat, mennyi sohajtás száll álmaiban éjszakákon arra napkeletre... és hányszor kerül elő a baubluz zsebből a ő fényképe, hogy néma áhitattal merengjen el rajta! Édes, szép, meleg, jeleneteket láthat itt naponta az ember. Ha megindul a hónap végén a mars ezer torok zengi, hogy ne sirjatok ti... lányok, visszajövök még hozzátok... Prágát nem dalolnák egy világrért! Mind azt a falut szövi bele, ahol ő álmodozik a katonájáról...

Ezren mennek mindig szaporítani a honvédök számát — Istenem

hány nem jön vissza többé soha... Hogy mikor lesz már vége? — Erről csak álmodni lehet! — Álmodnak is róla mindenütt a világon, ahol becsületes érző szívű emberek laknak, de hát ez nem elég? — Mi verekszünk érte, Ti meg imádkoztatok és dolgoztatok! — Aztán ne feledkezzetek meg rólunk soha, a mi lelkünk az elhagyott édes otthonban van! —

Most bucsuzom, de a közeli viszóntlátásig — lapod hasábjain. Kedves Olvasóinkkal s jó Barátainkkal fogadjatok szeretetteljes üdvözlétét!

Prag 1915 XII/1. Annos-ának

Egyről-másról. A dugóhuzóról.

Régi világok morzsa események elevenednek fel az emlékezetben, mint hiteles tanúk arra, hogy csakugyan volt régi jó világ, nem üres szólarépa az. Az öreg kaszinói elnök szokatlan emlékezés nyergébe pattanni legtöbbször s most különösen sokszor. Most jobb visszaemlékezni, mint máskor, bár a jász úr emlékezései azelőtt is kellemesek voltak.

Akkor például, amikor a gyöngyösi szent ferencrendi szerzetesekkel való barátság be-be vitte őket Gyöngyösre s néhai Dósa Alajos jegyzővel azt tervezték, hogyha megöregszenek, ők is a klostromba mennek lakni. Szokásban volt ez. Nem egy magyar úr töltötte el öreg napjait a barátok között, hol imádkozáson kívül elég szórakozásban is lehetett része. Az asszony nélküli csend, a bankettszerű ebédek, a kirándulás szerű séta a klostrom kertjébe és kuglizás, alszítás nem épen megvetendő öregkori szórakozások. De hát a jó öreg Dósa a menyben kereste fel a szerzeteseket, az öreg Doktor meg örül az emlékezetnek, mely a sivár jelenből, a napfényes világba viszi vissza.

— Egyszer — beszél az öreg Doktor, — lementek a barátok a pincébe, az új bort megköstölni. A házfőnök vezette őket, aki a hordók közt így szólt a barátoknak! Kedves testvéreim! Mielőtt az Úr ez évi áldását megköstölünk, vegyék el az olvasót és mondjunk el egy miatyánkot. A barátok erre egymásra néztek, végül az egyik megvallotta, hogy bizony nincs egyiküknél sem olvasó.

— No nem baj kedves testvéreim, mondjuk el olvasó nélkül. Imádság után megint a házfőnök

kezdte el a beszélgetést. — Mielőtt kedves testvéreim az új bort megköstölünk, nézzük meg, hogy itt ez a palackozott borok nem-e romlottak már meg. Azám, de dugóhuzót meg elfelejtettem hozni.

— Van itt, van itt — kiabáltak a barátok és mindegyik zsebéből egy dugóhuzó elé került. — Épen úgy voltak, mint a jegyzők — veszi át a szót Laci bácsi. A jegyzők gyűlésén egyéni sem volt iron, de utána a banketton mindegyiknél volt dugóhuzó.

— Még olyat — szólt most egy harmadik. A magyar ember azért szereti a bioskát, mert szalonát lehet vele és — rajta van a dugóhuzó.

A hipnotizálásról.

Ezt csak azért mondjuk el, mert az elébb megenlítettük Lojzi bátyánk nevét. Kár volna elveszni a kis esetnek, Lojzi bátyánkat meg ne háborgassuk örök álmában kétszer.

Laci bácsi beszélt a hipnotizálásról, mivel épen arról volt szó,

— Régen volt amikor az öreg fogadó kis szobájában összejöttünk. Dósa Alajos, Ürményi, az akkori alatorvos, Faragó Sándor, Berői barátom s én. Akkor is a hipnotizálásról beszéltünk.

— Könnyű dolog, mondta Dósa, csak delejesség kell hozzá. Az én szememben van delejesség és most mindjárt meg is próbáljuk, Jósikát elaltatom. Ezzel merően ránézett az alatorvosra majd így szólt hozzá:

— Vedd le a fotel karjáról a karod!

A médium engedelmesskedett.

— No látjátok. De még egyet — állj fel.

A médium feláll.

— No látjátok. — Táncolj a kisaszszonnyal egyet.

A médium felkeresi a kiasszonyt és táncol vele.

— Ébredj fel!

A médium felébred.

— No látjátok!

S ahogy diadalmasan keresztül hordozá szemeit a társaságon, észreveszi, hogy azok nem látnak, illetve nem hisznek a dologban.

— Várjatok hát! Vaksi van valaki a debernába.

— Igen tekintetes ur, egy magyar.

Majd meg hipnotizálom azt.

Ezzel kiment a nagy terembe, a társaság még az ajtó mellett nézte. Az

asztal mellett egy magyar könyvkölt. Dósa az asztal mellé érve, ráparancsol, tegye le a kezét.

— Majd leteszem ha akarom. — Parancsolom, hogy tedd le a kezét!

— Parancsol ám a szolgálójának — állj fel!

— Menjen innen az ur, ne meresse gesse rám a szemét, mert hozzávágom az üveget.

— Ah ezzel nem lehet semmiáre menni. Ez egy közönséges ember, egy sarlatán — mondta Dósa és kedvetlenül ült le nevelő barátai közé.

HIREK.

Nem lesz községi tisztviselő választás.

A három évre választott községi hivatalnokok, főbíró, bíró rendőr, közmunka és templom-tanácsosok, pénztáros, közgyám és három tanácsos megbízatása az idén letelvé, szokás szerinti a választást e hónapban meg kellett volna tartani, a báborus viszonyokra való tekintettel, azért, hogy a hivatalukat jól ellátó, de katonai szolgálatot teljesítő tisztviselők újból megválasztathassák magukat, a választás az idén nem lesz megtartva.

Az újví üdvözlétek megváltása.

Az Alispán ur körlevelében fordul a községek vezetőihez, hasonnak oda, hogy a község az újví levélbeli üdvözlétek költségét adja a béna katonának vagy az elesett hősök családtagjainak. — Én az idén sem küldök senkinek még viszonzásul sem új évre szóló gratulációt, — írja köriratában, hanem azt megvalloom és a megváltás díját a jelzett célra fordítom.

Drágaságpótlék.

Törökszentmiklós község képviselőtestülete Babinstein Lázló nyomtatványszállítónak 1000 korona, Hay Géza irodaszer szállítónak 480 korona évi drágasági pótlékot szavazott meg.

Az Alispán ur a katonákért.

Várme-gyénk alispánja levéllel kereste fel a megyebeli lapok szerkesztőseit, kérve őket, hogy Prágában levő katonáinknak hetenként néhány lapot küldjenek. Jelezvé, hogy a pótzászlóalj paráncsnokának irt már ez ügyben a kézbesítésre vonatkozólag, ki készségesen juttatja el a lapokat a katonák kezéhez. Az Alispán urnak e meglepő gondossága nálunk megértésre talál; a legnagyobb örömmel küldünk hetenként 10 példányt az adott címre.

Kinevezés. A király dr. Csuka Iván jászapáti tb. szolgabíró hadnaggyá léptette elő.

Lemondott főbíró.

Berente Miklós Jászapáti községben hosszú időn át viselt főbírói és pénztárosi állásáról lemondott. Eredménydus munkálkodásának a következménye, hogy a lemondásba a község nem akar belesyugodni.

Rokkant hadifoglyok hazatérése Szarbiából.

A napokban Budapestre érkezett 26 rokkant katona, akik az elmúlt év óta hadifoglyok voltak Nisben. E hosszú idő óta, mint beszélük, sokat nélkülöztek, mert az élelmezés nemcsak egyforma, hanem rossz is volt, legtöbbször kását kaptak, de még ezen sem volt sokszor zsír, és só. A hosszú telet sok szenvedés között töltötték, lábhelet alig kaptak, ha káposzta, úgy nem cipőt, hanem bocskort. A bolgárok bevonulása után indultak el Nisből.

A megérkezett hadifoglyok névsora a következő:

Spretter Ferenc Karcag, Bodnár Lőrinc Karcag, Fábán István Zagyvarékás, Ferenczi András Cibakháza, Molnár Károly Albertiirsa, Szabó Mihály Szabadszállás, Gyenes István örmester Kerekegyháza, Gracskevic József Nagyabony, Mudrák Pál Nagy-csik, Bódi Mátyas Tiszapüspöki, G. Marton Endre Kecskemét. Rédey Ernő Jászdózsa, Jacsó János Jászapáti, Horti József Jászberény, Rabnez József Budapest, Krásevoc Pál Bélavár, Rajcsán Imre Borota, Schmidt Simon Zsámbék, Kindlinger Nánhor Taksony, Simon György Bajmok, Szabó István Galgamács, Gerlach István Budapest, Mersán Mihály Budapest, Weinber Antal Budapest és Hill József Szanda.

Záróünnepély az ovodában.

Az ambiciózus gyermeknevelés eredményezhet csak oly szép dolgokat, mint az ovodában látott pásztorjáték volt. Nemcsak a gyermekek ügyes betanításával tűnik fel az ovónónk, hanem meglepetésszerűen változtatja a pásztorjátékot is, idén például a kaszanyát is beillesztette a pásztorjátékba. Csináltak olyan rendgyakorlatot a kis katonák Körösiy János zugsführer úr kommandójára, hogy egynémelyik örengőpölkélőnek is becsületre vált volna. A község meghatottságtól könnyezve nézte végig az előadást.

HASZNÁLJUNK HADISEGÉLY POSTA BÉLYEGET!

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden csütörtökön.

ELŐFIZETESI ARAK:		Felolvas szerkesztő s lapkiadótulajdonos NIGRINYI FERENC	A lap szerkesztő részét illető küldemények a felolvas szerkesztő címére küldendők. A lap anyagi részét illető ügyek a kiadóhivatalban intézendők el. Nyitlár és bírel ítéletek közlése soronként 1.50 K
Egész évre	8 korona.		
Félévre	4		
Negyedévre	2		
Egyes szám ára 16 fillér.			

Karácsonyom.

Tavaly, mikor vérpiros rózsák fakadtak fehér karácsonyi éjen, nem gondoltam arra, hogy egy évre rá sem változik meg a keret, a véres, a szomorú, a könnyteljes műleu . . .

Kélyhám tüze barátságos lobogással világítja meg a sötétedő kis szobámat. Kívül komor felhők vetnek szomorú árnyékot a pihenő földre. A csipős szél meg-meg rázza a száraz fákat s tova rohan eszeveszett irammal ismeretlen tájakra . . .

Nem vágyom kifelé. Kicsi meleg szobámban, — mint valami árny, — barátságos boldogság ölel át. Átadom magam e régen nélkülözött érzésnek. S aztán oda gondolok, ahol most is (mint tavaly) piros rózsák fakadnak kialudt szívek nyomában . . .

Valami dal üti meg fületem. Kínézek. Tipikus svábgyerek, amott tovább meg karcsu szöke lányok tarka csoportja tűnik elém. Tiszta magyarsággal (mintha csak egy ősiük sem volna bevándorított) — dudolják a dalt, a fülbemászó strófát:

*Aki szeret s akil szeretnek,
Ne menjen soha messze tájra,
Gondolja meg jó előre,
Valakinek ez — hálta sájna!*

Aztán visszahívják a távozót. Mert egy éve oly árva volt a karácsonyest. Persze — hiába!

S ahogy figyelem ezt, látom, hogy milliók boldogsága: megtépett szárnny madár; nem repdes át völgyeket, rónákat, nem szálldos fel szirtek és hegyek fölé . . . valahová meghúzta magát fájo tagjaival. S talán már nem is vágyódik közénk.

Ugy gondolta — hiába! Ugyan miénk lesz-e még valaha? Szájában a béke zöld olajágával? . . . Amiért vágyódik, aki csak él, ami után minden halandó kebel sóhajtozik.

Amif a nagyravágyó hirsomjának kielégítésében, a fősvény kincseinek gyűjtésében, a virágzó ifju jóvendője szép reményében, a megaggott öreg letűnt napjainak édes emlékezetében, az élől fia a világ lármájában. a remete az erdők magányosságában keres . . .

Amiért a halandók vágják, túrják a föld gyomrát, áthajózzák a hullámzó, tomboló, mély halált rejtő tengereket és a legtávolabb fekvő szigeteket ezter veszélyek közt felkeresik . . . Amiért küzdve küzd most a kultur Európa s millárdokat áldoz füstben és vérben, megfizethetetlen és féledhetetlen életek és erők, mérhetetlen energiák árán, soha többé vissza nem térő álmok, megsemmisítésével . . .

— ez a valami, — a boldogság osztályrészünk lesz-e még?

Kételkedve hiszed el — kedves Olvasóm!

Elhiszem és megértem.

Gyujtsd meg hát a gyertyát a zöld galyon. Emelj oltárt kebleden. Keresd fel Őt, mint a Három Király. Hozz magaddal ajándékokat.

Hozzad a szívedet!

S arcod még ma is mosolyra derül. A boldogságtól.

S ha már agyonhajszoltad magad a küzdelmekben, ahogy a boldogság után lihegve rohantál, s ha már lerogyott a lábaid a sok nehéz utban, a gyertyafénynél, ahol a földre szállt lének szívedet áldozd fel — ott az angyalok dalát nemcsak meghalod, hanem meg is érted!

Ott érted meg és érzed át igazán, mire képes a szeretet! A szeretet, mely ni den boldogságra rélküzhethetetlen feltétele.

S mi — ha hiányzik bennem, szóljak bár angyalok nyelvén, nem vagyok más, mint zengő réz, üres dalokkal. A szeretet sűrű, kegyes, a szeretet nem irigykedik, nem fuvalkodik fel, nem nagyravágyó, nem örül

a hamisságon, mindent elvisel, minden remél, mindent elszenved. A szeretet soha sem szűnik meg.

. . . Kicsi Jézus — szalmán fekve, bariang lakában mosolyog . . .

Pásztorok és királyok térdrehullva nézik.

Millió katona — ma — fohászkoval emeli. Reá szemét, — s hazájáért tovább harcol hősiessen! . . .

Ha mi is ebből a szeretetből kérünk és veszünk, akkor és csak így értjük meg, hogy a küzdelmek sohasem a boldogtalanságért, hanem egy szebb jövőért, — a boldogságért folynak végbe.

Ezeket mondom én a karácsonyomon.

(BÁN)

Prágai séta.

Ahány magyar gyerek viseli most a császár kabátját Prágában, annyi szerető szív dobban otthon aggódó türelmetlenséggel. ha a ház táján jár a levélhordó. Várják a hirt a katojuktól.

Van öröm, ha jó hirt hoz, síró fájdalom, ha nem olyat . . . különösen, ha a marsba osztás nyugtalanító híret hozza a posta. Mert ha száz mérföld is Prága, mégis csak biztonságos hely. Megközelíthető is. Hisz naponta annyi türelmetlenségben várni nem tudó — szerető lelket hoz ide most a Tisza partjáról a vonat. Magyar szoktól hangos itt az állomások tája. Busan szomorúan, hol meg vidáman. Az előbbiek bucsuzkodni jöttek, az utóbbiak látogatni. Akik soha el nem hagyták falujuk határát, azok is felkerekednek most, hogy láthassák katonájukat, elhozzák neki az otthoni jó falatokat, meg a szerető szívüket.

Mind azzal a gondolattal jön, hogy talán az éleiben ez az utolsó alkalom a találkozásra s itt is azzal a gon-

Eljegyzési lapok

Esketési meghívók

diszes kartonon vagy merített papíron a legizlesebb kivitelben készíttetnek

a könyvnyomdában.

Nagy Sándor Né

Történeli elbeszélések. A 80 oldalra terjedő könyv ára 1-20 K. kapható lapunk nyomdájában.

KOVALD FEST, TISZTIT.

Ne dobja el

ruháját ha pecsétet kap, mert KOVALD-nál kitisztítják sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.

Fáradtságba sem

kerül, mert nem kell magunknak KOVALDhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk Güncz Gábornénak, Jászárokszállás, serház szög ki a gyár rendes áraiban vállalja az úri, női- és gyermek öltönyök, díszítő- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék, fehérneműek vegytisztítását, festését és mosását.

Szönyeg tisztítás, festés és megóvás

Illatszerekárúda.
Brünnauer Juliska alyjának III-ik kertületben levő üzletét bőveidezté.
ILLAT, SZÉPÍTŐSZER és egyéb KOSZMETIKAI GZIKKEKKEK.
Eltönyös összekötéseinek fogva állandóan friss árut tart raktáron a leg nagyobb választékban. Többek közt: ÁRCKENŐCSÖT — MANIKÜRÖZŐ PUDERT — KÉSZÜLÉKE PARFÜMÖT, BRILLANTINT, COPFOKATT.
Parfüm kimerve is kapható. Olasó nyar.

Lapunk,

az elterjedt vidéki lppok közé tartozik. Magy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni hirdessen lapunkban.

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI TÉGLA- és CSERÉPGYR SCHVARCZ ÉS TÁRSAI.

Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitöglát; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

Jegyzékek

számlák és mindenféle nyomtatványok izléses kivitelben készíttetnek a könyvnyomdában

Tűzifa, Tész, Cement, Faszén.

A Szilvásváradj bükkhegységéből I. és II. hatáb, I. gömbölyű dorong és szép galyfát, prima minőségű

Meszet, Béalapátfalvai Portlandcementet

és Bükkfaszén

waggon számra szállítok jutányos árban. Fischer Lajos EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r.-t. Fiókja Jászárokszállás.

Alaptőke: 340.000. K.

Saját házában (volt Márkus-féle ház.)

Tartaléktőke 798 000 K.

Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzletéggel. — Folyósít kölcsönöket váltóra, kötvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.

Előlegeket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.

Elzálogkölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra úgy kamatozó, mint törlesztéses alapon.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett, — ez idő szerinl 5 százalékkal. — A betétkamat-adózt az intézet vi-clí.

Biztosítási osztálya elfogad mindegyféle biztosítást, tűz- s jégkár, betörés és baleset ellen és köt életbiztosításokat a legkedvezőbb díjtételek mellett.

Bírálatok: kedden, csütörtökön és szombaton tartatnak.

Az igazgatóság.

dollal várják mindnyájukat.

Ezért olyan nagyon érzékenyek a találkozásuk! Mennyi könnyet látott már az öreg Prága állomása. Egyik nap úgy mint a másikon... hat hónapja már... De egyszer majd csak vége lesz — — — Még a háboru se tart örökké.

A viszontlátás megható pillanata után kilépnek az ósdi Stadtbahnhof homályos csarnokából s előttük áll Prága. De nincs idő a körülnézésre, mert már indul is az egyes számú villányos, mely Prága öreg szűk utcáin nagy kerülővel felkapaszkodik a Hradzsínba; ahól a Pekete (Cserni) grófok ósdi sárgapalotájában ezer meg ezer magyarbaba várja a háboru végét. De mennyi talál még addig jeltelen sirban örök éjszakát...

De hát az élők könnyen felejtik a halált! — A kaszárnya körül már egészen magyar élet zibong. Mikor ide jöttünk, mennyi mosolyogni való volt azon, mikor egy magyar s egy cseh megakarták egymást érteni. De most már más világ van. A nagy magyar invázió egészen magyaros formát adott a Hradzsíni életnek. Magyar szó hangzik minden felé s az üzletekben is mindent kérhet már magyarul az ember. Sok házban meg minden kiadó szobát magyarok laknak. Mert hát a kaszárnya csak bakának ad ám szállást. A látogatók, — a család — a környező házak kiadó szobáiban ütik fel szállásukat. De magyar konyha is van már bőven. Nem vendéglőkben, (Restaurációk) bár azok s próbálkoznak már gollást főzni s paprikát isztenek az asztalra és szörnyűködve néznek ránk, ha az erőltet paprika imitációból jó kánál-nyit szórunk a gollásba. Pont úgy, mintha valami csodaszörnyek volnánk. De idekerült jölelkü magyar asztaloknál. Szép számmal vannak már itt, akik családjukat is ide telepítették és a magyar gyomorának örökre bevehető cseh koszt helyett az asszonyka vette át a főzőkanalat s bizony már a piacon se szórványos a magyar szó. Mert tanulnak ám a csehek magyarul. Szivesebben, mint németül. Érdekes tünet, hogy bár beszélnek ál-lam nyelvüket, csak kényszerűségből használják s ha már csehül nem értjük meg, inkább magyarul tanulnak. Hiába, most ránk vannak szorulva. Belőlünk élnek, legalább a környező kereskedők s korcsmák.

Meg akiknek kiadó lakásuk van! Hát megértjük már egymást.

Szóval a Prágába jöttek úgy hajlítják a homja fejüket, hogy alig láttak

valamit Prágából. De másnap aztán megkezdődnek a hosszú séták. Az első ut természetesen a kaszárnyába vezet. Hisz' ott vannak azok, akikhez jöttek. De hát a kaszárnya élet leírását hagyjuk másorra. Nézzünk szét inkább a városban. Sok ám a látnivaló. A kiinduló pont minden magyarnak a kaszárnyánk.

Kolosszális egy alkotás. Nagy négyemeletes sárga palota félkorintusi oszlopokkal. A bejárat fölött egy olyan monstruózus balkonnal amelyet még sehol sem láttam. Egy rég kihalt cseh magnás családnak, a Cserni-eknek volt évszázadok óta ősi fészke. Aztán kolostorrá alakították. De ez mind a cseh királyok idejében volt még. A cseh királyság bukása óta katonák tartóznak ős falai között. De hogy magyar lobogó lengjen rajta valaha, azt aligha álmodták a Cserni grófok!

A kaszárnya legfelsőbb emeletéről belátjuk egész Prágát. Majdnem Budapest. Mi Budában lakunk. A Moldva-úgy szeli, mint a Duna szöke hullámai Budapestet. De mégse az! Nincs az a melegste, vonzó kedvessege, ami Pestnek s a Hradzsíni élet se olyan, mint Budán. Az ósdiságnak fagyasztó hideg tehelete zibbász-tólág hat a magyar lélekre. Prágának minden öregtornya élénk zöld platínával van bevonva s ez így a maga valóságában — legalább az én lelkemre nyomasztólág hat. Mintha annak a kornak, melyben épültek — minden bűne itt kísértene.

A kaszárnyánkhoz alig 1000 lépésre van a szűkebb értelemben vett Hradzsén, a királyi palota. Ugy terül el Prága fölött, mint a szent István koronájában végződő palota Pest felett. De ennek világszép terrassa nélkül. Hatalmas méretei dacára nyomába se lépett a mi palotánknak. Csak a kihaltságban hasonlók. Inkább a megfakult burghoz hasonlít. Éppen olyan komor épület. Az udvarán már hédész-kázták a télfagyta ellen az évszázados szökökutakat. A főbejárat előtt vigadozott valaha hollós Mátyás diadalmas serege. A kihalt komor palota leeresztett függőnyei között némaság honol. Az udvaron egyhangu kopogása hangzik a p osztoló 68 as bakának.

Polgt. köv.

A nagyfogadó házikézelésben.

A méltóságos öreg Jászárokszállás mégis csak meguntá azon egyedüli foglalkozását, erényét és hírességét,

hogy a térképen mint nagyközség szerepeljen, s az öreg szöghaju dologtalan elhatározta, hogy gescheft mezején a gescheft ürgéivel veszi fel a versenyt. Azaz felcsap korcsmárosnak. Ez a valamikor lenézett foglalkozás annyira tekintélyre vergődött, amióta a pénz adta tekintély mellett tönkre ment az ősi, politikai, fejedelmi, szellemi s mindenféle tekintély, hogy nemcsak mástéren boldogulni nem tudó egyének lesznek korcsmárosok, hanem jó családból való emberek is. Sőt az erkölcsi testületek, többek közt a község is megpróbálja budgetjét a pálinkamérséssel megjavítani.

A betyárokkal cimboráskodó korcsmáros alakja már kivesztett, helyébe aranylánccal megkötött hasu, vastag szivart szívó elegáns urak jöttek, de képezik a község legujabb kartársait s ezek fognak legközelebb titkos értekezletet tartani a község tanácsával a pálinka árának felemelése végett.

Ujévtől kezdve korcsmáros lesz a község, ez a község, amelyet méltóságos jelzővel illetünk az élebb azért, mert sohasem eugedte méltósága olyan üzletbe bevinni, ami az ujkori méltóságokat fiadza.

Nem bánjuk mi ezt, inkább örülünk neki. Ha csak a pénznek van mérő ereje e honban, hát keressé meg mindenki e pénzt úgy, ahogy tudja. S ha alkalom adódik könnyen keresni, mért ne keressen a község is.

Senki sem vádolhatja a községet azszal, hogy könnyen ment bele. Kihirdette az árverést kétszer is, de nem volt pályázó. Egy pályázó volt, egy társaság, akit gabona konzorcium néven ismerünk, de ez először oly alacsony árakat ígért érte, hogy a nagy bérleti összeget reméllő közönség miatt sem lehetett oda adni, harmadszor meg egész elfogadható ajánlatot tett, de ekkor meg már benne voltak a korcsmároskodás gondolatába s nem adták oda.

Meg az a felfogás lett urrá, hogy hadd próbálja a község. Hátha nagy ezen a haszon és drágábban adják ezután bérbe? Ha megírászet néhány ezer koronát a község, mi ez egy milliós községnek?

A mi nézeitünk az, hogy bérbe kell adni a nagyfogadót, még most is, úgy, ahogy veszik, mert nem lesz abból annyi haszon házikézelésben, mint mennyi a haszonbér összege lehet. Ha valami kis haszna van a mostani bérlőnek, ne irigyelje azt a község, hanem örüljön annak, hogy az ő üzletén az ő polgárai nyernek s ne tegye nekik lebejelené a bérbe-

verést, mert ha ez az egy árverelő is elkámforol, akkor egy év mulva kinek adják bérbe a nagy fogadót?

Egy év mulva biztosan a főkezelő lakik jó a házi kezeléssel, meg az egész korcsmáros mesterséggel s az öreg Árokszállás a gescheft mezejéről megy vissza a szurdikba tökmagot törni.

HIREK.

Lapunk Olvasóinak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Tanítónő jelölés. A jászárokszállási állami elemi népiskola gondnoksága, folyó hó 19-én tartotta meg az elhalálozás folytán üresedésbe jött tanítónői állásra a jelölést. Első helyre Bazsó Margit, második helyre Szántó Anna helybeli okleveles tanítónőket jelölte a gondnokság.

Kérelem a közönséghez a karácsonyi polgári csomag forgalom korlátozása tárgyában. A tábori csomagforgalom a karácsonyi időszakban láthatóan nagy arányokat fog ölteni s a polgári csomagforgalom szokásos emelkedésére is kell számítani. Ennélfogva a posta mai korlátolt teljesítőképessége és a kedvezőtlen közlekedési viszonyok folytán könnyen olyan torlódások állhatnak be amelyek a karácsonyi csomagforgalomnak idejében való lebonyolítását lényegesen hátráltathatják. Minthogy pedig a harc-téren küzdő véreink méltán elvárhatják, hogy a nekik szánt karácsonyi csomagokat a kellő időben megkapják, a kereskedelemügyi m. kir. minis-ter ur rendeletére felkéri a postae-távirdaigazgatóság a közönséget, hogy polgári csomagok szétküldését a karácsonyi időszakban — aminek legtöbbször a szokáson kívül egyéb indító oka nincs — a legszükségesebbre korlátozza s ezzel a karácsonyi tábori csomagforgalom akadálytalan lebonyolítását a maga részéről is mozdítsa elő. — Postaigazgatóság.

A csendőrség új otthona. A község a csendőrség részére megvette a Molnár Jánosné tulajdonát képezett azon házat, hol azelőtt az iparoskór székelt. Sok táncmulatság, színház, előadás zajlott le e helyiségben, emelkezetes hely ez, így, ha valakit úgy föbe kólintanak az utcán sötét éjjel, hogy megszédül, akkor is tudja, hogy kell segítségért szaladni. A vetellel egyenként nincsenek megelégedve és felebbezést emlegetnek, pedig ugy fenti

mint egyéb oknál fogva is kifizető hely ez a csendőrség részére. A ház vételi ára 18.000 korona.

Hol az iparigazolvány? Az árdrágítók ellen hozott rendelet kívánja, hogy a közvetítő kereskedők iparigazolvánnyal legyenek ellátva. Az ilyen rendeletek iránti respektust mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Fodor István csendőrmester a csütörtöki piacon 87 és fél liter tejet kobozott el az iparigazolvánnyal nem bíró gyöngyösi kofáktól — Ezen kobzott tej literét a rendőrtanácsos 20 fillérért eladta e helybeli szegényeknek, kik azóta mindég azt lesik, mikor jönnek megint tejet venni a gyöngyösiek?

Botrányba fullt kánya játék. A Gyöngyösön megjelenő „Mátravidék” című lapban olvassuk: A héten városzerte felűnést kellett az a nagyszabású kártyabotrány, ami a helybeli Kereskedelmi Csarnokban játszódott le. Nemcsak a beavatottak, de mindenki tudta, hogy a Csarnokban makoó játék folyik napról-napra. E hét egyik napján megint játszottak, a mikor is észrevették a játékosok, hogy a kártyák ügyesen megvannak jelölve, hogy ezáltal a csalóka szerencsét kormányozni lehessen: A kártyákat gyári csomagolásban Steinitz Gábor helybeli papirkereskedőtől szerezte be a Csarnok, aki érdekeltek előtt tagadta, hogy hamisan játszott volna. — Steinitz a Csarnokból már kilépett; Székely Lajosnak 500 korona készpénzt visszafizetett s egy pesti szanatoriumba vonult feldúlt idegeinek helyreállítása végett. — Az ügynek a büntető bíróságnál lesz folytatása.

Karácsonyi pásztorjáték. A helybeli áll. elemi népiskolák növendékei a karácsonyi ünnepek alatt jótékony célú színelőadást rendeznek. Színre kerül Kertész Kálmánnak „Megtért katona” című, a jelen háborus idők tragédiáktól sulyos, megrázó napjaiban játszódó hazafias műve. Ezután Szabó J. „Megkerült gyermek” c. karácsonyi pásztorjátékát fogják előadni. A tiszta jövedelem a helybeli elesett hős katonák özvegyei és árvái segélyezésére fog fordíttatni. Ezen hazafias szent cél nevében kérem a t. közönség meleg pártolását. Az előadások a nagyfogadó emeleti dísztermében dec. 25 és 26-án, január 1-én és 6-án délután 4 órakor lesznek megtartva. Beléptidj: Első hely 1 korona, második 50 fillér, állóhely 20 fillér.

Felülfizetések köszönettel fogadtat-

nak és hírlapilag nyugtáztatunk.

Jablonszky József
titkossági.

Táncmulatság. A polgári ifjúság karácsony másnapján Kóky József kávéházában táncmulatságot tart.

Kanonoki beiktatás. E hó 16-án iktatta be Dutkay Pál Török Kálmánt és Venczel Józsefet a kanonokságba, átnyujtván nekik hatalmas beszéd kíséretében a jelvényt, egy nemzetiszínű széles selyem szalagon függő, gazdagon aranyozott email keresztet, melyen a Káptalan körirata s jelvénye, „Olajba főtt szent János” domborművé képe látható.

A jászberényi-uti
Strasser-fele ház

eladó.

Bővebb felvilágosítást
ad Nigrinyi Ferenc.

Ha szép, divatos

esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendelésével a jászárokszállási Nigrinyi-könyvnyomdához.

Katonalovak átlagos ára. A hadügy-miniszter az egyik legutóbbi rendeletében szabályozta a hadiszolgálatra alkalmas lányag árát. A hátlasló ára 1400, a könnyű hámosló ára 1450, a nehéz hámosló ára 1500, a máhásállat ára 600 korona.

Szerkesztői üzenetek.

Soh. V. Ebből a számból kimaradt. De időszerű lesz az a jövő számban is!

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ARAK Egész évre 8 korona. Félévre 4 Negyedévre 2 Egyes szám ára 16 fillér.		Felolvas szerkesztő s lapkiadótulajdonos NIGRINYI FERENC	A lap azelemi részét illető küldemények a felelős szerkesztő elméjére küldendők. A lap anyagi részét illető ügyek a kiadóhivatalban intézendők el. Nyiltár és bírói ítéletek közlése soronként 1-60 K
---	--	--	---

Boldog újévet!

Ez az 1915-ik év, amelynek most utolsó óráit tapossuk, nem a legszeccsőbb év volt. Az 1913. év vihara fokozódott ez évben és tartott szünet nélkül. Aki ezt kibírta, annak a következő év már csakugyan boldog lehet, mert az idők méregfoga nagy időkre kihullt, ami megvan mozog s míg új nő, akkorra megint kívánunk egy kis lélekkaparó tragédiákat.

A dolog nehezen már úgy is tulajvagyunk, ha a dühös háboruból sáncárok bujdosókat csinálnak egyidőre. Tömeges emberhalál már nem lesz ebből a háboruból, amelynél egy földrengés is katasztrófálisabb színezetűnek látszik, mivelhogy a gránátmentes fedezékekben kintartásról van most szó. nem hősi rohamokban, hősi vér csapolásokról.

Ithon estünk csak át igazán a dolog nehezén. Kiálltuk azt az erőpróbát, amit előrelátva inkább a halál mentünk volna, mint ennek. Nem

halt éhen senki, ez a fő Ellenkezőleg beilleszkedtek az emberek úgy ebbe a helyzetbe, hogy ezek után csak az esetben nem lesz boldog újéve a népnek, ha 100 forint lesz egy kiló szalonna. De nem lesz ám, mert erről is lelt leve.

A panasz is ritkul. Pár hét óta csak egy hadisegélyt kutató kereste fel a nyomdát, egy 28 köbös földű gazdának a menyé. Elmi tud ő — mondta — de új ruhákat nem tud venni. — No ha így van, akkor nincs baj. Dr. Mészár Lajos minden asszonyt egy Marconi állomásnak tart, ki a jövőt szagolja ki a levegőből. Ha új ruhát kíván az asszony, hamarosan alkalom adódik az mutogatni is. Eltekintve attól, hogy az éhen levők nem új ruháról ábrándoznak.

Csuf vihart szenvedve, de erőnk teljében álltunk ki te legszerencsésebb év, de a szenvedésért is csak köszönetet mondunk neked. Mert megtanítottál rá, hogy babonának hittünk akkor, amikor aggódtunk egy-egy újév előtt Nem produkálhat komi-

szablat embernek idő, mint a multban s mihelyt beleélté magát az ember, ép úgy vette, mint más tisztességes időket.

Boldog újévet! Micsoda értelmetlen beszéd ez az időben mikor az idő tanítja meg gondolkodni az embert.

De azért a gyengébbek kedvéért mi is boldog újévet kívánunk!

Prágai séta.

(Folytatás.)

A palota egyik udvarán ósdi kis kápolna áll s a palota mellett a dóm. Csodaszép templom csupa királysír belül. Szarkofágok mindenütt a fal mellett s egynehány öregebb, mint Magyarország. K. u. 1200-ból származókon még egy a királynők szobra, mint az évszám kivehető. Aztán rengeteg Szent János emlék, ereklye, sir . . . néhány Habsburg sir is . . . Prága több tucat temploma közt is egyedül áll ennek a templomnak a történelmi kincse. De kívül is imponálóan szép. Hasonlít a bécsi szent-

okoznának. Azt írta, hogy imadkozzanak apaért, mert a jó Isten az ő imádságukat bizonyosan meghallgatja és haza segít szerencsésen. Jól is volt a két kis testvér jószívűk, engedelmesek, anyukájuknak sohasem okoztak szomorúságot. Imadkoztak is szorgalmasan, naponként emlegették azt a kis folaszt, amire anyukát tanította őket, mikor apa elment a háborúba:

Két kicsi kezűnket hátra kulosolva Fohászolva k hozza d édes Ist-nünk Hogy a háboruban ottamozd apinkat; Egészében, ópen köld vissza nekünk, Adjal nekünk erőt, hési bátorságot. A szeurok iránt érző jó szívet, No felelje soha, hogy mi idehaza, Értő szöveggel kérünk Téged . . .

Elmult a hideg tél és jött a kedves tavasz. A gyermekek anyukával együtt várták, vártak szívszorongva apukát. Nyár is lett, apa még mindig nem jött, nem jöhetett haza. Pedig hogy örült volna a két gyermek, hogy fogadják, mert neki nagyon fájt a szíve, ha az ő két kicsi, gyermeke, apjától hallják, hisz őy szépen tudta ő akiket oly nagyon szereti, szomorúságot

A fak leveleit megsárgította az ősz, a dalos madarak és a hosszú lábú kelepelő gölyv melegebb helyre költöztek az eresz alól, a lombos kertből, a kemény mellől. Nemcsicsereg a kedves fecske az eresz alatt, szomorú hideg szél fujdogál s lassan, lassan fűteni kell. Oh mily sokszor emlegették a gyermekék: Anyuka! apának is van meleg ágyacskája, fűtött szobája? Az anya csak sohajtott és egy forró könnyet törölt ki szeméből . . . Hogy reggel, amikor Mariska felbredt, örömmel keltegette Pistikét: „Kéj fel csak hamar Pistikém, csak a hó, karácsony lesz nemsokára.” Gyorsan ugrottak ki ágyacskájukból az ablakhoz suoltak és nézegettek a szállítkózó, egymást kergető hópegyhket. „Te Pista! Mit kérjünk most a Jezuskától?” Kardot, kuskát, meg együt, de igazán felelt Pista — én akkor elmegyek a háborúba, a csatába, oda hol apuka van és megverem a muszákat. Meglásd Mariska még kitüntetés is kapok. Hát te mit kérsz kislánykám, — szólalt meg az anyukájuk. Nem mondok meg neked.

Eljegyzési lapok

Esketési meghívók

diszes kartonon vagy meritett papíron a legizlésebb kivitelben készíttetnek

Nagy Sándor. Az

Történelmi elbeszélések. A 80 oldalra terjedő könyv ára 1-20 K. kapható lapunk nyomdájában.

KOVALD FEST, TISZTIT.

Ne dobja el

ruháját ha pecsétet kap, mert KOVALD-nál

kitisztítják sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.

Fáradságba sem kerül, mert nem kell magunknak

Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk Güncz Gábornénak, Jászárokszállás, serház szög ki a gyár rendes áraiban vállalja az úri, női- és gyermek öltönyök, díszítő- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek csipke- és végáruk, szőrmék fehérneműek vegyítisztítását, festését és mosását.

Szőnyeg tisztítás, festés és megóvás

Jegyzékek

számlák és mindenféle nyomtatványok izlésés kivitelben készíttetnek a könyvnyomdáiban.

ILLATSZERÁRUHA.

Brünauer Juliska atyjának ill. kerülésben. Német. üdülési berendezés. ILLAT. SZÉPÍTŐSZER. egyéb KOSMETIKAI CZIKKEKKEK. Előnyös összehajléscsinél fogva állandóan friss árul tart raktáron a legnagyobb választékban. Többek közt: ARCKENŐCSÖT MANNIKÜRÖZŐ PUDERT. KÉSZÜLÉKET Parfümöt. Brillantint, copioakat Parfüm kímérve is kapható. Olesó árak.

Lapunk,

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni hirdessen lapunkban.

a könyvnyomdáiban.

JÁSZÁROKSZÁLLÁSI TEGLA- és CSERÉPGYÁR SCHVARCZ ÉS TÁRSAL.

Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitöglát; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

Fűzija, Mész, Cement, Faszen.

A Szilvásváradai bükkhegyestől I. és II. hasáb I. gömbölyű dorong és szép galyfát, prima minőségű

Meszet, Béalapátfalvai Portlandcementet

Bükkfászenet

waggon számra szállítok jutányos árban. Fischer Lajos EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r.-t. Fiókja Jászárokszállás.

Alaptőke: 340.000. K.

Saját házában (volt Márkus-féle ház.)

Tartaléktőke 788.000 K.

Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzletéggel. — Folyósít kölcsönöket váltóra, kötvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.

Előlegket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.

Előlegkötésű néket folyósít földbirtokra és házakra úgy kamatozó, mint törlesztéses alapon.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett, — ez idő szerint 5 százalékkal. — A betétkamat-adót az intézet viseli.

Biztosítási osztálya elfogad mindenemü biztosítást, tűz- s jégkár, betörés és baleset ellen és köt életbiztosításokat a legkedvezőbb díjtételek mellett.

Bírálatok: kedden, csütörtökön és szombaton tartatnak.

Az igazgatóság.

István templomhoz. A templom jobb oldalán álló házban meg a cseh királyok primása lakott. Ugyanitt áll egy szökőkút felett egy régi szent György szobor. A megszállásig hú mása a halász bástya tövében állnak. Egy mester munkája biztosan. A palota legfelsőbb szárnyát zárt folyosó köti össze a dómmal. A régi szárnyban látszik meg a boldog középkor válogatott kincz eszközei. A palota mögött hatalmas park feül el s ennek udvarán az oszlop, csernokos zöld tetejű palota a cseh királynők Kéjlaka volt. Itt lakott az a nő is, aki miatt szegény János papot a Moldvába folyatták a királynő férje. Egy negyedórai sétával eljutunk ehhez a hidhoz. A sok hid közül mely Prága két részét egybe köti, ez az egyetlen, amelynek eredete a messze múltak kődébe visa. Sok ivű szilárd kőhid, minden pillére fölött szent szobrokkal. El is nevezte a magyar szentek hidjának. De az igazi neve Károly hid. Hadászati emlék is, mert a 30 éves háborúba a svédek támadása ezen a hidon tört meg. A hid két végén hatalmas torony alkotja a hidfőt. A város felőli torony őrsége bizonyította be a svédeknek, hogy eddig s nem tovább.

Közel ehhez a toronyhoz, van a hidkorlátjában megjelölve az a hely, ahonnan szent Jánost a Moldvába dobták. Közel hozzá egy nagy arany feszület. Ezt a nép monda szerint a prágai zsidóság költségén csinálták. T. i. annyi aranyat kellett büntetésül fizetniük — amiért a szigorú középkori törvények ellenére nem készítették az akkori falfeszületet. Pedig em-

majd megírom a Jézuskának, hogy mi legyen az én karácsonyi ajándékom. Ezzel elővette a papirt, tintát tollat és írt: (mint-ha 6 már levelet is tudna írni, inkább kívánt, óhajtott valamit, mint írta) így írt:

Édes kis Jézuskám arra kérek Téged
Kedves jó apám a csatába vedd meg
Segítsd haza közénk, Karácsony napjára
Legyen vidám, örülts, anyuka orcája.
Nem kell nekem játék, cukor, dió, alma
Vidd azt az árváknak árvák édes apja
Vigy ruhát és cipőt fűzőset, de sokat,
Nehéz a szegénység és sok könyvet fakaszt
Kis szívem óhaját hallgasd meg Jézuskám
Sedítsd haza az én drága jó apám.

... Elkészült a levél, Mariska borítékba tette, Jézuskának áldott kezebe a menyországba... Jézuska megkapta a levelet és mikor az angyalkák sebes szárnyakon, karácsony szent estéjén jöttek le a menyországból — meghozandó jó gyermekeknek ajándékot, Mariska kérése is teljesült, mert éppen akkor toppant be apukája, mikor a karácsonyi-körül 6 érette imádkoztak

berayi nagyságu a feszület Krisztusa.

Van a hid másik végén egy szobor csoport, de ennek a leírását elhagyom most. Szinte naponta járok át a hidon, de ez a szobor mindig megállásra kényszerít — lenyűgöz. Majd írok még erről. — — — — —

A hid tövében Károly császár szobra áll s ugyan ezen a téren van az a templom, amelybe egyedül hangzik a magyar predikáció Kanyargó szűk utcák minden irányában s ezekben kanyarognak a prágai vörös-fehér villanyos kocsik. Ez mindenestre különb, mint a pesti. Nagy része van ebben a közönség és a kalauzok teyelmélettségének. A szűk utcák, meredélyeg dacára is villanyos balesetről alig hallani Ellenőröknek hírtük hamvuk sincs. Nem molesztálják az utast léptennyomon.

Ha követjük már az említett 1-es villanyos irányát, eljutunk a Husz János ujonan emelt szobrahoz Egészen modern szobor alkotás, de azért annyira cseh. A kelyhes apostol szobra v. képe, különben ott van minden cseh család hajlékában.

Árkados középkori házak közt visz tovább utunk a városházáig. Itt megint akad látni való. A városháza tornyában van egy óra remeke az elmúlt időknek. Ide jövetelünk után ez keltette fel legjobban a magyarok érdeklődését. A kovácsolt vasból készült óra hatalmas számlapja mutatja a naptárat, a nap, hold s ib állását. Fölötte két nyílás van, amelyben óra ütés után sorba megjelennek az apostolok El is neveztek róla a városházát apostolok templomának. Nem szabad rajta csodálkozni, csak templom lehet az a magyar szemében, aminek tornya van! Az óra történetét is magyar bakától hallottam.

Prága tanácsának ezelőtt 300 esztendővel ajánlatot tett egy 18 éves technikus gyerek, hogy olyan órát csinál a városház tornyában, amilyen nincs több a világban. Megegyeztek annak rendje módja szerint s annyi jutalmat ajánlott fel a nemes tanács az ifjunak, amiből holta napjáig élélhet inajd.

A fiatal mester beváltotta szavát s egy szép reggelen szemé szája elállt Prága lakóinak a csoda mű láttán. Összeült a nemes tanács, hogy lerójjja az elismerés adóját, páratlan mű alkotójával szemben és kiutalta horribilis jutalmat. A tanács beváltotta szavát és megfizette gavalérosan, amit ígért, de hogy a mesternek is

igaza legyen örökre szava és az óramű csakugyan paratlan legyen — pártját pedig csak ő maga tudná csinálni — hát megvakították. Középkori metódus, de böljütméből urí módon élhetett az az Istenadta lángész Ilyen gavalérok voltak a középkor urai!

Sok-sok látni való volna még Prágának legősibb negyedében. — de ezekről majd máskor . . . A modern fiatal Prága odébb a Moldva parton húzódik, de fénye pompája közel se jár Pesthez. Kávéházi élete egyáltalán nincs Prágának. Üzleti élete fejlettebb, szolidabb, mint Pesté s talán éppen azért kevésbé fényűző.

Az italt nem veti meg a cseh, de nem bort iszik, hanem jó gyöngyhazai sört. De ebből aztán tekintélyes kvantumot. Már reggel ezzel kezd és a legszeledebb leház estig 10 korsóval. Pohárral nem is lehet kapni. Közben levest eszik, akár d. e. akár d. u. Minden korcsma konyháján. 10 literes fazékban főll a leves egész nap. De jól keres a cseh munkás is a béke idők olcsó söre mellett (1 l. 24 fill.) nagy ivása dacára se költ havonta annyit, mint egy magyar egyetlen megnűjtött éjszaka.

Aztán az egyesülesi szellem erős a csehek közt. A 600.000 lakosú Prágának több van ezer korcsmájánál, de egy sincs, amelyben ne láss egy-ott székelő egyesület alapszabályait s tábláját. Ahol 3 cseh az asztalnál ül, az már szervezkedik. A gazdasági jólétten, iparuk fejlettségén kívül bizonyára ennek köszönhetik erejüket.

Hej, ha a magyar felényire is összetartana? — Micsoda erő volna a magyarságban. — — — De hát ez — a soha nem teljesülhető álom. Hisz még ebben a nehéz időkben is mennyire nem érti meg egymást a magyar! Még az idegenben sem. Oly szívesen lenne egy a másnak a sirásója. Hogy fájhat ez itt, meg otthon is, — hát még idegenben! . . . Hány Mohács kell még, hogy észre térjen a magyar? . . . Hisz ez a világháború megtanította már! — A magyar föld átka volna ez! — Hisz millió magyarnak van alkalmat látni, hogy minden más nép hogy szereti véreit. Csak a magyarnak nem kell a magyar? . . .

Sötét van . . . Mikor derül már. . . Jó éjszakát . . .

A. J.

HASZNÁLJUNK HADISEGÉLY POSTA BÉLYEGET!

Siremléket Bagossynak!

Alispánunk a közigazgatás faktoraihoz alanti köriratot küldte: A törvényhatósági bizottság áthaiva azoktól az érdemeiktől, amelyeket egykori alispánunk, Bagossi Károly kir. tanácsos a vármegyével szemben szerzett, kimondotta, hogy kegyelete és hálája némi külső jelöl. Bagossi Károlynak siremléket állít s az annak költségeire szükséges összeget legalább részben a vármegye városaiban és községeiben eszközleendő gyűjtés útján kívánja megszerezni.

Másfél esztendeje, hogy a megboldogult Szolnok város egyik temetőjében alusza örök álmát, elérkezettnek látom azért az időt, hogy a nemes elhatározás valóra váltására megtégyük a lépéseket.

Bagossy Károly közel negyedszázadon keresztül szolgálta a vármegyét, előbb mint főjegyző, utóbb mint alispán; az alispáni székben tizenkét esztendeig ült s kormányozta vármegyénket bölcsességgel, hiven, puritán tisztességgel. Alispánságának idejére esnek a vármegye legszebb alkotásai: a kórház, a nagy kőút hálózata, a telefon megépítése.

A kinek kezelése alatt a közvagyony milliói állottak, e vagyonnal a köz javára hasznosan bánt, de maga koldus szegényül vonult vissza a magánéletbe. Jutalmat nem kért, nem kapott.

Méltó reá, hogy legalább sirja jeltelenül ne maradjon s annak a vármegyének közönsége állítson reá emlék emléket oszlopot, a kinek elméje és szive erejét áldozta.

Felkérem a polgármester, a főszolgabíró urakat és a községek előjáróságait, hogy a nemes célra gyűjtést indítsanak és a város illetve községek részéről gyűjtendő adományok megszavazása fránt is tegyenek lépéseket.

A csatolt gyűjtő ívet a megszavazandó és gyűjtendő adományokkal együtt jövő 1916. évi március végéig hozzám legyenek szívesek felterjeszteni. Szolnokon, 1915 december 12-én.

Küry, alispán.

A helybeli gyűjtés munkáját lapunk szerkesztősége magára vállalta. Ugy vélte, hogy a köztisztviselő emlékének megőrzése és megörökítése a nép kötelessége. Az tudja legjobban megérteni a közmunkálkodást, aki egy hajítófányit már önzetlenül tett a közért az döbbenhet meg legjobban egy 25 éves közmunkás jeltelen sirja mellett, aminek hajítófányi munkáját nem méltányolták. Gyűlöletes, igaz-

talannak látni olyankor a világot.

A köztisztviselők mostani nagy munkájuk között ne lássanak halálanságot. Különösen anyagi helyzetük úgy ne jusson eszükbe, hogy egy sírkő ára sincs a zsebben, mert nagy értékű munkája dija közönséges enni-valóért fogy el. Ha már felvetődött most az eszme, lássák az elődjük iránti halát.

Ezért vállaltuk el a gyűjtést sokak ellenére. Ázzal adunk alkalmat a kegyelet lerovására, hogy a lapki-hordó flunál helyeztük el az ívet. A neki átadott adományokat lapunkban nyugtázzuk.

Nem az a fő, hogy egy-egy házsókat adjon a siremlékre, hanem az, hogy a vármegye minden lakosának filérje hirdesse azt a szép ősi nemes vonást, — az alispán iránti szeretetet, most — kegyeletet.

A siremlékre eddig a következő adományok folytak be:

Magyar Béla 2 K. Faragó Ferenc Meleghegyi Miklós, Tóth István, Nagy Gyula, Tolonics József, Nigrinyi Ferencz 1-1 korona, Nigrinyi Barna és Ferkó 50 fillér. Halász Miksa 20 fill.

HIREK.

Lapunk olvasóinak boldog újévet kívánunk.

Szalonna, zsir lopás. Petrányiak ágói tanyájáról eddig ismeretlen tettesek di-zsichusféléket loptak el. A lopás zajára felébredtek a tanyán lakók, üldözöbe is vették a tolvajokat, de azok elmenekültek. A nyomokból a tolvajok finom szociális érzékét lefirtett megálapítai e-upán, amennyiben mindennek pont a felét vitték el.

Választások. Tíz községi képviselő választása holnap ejtetik meg Előreláthatólag csendben, ellenjelöltek nélkül. Ami a jelölteknek egy cseppet sem tetszik, mert bár így nyugodtabb az élet, de bocsánat a hasonlatot úgy vannak ok az ellenjelöltekkel, mint kopó a nyullal, keresi, mert haragszik rá és szomorú, ha annélkül kell hazatérnie.

Újévi üdvözlés megváltása. Halász Miksa helybeli kereskedő az újévi üdvözlétek, mit leginkább naptár-ajándékozással szokott viszonzni, az idén megváltotta azzal, hogy az Est naplap útján 20 koronát juttatott a rokkant katonáknak.

Szerkesztői üzenetek.

Levél a saromlányiú. Irta Strasser Zoltán e. é. önk szék. Kelt Orlócija december 16-án. Szeretettel kedves feleségem kívánom az jó Istenű hogy ezen pársor írásom a legjobb friss-gésségben tanájon. Tudatom veled kedves feleségem, hogy nagyon szeretnék mán benneteket látni téged is meg a Lojzi gyereket meg a kis jusztyi jányunkat is. Azt is tudatom veled kedves feleségem, hogy hát az főhadnagyur máma regel amikor fristökötek aszonta a tiszturaknak hogy karácsonyra vige lenne a háborúnak, eszt a Szungyi Émántú. halottam merhát ű a főhadnagy urnak a privátnerja. A telefonisták mega szakácsok is így biztattyák az embert, csakhát mán anná az Isten hogyhát igaz is volna. Gondolom hogy othon még nincs olyan hideg, mint ere merhát a mi cugunkba ket embernek elfagyott a lába. Háta disznó mevanemég vagnán má le isvágtátok akor kügyetek csomagba egy kis szalonnát, köbászt meg cigarettát meg gyufát. Isvány sógor írt mán, hogy hun van. Angyikáékat meg tisztelem jó egészségvel. Isten veled pápa amesze távolbú szerető ierjed Nagy József.

Kedves Strasser ur! A hívatkozott béke kedvéért leközültük levelet. Ejen a béke! F. A. H. Csakugyan félreértésén alapult azon megjegyzésünk. A félreértés onnan eredt, hogy az elnök B. M. Kissássonny nevet olvasta mindég először s a jegyzőkönyvbe is így lett bevezetve.

Ha szép, divatos

esküvői meghívókat

akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendeléseivel a jászárokszállási Nigrinyi-könyvnyomdához.

A jászberényi-uti

Strasser-féle ház

eladó.

Bővebb felvilágosítást

ad Nigrinyi Ferenc.

István templomhoz. A templom jobb oldalán álló házban meg a cseh királyok primása lakott. Ugyanitt áll egy szökőkút felett egy régi szent György szobor. A megszállásig hú mása a halász bástya tövében állnak. Egy mester munkája biztosan. A palota legregebbi szárnyát zárt folyosó köti össze a dómmal. A régi szárnyban látszik meg a boldog középkor válogatott kinzó eszközei. A palota mögött hatalmas park terül el s ennek udvarán az oszlop, csernokos zöld tetűjű palota a cseh királynők Kéjlaka volt. Itt lakott az a nő is, aki miatt szegény János papot a Moldvába folytatta a királynő férje. Egy negyedóra sétával eljutunk ehhez a hidhoz. A sok hid közül mely Prága két részét egybe köti, ez az egyetlen, amelynek eredete a messze mutat kódébe visa. Sok ivű szilárd köhid, minden pillére fölött szent szobrokkal. El is nevezte a magyar szentek hidjának. De az igazi neve Károly hid. Hadászati emlék is, mert a 30 éves háborúba a svédek támadása ezen a hidon tört meg. A hid két végén hatalmas torony alkotja a hidfőt. A város felőli torony őrsége bizonyította be a svédeknek, hogy eddig s nem tovább.

Közel ehhez a toronyhoz, van a hidkorlátjában megjelölve az a hely, ahonnan szent Jánost a Moldvába dobták. Közel hozzá egy nagy arany feszület. Ezt a nép monda szerint a prágai zsidóság költségén csinálták. T. i. annyi aranyat kellett büntetésül fizetniük — amiért a szigorú középkori törvények ellenére nem köszöntötték az akkori falfeszületet. Pedig em-

majd megírom a Jézuskának, hogy mi legyen az én karácsonyi ajándékom. Ezzel elővette a papirt, tintát tollat és írt: (mint ha 6 már levelet is tudna írni, inkább kívánt, óhajtott valamit, mint írta) így írom:

Édes kis Jézuskám arra kérék Téged
Kedves jó apámat a csatába vedd meg
Segítsd haza közénk, Karácsony napjára
Legyen vidám, derűs, anyuka orcája.
Nem kell nekem játék, cukor, dió, alma
Vidd azt az árváknak árvák édes apja
Vigy ihát és cipőt fűzőset, de sokat,
Nehéz a szegénység és sok könyvet fakaszt
Kis szíveim óhaját hallgasd meg Jézuskám
Sedítsd haza az én drága jó apám.

Elkészült a levél, Mariska borítékba tette, Jézuskának áldott kezebe a menyországba. Jézuska megkapta a levelet és mikor az anyukák sebes szárnyakon, karácsony szent estéjén jöttek le a menyországból — meghozandó is gyermekeknek ajándékot. Mariska kérése is teljesült, mert, éppen akkor toppant be apukája, mikor a karácsonyfa körül ő árette imádkoztak.

bernyi nagyságú a feszület Krisztusa.

Van a hid másik végén egy szoborcsoport, de ennek a leírását elhagyom most. Szinte naponta járok át a hidon, de ez a szobor mindig megállásra kényszerít — lenyűgöz. Majd írok még erről. — — — — —

A hid tövében Károly császár szobra áll s ugyan ezen a téren van az a templom, amelybe egyedül hangzik a magyar predikáció. Kanyargó szűk utcák minden irányában s ezekben kanyarognak a prágai vörös-fehér villanyos kocsik. Ez mindenestre különb, mint a pesti. Nagy része van ebben a közönség és a kalauzok tegyelmeztségének. A szűk utcák, meredélyeg dacára is villanyos balesetről alig hallani. Ellenőröknek hírtük hamvuk sincs. Nem molesztálják az utast léptennyomon.

Ha követjük már az említett 1-es villanyos irányát, eljutunk a Husz János ujonan emelt szobrához. Egészen modern szobor alkotás, de azért annyira cseh. A kelyhes apostol szobra v. képe, különben ott van minden cseh család hálykában.

Árkados középkori házak közt visz tovább utunk a városházáig. Itt megint akad látni való. A városliáza tornyában van egy óra remeke az elmúlt időknek. Ide jövetelünk után ez kellett fel legjobban a magyarok érdeklődését. A kovácsolt vasból készült óra hatalmas számlapja mutatja a naptárat, a nap, hold s ib állását. Fölötte két nyílás van, amelyben óra ütés után sorba megjelennek az apostolok. El is nevezték róla a városházát apostolok templomának. Nem szabad rajta csodálkozni, csak templom lehet az a magyar szemében, aminek tornya van! Az óra történetét is magyar bakától hallottam.

Prága tanácsának ezelőtt 300 esztendővel ajánlatot tett egy 18 éves technikus gyerek, hogy olyan órát csinál a városház tornyában, amilyen nincs több a világon. Megegyeztek annak rendje módja szerint s annyi jutalmat ajánlott fel a nemes tanács az ifjunak, amiből holta napjáig élélhet majd.

A fiatal mester beváltotta szavát s egy szép reggelen szeme szája elállt Prága lakóinak a csoda mű láttán. Összeült a nemes tanács, hogy lerójjja az elismerés adóját, páratlan mű a alkotójával szemben és kiutalta horribilis jutalmat. A tanács beváltotta szavát és megfizette gavallérosan, amit ígért, de hogy a mesternek is

igaza legyen örökre ezava és az óramű csakugyan paratlan legyen — pártját pedig csak ő maga tudná csinálni — hát megvakították. Középkori metódus, de böljütméből urí, mícdon élhetett az az Istenadta lángész Ilyen gavallérok voltak a középkor urai!

Sok-sok látni való volna még Prágának legősibb negyedében. — de ezekről majd máskor. . . . A modern fiatal Prága odébb a Moldva parton húzódik, de fénye pompája közel se jár Pesthez. Kávéházi élete egyáltalán nincs Prágának. Üzletiélete fejlettebb, szolidabb, mint Pesté s talán éppen azért kevésbé fényűző.

Az italt nem veti meg a cseh, de nem bort iszik, hanem jó gyöng hazai sört. De ebből aztán tekintélyes kvantumot. Már reggel ezzel kezdí és a legszelidebb lehűz estig 10 korsóval. Pohárral nem is lehet kapni. Közben levest eszik, akár d. e. akár d. u. Minden korcsma konyháján 10 literes fazékban főll a leves egész nap. De jól keres a cseh munkás is a béke idők olcsó söre mellett (1 l. 24 fill.) nagy ivása dacára se költ havonta annyit, mint egy magyar egyetlen megnyújtott éjszaka.

Aztán az egyesülési szellem erős a csehek közt. A 600.000 lakosú Prágának több van ezer korcsmájánál, de egy sincs, amelyben ne láss egy ott székelő egyesület alapszabályait s tábláját. Ahol 3 cseh az asztalnál ül, az már szervezkedik. A gazdasági jölléte iparuk fejlettségén kívül bizonyára ennek köszönhetik erejüket.

Hej, ha a magyar felényire is összetartana? — Micsoda erő volna a magyarságban. — — — De hát ez — a soha nem teljesülhető álom. Hisz még ebben a nehéz időkben is mennyire nem érti meg egymást a magyar! Még az idegenben sem. Oly szívesen lenne egy a másnak a sirásója. Hogy fájhat ez itt, meg otthon is, — hát még idegenben! . . . Hány Mohács kell még, hogy észre térjen a magyar? . . . Hisz ez a világháboru megtanította már!! — A magyar föld átka volna ez! — Hisz millió magyarnak van alkalma látni, hogy minden más nép hogy szereti véreit. Csak a magyarnak nem kell a magyar? . . .

Sőtét van . . . Mikor derül már. . . Jó éjszakát . . .

A. J.

HASZNÁLJUNK HADISEGÉLY POSTA BÉLYEGET!

Siremléket Bagossynak!

Alispánunk a közigazgatás faktoraihoz alant köriratot küldte: A törvényhatósági bizottság áthatva azoktól az érdemeiktől, amelyeket egykori alispánunk, Bagossi Károly kir. tanácsos a vármegyével szemben szerzett, kimondta, hogy kegyelete és hálája némi kúszó jelöl Bagossi Károlynak siremléket állít s az annak költségeire szükséges összeget legalább részben a vármegye városaiban és községeiben eszkozíendő gyűjtés útján kívánja megszerezni.

Másfél esztendeje, hogy a megboldogult Szolnok város egyik temetőjében alussa örök álmát, elérkezettnek látom azért az időt, hogy a nemes elhatározás valóra váltására megtegyük a lépéseket.

Bagossy Károly közel negyedszázadon keresztül szolgálta a vármegyét, előbb mint főjegyző, utóbb mint alispán; az alispáni székből tizenkét esztendeig ült s kormányozta vármegyénket bölcsességgel, hiven, puritán tisztességgel. Alispánságának idejére esnek a vármegye legszebb alkotásai: a kórház, a nagy köút hálózata, a telefon megépítése.

A kinek kezelése alatt a közvagyony milliói állottak, s vagyonnal a köz javára hasznosan bánt, de maga kolodus szegényül vonult vissza a magánéletbe. Jutalmat nem kért, nem kapott.

Méltó reá, hogy legalább sirja jel-telenül ne maradjon s annak a vármegyének közönsége állítson reá emlék emléke oszlopot, a kinek elméje és szíve erejét áldozta.

Felkérem a polgármester, a főszolgabíró urakat és a községek előjáróságait, hogy a nemes célra gyűjtést indítsanak és a város illetve községek részéről gyűjtendő adományok megszavazása iránt is tegyenek lépéseket.

A csatolt gyűjtő ívet a megszavazandó és gyűjtendő adományokkal együtt jövő 1916. évi március végéig hozzám legyenek szívesek felterjeszteni. Szolnokon, 1915 december 12-én.

Küry, alispán.

A helybeli gyűjtés munkáját lapunk szerkesztősége magára vállalta. Ugy vélte, hogy a köztisztviselő emlékének megőrzése és megörökítése a nép kötelessége. Az tudja legjobban megérteni a közmunkalkodást, aki egy hajítófányit már önzetlenül tett a közért az — döbbenhet meg legjobban egy 25 éves köz munkás jeltelen sirja mellett, akinek hajítófányi munkáját nem méltányolták. Gyűlöletes, igaz-

talannak látni olyankor a világot.

A köztisztviselők mostani nagy munkájuk között ne lássanak hálálanságot. Különösen anyagi helyzetük úgy ne jussda eszükbe, hogy egy sírkő ára sincs a zsebben, mert nagy értékű munkája díja közönséges enni-valóért fogy el. Ha már felvetődött most az eszme, lássák az elődjük iránti hálát.

Ezért vállaltuk et a gyűjtést szokásunk ellenére. Azzal adunk alkalmat a kegyelet lerovására, hogy a lapki-lordó funál helyeztük el az ívet. A neki átadott adományokat lapunkban nyugtázzuk.

Nem az a fő, hogy egy-egy ház sokat adjon a siremlékre, hanem az, hogy a vármegye minden lakosának filérje hirdesse azt a szép ősi nemes vonást, — az alispán iránti szeretetet most — kegyeletet!

A siremlékre eddig a következő adományok folytak be:

Magyar Béla 2 K. Faragó Ferenc Meleghegyi Miklós, Tóth István, Nagy Gyula, Tolonics József, Nigrinyi Ferencz 1-1 korona, Nigrinyi Barna és Ferkó 50 fillér. Halász Miksa 20 fill.

HIREK.

Lapunk olvasóinak boldog újévet kívánunk.

Szalonna, zsir lopás. Petrányiak ágói tanyájáról eddig ismeretlen tettesek dí-znáhusfélekét loptak el. A lopás zajára felébredtek a tanyán lakók, üldözbe is vették a tolvajokat, de azok elmenekültek. A nyomokból a tolvajok finom szociális érzékét lefirtett megálpitai e-upán, amennyiben mindennek pont a felét vitték el.

Választások. Tíz községi képviselő választása holnap ejtetik meg. Előreláthatólag csendben, ellenjelöltek nélkül. Ami a jelölteknek egy cseppet sem tetszik, mert bár így nyugodtabb az élet, de bocsánat a hasonlatert úgy vannak ok az ellenjelöltekkel, mint kopó a nyullal, keresi, mert haragszik rá és szomorú, ha annélkül kell hazatérnie.

Újévi üdvölet megváltása. Halász Miksa helybeli kereskedő az újévi üdvöleteteket, mit leginkább neptár-ajándékozással szokott viszonzni, az idén megváltotta azzal, hogy az Est napi ap útján 20 koronát juttatott a rokkant katonáknak.

Szerkesztői üzenetek.

Levél a saromlónából. Irta Strasser Zoltán e. é. önk szék. Kelt Caticija december 16-án. Szeretettel kedves feleségem kívánom az jó Istenü hogy ezen pársor írásom a legjobb friss-gészségben tanadjon. Tudatom veled-kedves feleségem, hogy nagyon szeretnélek már benneteket látni téged is meg a Lojzi gyereket meg a kis-jusztvi jányunkat is. Azt is tudatom veled kedves feleségem, hogy hát az főhadnagyur máma regel amikor früstökötek aszonta a tiszturaknak hogy karácsonyra vige lenne a háborúnak, eszt a Szungyi Émántú halottam merhát ü a főhadnagy urnak a privátnerjja. A telefonisták mega szakácsok is így biztattyák az embert, csakhát mán anná az Isten hogyhát igaz is volna. Gondolom hogy othon még nincs olyan hideg, mint ere merhát a mi cugunkba ket embernek elfagyott a lába. Háta disznó mevanemég vagy-tán má le isvágátok akkor kügyetek csomagba egy kis szalonnát, kóbaszt meg cigarettát meg gyufát. Isvány-sógor írt mán, hogy hun van. Ángyikákat meg tisztelem jó egészségvel. Isten veled papá amesze távolbú szerető ierjed Nagy Józsep.

Kedves Strasser ur! A hívatkozott béke kedvéért feközöltük levelét. Eljen a béke! F. A. H. Csakugyan félreértésen alapult azon megjegyzésünk. A félreértés onnan eredt, hogy az elnök B. M. kisaaszony nevet olvasta mindég először s a jegyzőkönyv-be is így lett bevezetve.

Ha szép, divatos esküvői meghívókat akar s ha azt akarja, hogy olcsón jusson szép nyomtatványokhoz, forduljon rendelkezéseivel a jászárokszállási Nigrinyi-könyvnyomdához.

A jászberényi-uti Strasser-féle ház eladó. Bővebb felvilágosítást ad Nigrinyi Ferenc.

ILLATSZERÁRUHA.

Brünauer Juliska atyjának ill. kerülésben lévő üzletét berendezte ILLAT, SZÉPÍTŐSZER, egyéb KOSMETIKAI GYIKKEKKEK. Előnyös összeköttetésűnél fogva állandóan friss árut tart raktáron a legnagyobb választékban. Többek közt: ARCKENŐCSÖT MANIKÜRÖZŐ PUDERT - KÉSZÜLÉKET Parfümöt, brillantint, copfokat. Parfüm kímérvő is kapható. Olcsó árak.

Lapunk,

az elterjedt vidéki lapok közé tartozik. Nagy környéken olvassák, tehát ha eredményt akar elérni hirdessen lapunkban.

Eljegyzési lapok

Esketési meghívók

diszes kartonon vagy merített papíron a legizlésebb kivitelben készítettnek

a könyvnyomdában.

Nagy Sándor Úr

Történelmi elbeszélések. A 80 oldalra terjedő könyv ára 1-20 K. kapható lapunk nyomdájában.

KOVALD FEST, TISZTIT.

Ne dobja el

ruháját ha pecsétet kap, mert **KOVALD-nál**

kitisztítják sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.

Fáradtságba sem

kerül, mert nem kell magunknak Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk Güncz Gábornénak. Jászárokszállás, serház szögki a gyár rendes áraiban vállalja az úri, női- és gyermek öltönyök, diszitő- és butorszöveteket, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék, fehérneműek vegytisztítását, festését és mosását.

Szőnyeg tisztítás, festés és megóvás

**JÁSZÁROKSZÁLLÁSI
TEGLA- ÉS CSERÉPGYÁR
SCHVARCZ ÉS TÁRSAI.**

Ajánl. Elsőrendű tetőcserepet, sajtolt és falitöglát; bármely vasúti állomásra szállítva a legelőnyösebb feltételek mellett.

Jegyzékek

számiák és mindenféle nyomtatványok izléses kivitelben készítettnek a könyvnyomdában

Tűzifa, Mész, Cement, Faszén.

A Szilvásváradai bükkhegységéből I. és II. hasá b I. gömbölyű dorong és szép galyfát, prima minőségű

Mész, Béalapátfalvai Portlandcementet

„Bükkfaszenet

waggon számra szállítok jutányos árban. **Fischer Lajos** EGER Hevesmegye

Gyöngyösi bank r.-t. Fiókja Jászárokszállás.

Alaptőke: 340.000. K.

Saját házában (volt Márkus-féle ház.)

Tartaléktőke 798.000 K.

Foglalkozik a bankszakmába vágó minden üzletággal. — Folyósít kölcsönöket váltóra, kötvényre és folyószámlára a legelőnyösebb feltételekkel.

Előlegeket nyújt minden fedezetül elfogadható értékpapírra.

Elzálogkölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra úgy kamatozó, mint törlesztéses alapon.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett, — ez idő szerint 5 százalékkal. — A betétkamat-adót az intézet viseli.

Biztosítási osztálya elfogad mindenemű biztosítást, tűz- s jégkár, betörés és baleset ellen és költ. életbiztosításokat a legkedvezőbb díjtételek mellett.

Bírálatok: kedden, csütörtökön és szombaton tartatnak.

Az igazgatóság.

Birtokokban ingyen adunk egy vasárnapi lakosság számára

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

1915. /7.évf./

jan. 7- dec. 30.

1-52.szám.